

15th

International

Veterinary Medicine Students Scientific Research Congress

Istanbul, 9-11 May, 2013

ABSTRACT BOOK

Organization

Istanbul University Faculty of Veterinary Medicine Students

www.2013bak.org

vetcongress@istanbul.edu.tr

Onur Komitesi / Honorary Committe

Prof. Dr. Yunus SÖYLET

İstanbul Üniversitesi Rektörü

Rector of Istanbul University

Prof. Dr. Halil GÜNEŞ

İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı

Dean of Istanbul University Faculty of Veterinary Medicine

Prof. Dr. Kemal AK

İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekan Yardımcısı

Vice Dean of Istanbul University Faculty of Veterinary Medicine

Prof. Dr. İsmail KIRŞAN

İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekan Yardımcısı

Vice Dean of Istanbul University Faculty of Veterinary Medicine

Prof. Dr. Seyyal AK

Bilimsel Araştırma Kulübü Danışmanı

Advisor of The Scientific Research Club

Organizasyon Komitesi / Organization Committee

Uğur TÜZÜN

Başkan/President

Barış ULUTAŞ

Başkan Yardımcı/Vice President

Samet TOPÇUOĞLU

Genel Sekreter/General Secretary

Esra AKKAYA

Genel Sekreter Yardımcısı/ Second General Secretary

Onur ŞAHİNER

Donanım Sorumlusu/ Equipment manager

Deniz YILMAZ

Muhasebe/ Treasurer

Bilimsel Kurul / Scientific Committee

Prof. Dr. Oya KAHVECİOĞLU

Prof. Dr. Seyyal AK

Prof. Dr. Ragıp KILIÇARSLAN

Prof. Dr. Alev AKDOĞAN KAYMAZ

Prof. Dr. Vedat ONAR

Prof. Dr. İbrahim FIRAT

Prof. Dr. Bülent EKİZ

Doç. Dr. Serkan İKİZ

Doç. Dr. Özlem GÜZEL

Doç. Dr. A. Funda BAĞCIGİL

Doç. Dr. Elif ARMUTAK

Yrd. Doç. Dr. Altan ARMUTAK

Araş.Gör.Dr. Beren BAŞARAN KAHRAMAN

Araş.Gör.Dr. Belgi DİREN SİĞİRCİ

Arş. Gör. Baran ÇELİK

PROGRAM / PROGRAMME

1. gün / *First Day* 9 MAYIS 2013 / 9 May 2013

09.00 -10.00 **Kayıt & İkram / *Registration & Buffet***

10.00 -12.30 **Açılış töreni / *Opening Ceremony***

12.30 -13.30 **Öğle yemeği / *Lunch***

13.30 -14.30 **I. OTURUM / *SESSION I***

Royal Canin Oturumu (Ana sponsor)/*Royal Canin Session (Main sponsor)*

Yer: Prof. Dr. Cahit YALÇIN amfisi (Amfi 1)

Oturum Başkanları / *Chairs:*

Prof. Dr. Ragıp KILIÇARSLAN – Uğur TÜZÜN

- Royal Canin Sunumu
- **N. Seltem ÖĞÜNÇ**, İbrahim KABAOĞLU, Ezgi ERTÜRK, İsraa Faris MOHAMED, Asiye İzem SANDAL, Özen Banu ÖZDAŞ, Alper BARAN. Bovine serum albümin (bsa) ya da yumurta sarısı (ys) ilave edilmiş tris tamponlu sulandırıcı kullanarak soğutulan keçi sperması üzerine farklı sulandırıcıların etkileri

Effects of different extenders on buck semen cooling using tris-buffer with the addition of bovine serum albumin (bsa) or egg yolk (ey).

- **İbrahim TAŞEL,** Mahmut ÇINAR, Ayhan CEYHAN, Hüseyin ERDEM. Holstein ırkı düvelerde sabit zamanlı tohumlama sonrası 12. günde GnRH uygulamasının embriyonik ölümlerin önlenmesi üzerine etkisi

The effect of the GnRH application to prevent embryonic death on the 12th day after following fixed time artificial insemination in dairy heifer.

- **Adem Akın KEL,** Eda KOÇAK, Kürşad EZER, Miray DEMİRHAN, Güler Berat BOZOĞLAN, Örsan GÜNGÖR, Yunus ÇETİN. Süt sığırlarında ısı stresinin döl verimi üzerine etkileri

The effects of heat stress on dairy cattle fertility.

14.30 -14.45 **Kahve Arası / Coffee Break**

14.45 -15.45 **II. OTURUM / SESSION II**

Hills - Mopsan Oturumu / Hills - Mopsan Session

Yer: Prof. Dr. Cahit YALÇIN amfisi (Amfi 1)

Oturum Başkanları / Chairs:

Yard. Doç. Dr. Altan ARMUTAK – Barış ULUTAŞ

- Hills- Mopsan Sunumu "Temel muayene faktörleri"
- **Natalia NIKIFOROVA.** Tutsak tilkilerde etholojik sorunlar
Ethological problems with the content of foxes in captivity.
- **Ömer Faruk YALÇIN,** Volkan Serhat ÖZEN, Abdullah Gökhan ÖZGEL. Klinisyen veteriner hekimlerin veteriner hekimliği eğitimi hakkındaki görüşleri
Practitioner veterinarians views about on veterinary medicine education.
- **Gökhan DURUKAN.** Veteriner fakültesi öğrencilerinin veteriner fakültesinde köpek eğitimi dersine bakışı
Dog training lesson perception of faculty of veterinary medicine.

15.05–15.45

II. OTURUM / SESSION II

Yer: Prof. Dr. Muzaffer BEŞE amfisi (Amfi 2)

Oturum Başkanları / Chairs:

Prof. Dr.Mithat EVECEN – Samet TOPÇUOĞLU

- **Volkan Serhat ÖZEN**, Ömer Faruk YALÇIN, Abdullah Gökhan ÖZGEL, Mevlüde ALIŞKAN. Elazığ ili kentsel alanda yumurta tüketim alışkanlıkları üzerine bir anket.
A survey on egg consumption habits of people in Elazığ.
- **Yekaterina LEVCHENKO**. Kısıraklarda suni tohumlama, gebeliğin gözlenmesi, büyüyen taylar
Artificial insemination of mares. Monitoring of pregnancy. Growing foals.
- **Gizem YILDIRIM**. Asuman GAMSIZLAR. Hayvansal gıdalarda ilaç kalıntıları. Ette bulunan ilaç kalıntıları ve yasaklanan ilaçlar
Drug residues in animal products.
- **Gizem TEZ**. Kedilerde istenmeyen gebeliklerin sonlandırılmasında Aglepristone ve Aglepristone+Prostaglandin kullanımlarının klinik yönden karşılaştırılması
Clinical comparison of aglepristone and aglepristone+prostaglandin administrations in termination of feline midterm pregnancy.

15.45-16.00 **Kahve Arası / Coffee Break**

16.00-17.00 **III. OTURUM / SESSION III**

Yer: Prof. Dr. Cahit YALÇIN amfisi (Amfi 1)

Oturum Başkanları / *Chairs*:

Prof. Dr. Alev AKDOĞAN KAYMAZ – Esra AKKAYA

- **Nadezhda NIKOLOVA** İva RUMENOVA, Violeta GERASİMOVA ALEKSANDROVA. Hayvanlar tarafından kendi oluşumlarında mükemmel olmak için yapılan sesleri kabul edebilir miyiz?

Can we accept the sounds, made by animals to be perfect in their formation, illustrated in soundgrams.

- **Mehmet DOĞAN**, Gözde ALTINTAŞ, Eşref Emin YILDIZ, Mehmet MADEN. Tek Tıp-Tek sağlık konseptinde örnek bir çalışma: hayvan ve halk sağlığı yönüyle kedi tırmık hastalığı

A research sample in the concept of one medicine - one health: cat scratch disease from the aspects of animal and public health.

- Aykut KAHRAMANOĞULLARI, Enver Kürşad ÖZYOL, **Merve ŞAHİN**. Myasthenia gravis’li iki köpekte proteolitik enzim tedavisi

Proteolytic enzyme therapy in two dogs which have myasthenia gravis.

- **Elizaveta TARANNIKOVA.** Yangısal merkezi sinir sistemi hastalıklarının MRI aracılığıyla tanısı ve ayrımı
Diagnosis and differentiation of inflammatory diseases of the central nervous system using MRI.
- **Türkan BABAYEVA.** Sığırlarda zedelenmiş tırnaklarda irinli-nekrotik chlorophyllin solüsyonu ile tedavisi
The treatment of purulent-necrotic in injured nails of cattles with solution of chlorophyllin.

16.00-17.00 **III. OTURUM / SESSION III**

Yer: Prof. Dr. Muzaffer BEŞE amfisi (Amfi 2)

Oturum Başkanları / *Chairs:*

Dr. Özcan Barış ÇİTİL – Onur ŞAHİNER

- **Bayram Ali ÇİVLİK,** Tunahan ERTEKİN, Duran ELİBALDENLİ, Mehmet Akif KARSLI, Mehmet BAŞALAN. Kanatlılarda süt ve süt ürünlerinin etkisi *Effects of milk and milk products on poultry.*
- **Muzaffer TENKECİ,** Metin İLEMİN, Abdullah KIZILATEŞ, Özcan Barış ÇİTİL. Çiftlikte ve doğal ortamda yaşayan hy-line ırkı tavukların abdominal yağ ve kas dokusundaki konjuge linoleik asit miktarlarının karşılaştırılması
Comparision of conjugated linoleic acid amounts in

abdominal fat and muscle tissue between natural and farm feeding hy-line chickens.

- **Bayram Ali UĞURLU**, Sarımsak sapının ruminantlar için alternatif yem maddesi olarak değerlendirilmesi
Evaluation of alternative as a feed staff for ruminants of garlic shank
- **İlknur KAYA**, Metin İLEMİN, Abdullah KIZILATEŞ, Özcan Barış ÇİTİL. Beyşehir gölü' nde (Türkiye) endemik olarak yaşayan turna balığının (*Esox lucius*) yağ asidi kompozisyonlarının mevsimsel değişimi
Seasonal changes in the fillet fatty acid profile and nutritional characteristics of Esox lucius endemic to Beysehir lake (Turkey).

17.00-17.15 **Kahve Arası / Coffee Break**

17.15-18.15 IV. OTURUM / SESSION IV

Yer: Prof. Dr. Cahit YALÇIN amfisi (Amfi 1)

Oturum Başkanları / Chairs:

Doç. Dr. Özlem GÜZEL – Nedret SELVİ

- **M. Emin ÖZTÜRK**, Doğan Uğur YILDIRIM, Nazlı ERCAN.
Veteriner hekimlikte kemik hastalıklarının izlenmesinde kullanılan biyokimyasal belirteçler

Biochemical indicators that are used to trace bone diseases at veterinary medicine.

- Konstantin AMİNKOV, **Georgi MARİNOV**, Nadya ZLATEVA. Klinik vaka olarak köpekte dalak torsiyonun teşhisi

Image diagnostics of splenic torsion in a dog

- **Sesil EFECAN**, Ensar DAĞLI, Yiğit SEFEROĞLU, Ece ÖZTAŞ, Kürşad YİĞİTARSLAN. 2007-2012 yılları arasında Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veteriner Fakültesi cerrahi kliniğine getirilen hastaların değerlendirilmesi

Evaluation of the patients brought to surgery clinic of Mehmet Akif Ersoy University between years 2007-2012.

- **Suleymanova CHİCHEK**. Koçların perkutan kastrasyon operasyonunun tekniği ve faydaları

The technique of percutaneous castration male sheep&goat and cattle and their advantages.

17.15-18.15 **IV. OTURUM / SESSION IV**

Yer: Prof. Dr. Muzaffer BEŞE amfisi (Amfi 2)

Oturum Başkanları / *Chairs:*

Doç. Dr. Gülsün PAZVANT MÜDERRİSOĞLU – Tilbe

BABAKIRAY

- **V RYBKINA., M. B. SCHIPAKIN.** Saanen keçisinin arka ekstremite eklem desteğinin morfolojik özellikleri
Morphometric properties of the girdle of posterior extremity of Saanen goat.
- Mehmet CAN, Ş. Hakan ATALGIN, **Elif İLTER.** Saanen keçisi ve Karacabey merinoslarında rete mirabile ophthalmicum'un morfolojik özellikleri
Morphologic characteristics of rete mirabile ophthalmicum saanen goats and merino sheeps.
- Durmuş BOLAT, **Lügen ORGUN.** Sığır beyinde toplam beyin, substantia alba ve substantia grisea hacminin cavalieri metodu ile hesaplanması
Calculation of total brain, white and grey matter volume of cattle brain with cavalieri's method.

18.30- 19.00 **Otele gidiş / Transport to the Hotel**

20.00- 00.00 **Akşam yemeği & Canlı Müzik / Dinner & Live Music**

00.00 **Otele dönüş / Back to the Hotel**

2. gün / Second Day 10 MAYIS 2013 / 10 May 2013

08.00-08.30 **Otelden kongre merkezine geliş / *Transport to the University***

08.30-10.00 **V. OTURUM / SESSION V**

Bavet Oturumu

Yer: Prof. Dr. Cahit YALÇIN amfisi (Amfi 1)

Oturum Başkanları / *Chairs:*

Doç. Dr. Ömür KOÇAK – Burak Rıdvan YÖRÜCEKLER

- *Bavet Sunumu*
- **Bekir SÖNMEZ**. Yerli av köpeği ırkı zerdavaların kinolojik sınıflandırması
Cynologic classification of zerdava native hunting dog breed.
- **Mariia ANDRIANOVA**, Nikolay ZELENEVSKİY. Boz ayı türleri, kafatası ve yaş özellikleri
Species and age features of the brown bear skull.
- **Dilek YIDIRIM**, Ceylan SÖZERİ, Gamze Hilal KAYA, Özgür KAYNAR, Ahmet YILDIZ, Mustafa İLERİTÜRK. Farklı kanatlı yumurtalarının besin değerleri: I- lipid profilleri
Nutritional values of different poultry eggs: I- lipid profiles.

- **Ceylan SÖZERİ**, Dilek YIDIRIM, Gamze Hilal KAYA, Özgür KAYNAR, Ahmet YILDIZ, Mustafa İLERİTÜRK. Farklı kanatlı yumurtalarının besin değerleri: II- protein profilleri
Nutritional values of different poultry eggs: II- protein profiles.
- Ahmet BAŞTÜRK, **Mustafa BODU**, Halil YAVUZ, Firuze KURTOĞLU. Ratlarda L-karnitin uygulamalarının lipid ve canlı ağırlık değerlerine etkileri *Effects of L-carnitine on lipids and live weight values of male rats.*

10.00-10.15 **Kahve Arası / Coffee Break**

10.15-11.15 **VI. OTURUM / SESSION VI**

Purina Oturumu

Yer: Prof. Dr. Cahit YALÇIN amfisi (Amfi 1)

Oturum Başkanları / *Chairs:*

Prof. Dr. Cem VURUŞANER

- *Purina Sunumu*
- **Yura KUZNETSOV**. Leningrad bölgesindeki çiftliklerde sıkça görülen helmintosis ve paraziter hastalıklarla ilgili çalışmalar
Studies in most prevalent helmintosis and protozoal diseases in the farms of Leningrad region.

- **Maria DEGTYAREVA.** Larisa Y. KARPENKO. Kanda “Canin demodicosis” in immunobiyokimyasal profili
Canine demodicosis blood immunobiochemical profile.
- A. Burhan YILDIRIM, **Pelin YALÇIN.** Türkiye’deki yırtıcı kuşların sindirim sistemi, kan parazitleri ve ektoparazitleri
The digestive system, blood parasites and ectoparasites of raptors in Turkey.

11.15-11.30 **Kahve Arası / Coffee Break**

11.30-12.30 **VII. OTURUM / SESSION VII**

Zoetis (Pfizer) Oturum

Yer: Prof. Dr. Cahit YALÇIN amfisi (Amfi 1)

Oturum Başkanları / *Chairs:*

Doç. Dr. A. Funda BAĞCIGİL – Fatih GÖÇMEN

- Zoetis (Pfizer) Sunumu
- **Nermin ELESGEROVA.** Koyunların Salmonella hastalığına karşı koruyucu vasıtaların uygulanması
The application of protective method against the salmonellosis in sheep.

- **Egemen ERÇETİN**, Kadir DİNÇ, Alper KARACAOVA, Dilek ÖZTÜRK. Sığır işletmelerinde kullanılmış enjektör iğnelerinde aerobik bakteri ve mantar varlığı
The presence of aerobic bacteria and fungi at syringe needles used in cattle enterprises.
- **Buse Esra ERKUŞÖZ**, Rojda POLAT, Aykut Göktürk Üner, Hümeysra ÜNSAL. Yağ oranı yüksek yemle beslenen farelerin ince bağırsaklarında Enterobacteriaceae ve *Lactobacillus* spp. Düzeyleri
Enterobacteriaceae and Lactobacillus spp. numbers in small intestine of mice fed with high fat diet.
- ERTAS N., **EROL A.**, PAKYÜZ İ., KARADAL F. Bal, Propolis ve Polen'in Antimikrobiyal Etkilerinin Karşılaştırılması
Comparison of the effects of antimicrobial of honey, propolis and pollen.

12.30-13.30 **Öğle yemeği & Sosyal aktiviteler / Lunch & Social activities**

13.30-14.30 **Forum “Mezuniyet sonrası beklentileriniz”**
“Expectations after graduation”

Yer: Prof. Dr. Cahit YALÇIN amfisi (Amfi 1)

Oturum Başkanı / Chair: **Yard. Doç. Dr. Altan ARMUTAK**

14.30-14.45 **Kahve Arası / Coffee Break** (*Royal Canin çekilişı*)

14.45-15.45 **Poster Oturumu / Poster session**

Yer: Prof. Dr. Cahit YALÇIN amfisi (Amfi 1)

Oturum Başkanı / Chair: **Doç. Dr. Serkan İKİZ**

15.45-16.00 **Kahve Arası / Coffee Break** (*Hills-Mopsan çekilişı*)

16.00-18.00 **Sertifika Töreni & Kapanış / Certificate Ceremony & Closure**

18.00-18.30 **İkram / Buffet**

19.30-22.00 **Gala Yemeği / Gala Dinner “TJK”**

22.30 **Sosyal Program / Social Program “Club Sortie”**

3. gün / Third Day 11 MAYIS 2013 / 11 May 2013

08.30 **Otelden hareket / Buses from Hotel**

10.00-15.00 **Boğaziçi yat gezisi / Bosphorus Boat Trip**

15.30 **Dönüş / Return to airport or main bus station**

POSTERLER / POSTERS

1. **Aysems AGAMALIYEVA.** Kuşların *Escherichia coli* hastalığı hakkında bilgiler / *About disease Escherichia coli of the birds.*
2. Asmaa M. METWALLY, Mahmoud R. ABD-ELLAH, Amira A. AL-HOSARY, Mosaab, **A. OMAR.** Mısırdaki mandalarda (*Bubalus bubalis*) ilk izole edilen *S. cruzi* sarkokist enfeksiyonu üzerine yapılan mikroskopik ve serolojik çalışmaların raporu / *Microscopical and serological studies on Sarcocystis infection with first report of S. cruzi in buffaloes (Bubalus bubalis) in Assiut, Egypt.*
3. Onur BAŞBUĞ, Nevin TUZCU, **Atilla DULKADİR.** Kazeöz Lenfadenitis Enfeksiyon'lu Koyunlarda Serum A Vitamini Düzeyleri. / *Levels serum vitamin A in sheep with caseous lymphadenitis infection.*
4. **Feride CEFEROVA.** Guvercinlerde çiçek hastalığı. / *The pigeons variola disease.*
5. **Dino BAJRIĆ,** Mehmed Muslimović. Bosna-hersek'in güney-doğu bölgesinde atlarda kolik sıklığı / *Frequency of*

colic disorder in horses in south-east area of Bosnia and Herzegovina.

6. **Ejaz AHMADAB**, Zahid NASEERAB, Nasim AHMADA. Yumurta sarısı içerikli tris sulandırıcısında genişletici etkiye sahip yüksek trehaloz konsantrasyonun çözülme sonrası boğa sperması üzerine olumsuz etkisi / *High trehalose concentration in tris-based egg yolk extender has detrimental effect on post-thawing semen quality in buffalo bull.*
7. Nermin GASIMOVA. Kuş gribi hastalığı. Dünya kuş gribi salgınına hazır değil / *Bird flu. The world is not ready to bird flu*
8. **Resad GERAYLI**. Nekrobakterioz / *Necrobacteriosis*
9. **Ilaha ISMAYILOVA**. Tüberküloz sırasında tarımda dezenfekte maddelerin etkisi / *The effect of disinfectant substances in households at the time of tuberculosis.*
10. **Fexrim KAZIMOV**. Sığırlarda Şap hastalığı / *Foot-and-mouth disease*
11. **Kübra GÜÇLÜ**. Veteriner Hekimlikte L – Karnitin / *L-carnitine in veterinary medicine*

12. **Rahim MAMMADOV**. Sığırlarda sezaryan / *Cesarean section*
13. **Nikola NIZAMOV**, Laska KOSTADINOVA, Vanya DIMOVA. Arkadaş köpek ırklarında sosyalleşme ölçüsünde mizaç etkisi / *Influence of temperament on the extent of socialization in companion dog breeds.*
14. **Onur BERBER**, Neşet CAN ÖZDEMİR, Dimitrinka ZAPRYANOVA, Nina RUSENOVA, Teodora MİRCEVA. Deneysel *Staphylococcus aureus* enfeksiyonu olan köpeklerde total alkalen fosfataz aktivitesi çalışması / *A study of total alkaline phosphatase activity in dogs with experimentally induced Staphylococcus aureus infection*
15. **Rabiş Erol RECEP**, Emine Kübra BİLİR, Alex ATANASOFF, Anton RUSENOV, Galin NİKOLOV. Bir resirkülasyon sisteminde suyun hidrokimyasal parametreleri üzerine destekleyici probiyotik ilavenin etkisi / *Effect of addition of probiotic in feed on hydrochemical parameters of water in a recirculation system*
16. **Ramin ABBASOV**. Çeşitli içeren öksürük aleyhi yığıntıların teknolojisi / *Against cough with various technology drift.*
17. **Reyhan DURMUŞ**. Atlardan hiperimmun serum elde edilmesi / *Getting hiperimmun serum from horses*

18. **Saira GILIC.** Miniature schnauzer ırklarında ayrılık kaygısı
/ Separation anxiety in miniature shnaucer.
19. **Sevdegül MÜMÜN,** Toncho PENEV, Chonka MİTEVA, Yuri MİTEV, Gergana GEORGİEVA, Vania DİMİTROVA. Sığır süt çiftliklerinde beton zemine yapışma katsayısının değişiklikleri
/ Changes of surface adhesion coefficient concrete in cattle dairy farms
20. Atilla YOLDAŞ, Ramazan İLGÜN, **Yunus Emre DİKMEER.** Körfare Böbreklerinde İntrarenal Vaskülarizasyonun Makro-Anatomical Olarak İncelenmesi
/ Macro-anatomical of Examination on Kidney of Intrarenal Vascularization in Mole-rats (Spalax leucodon).
21. **Ajdin CRNKIC.** Ticari mama ve ev yapımı gıda ile beslenen labrador retrieverların kan biyokimyasının karşılaştırması
/ Comparison of biochemical parameters in the blood of Labrador Retrievers fed on commercial food and those fed on homemade meals.
22. **Nejla KATICA.** Kırmızı – yanaklı su kaplumbağalarının (trachemys scripta elegans) kanında eritrosit ve lökosit sayısı üzerine depolama süresinin etkileri
/ Effects of storage time on the number of Erythrocytes and

*Leucocytes in the blood of the red-eared slider –
Trachemys scripta elegans.*

23. **Edis CRVČANIN**, Sabahudin DIZDAREVIĆ. 2012 yılında Bihac'da bir mezbahada parazit varlığı ve gelişim evrelerinin saptanması / *Finding parasites and parasite developmental stages in a slaughterhouse in Bihac in 2012*
24. **Slavic DENIS**. Süt veriminde Dubska Pramenka hipofizinin histolojik özellikleri / *Histological characteristics of hypophysis Dubska Pramenka at the stage of lactation*
25. **Aida ČUSTOVIĆ**. Leptospira serovarlarının protein karakteristikleri: in vitro ekimin ardından Grippytyphosa / *Protein characteristics of Leptospiras serovar: Grippytyphosa after in vitro subcultivation.*
26. **Emir MAHMUTBEGOVIĆ**. Yetiştirme çiftliklerinde buzağılarda bazı hematolojik parametreler / *Some hematological parameters in calves on farms rearing*
27. **Tarik AVDIBEGOVIĆ**, Haris Ćutuk, Eva Juhas- Pašić. Çalışma atların kanında hematolojik parametreler üzerindeki geleneksel kış gıda rejimi mineral ve vitamin takviyeleri etkisi / *The influence of mineral and vitamin*

supplements in the traditional winter food regime on the hematological parameters in the blood of working horses.

28. **Edin SINANOVIĆ**, Amel ĆUTUK. Sütçü ineklerde meme başı ucu hiperkeratozunun sütlerde somatik hücre sayısı üzerine etkisi / *Tip papilla hyperkeratosis impact of dairy cows on the number of somatic cells in milk.*
29. **Filip TROJACANEC**¹, Romel VELEV², Ksenija ILIEVSKA². Kedilerde *Diphenbachia* spp. (kaynana dili) zehirlenmesi : bir vaka raporu / *Dumb Cane (Diphenbachia spp.) Poisoning in cat: A Case Report.*
30. **MANAVSKI K.**, NIKOLOVSKI M.², DOVENSKI T.¹Azalmış glutathion seviyesinin ve farklı sperm katkı maddelerinin çözünmüş koç spermasına etkileri / *The influence of reduced glutathion and different semen extenders on post-thaw quality of ram semen.*
31. **Viktor RISTOV**¹, Vlatko ILIESKI², Lazo PENDOVSKI². Plastinasyon,veteriner öğrencilerine anatomiye öğretici bir araç / *Plastination: a tool for teaching the students veterinary anatomy.*
32. **Tasha FELCE**, Lara TAMAGNINI, Serena ALESSANDRINI, Rita FAGIOLO. Domuz üretimi ve yönetimi / *Production and management of the pig*

SÖZLÜ SUNUMLAR

&

ORAL PRESENTATIONS

**BOVİNE SERUM ALBÜMİN (BSA) YA DA YUMURTA SARISI (YS)
İLAVE EDİLMİŞ TRİS TAMPONLU SULANDIRICI KULLANARAK
SOĞUTULAN KEÇİ SPERMASI ÜZERİNE FARKLI
SULANDIRICILARIN ETKİLERİ**

N. Seltem ÖĞÜNC¹, İbrahim KABAOĞLU¹, Ezgi ERTÜRK², İsraa Faris
MOHAMED², Asiye İzem SANDAL², Özen Banu ÖZDAŞ², Alper BARAN²

¹İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi İntörn Öğrencileri, 34320, Avcılar, İstanbul
²İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dölerme ve Sun'i Tohumlama Anabilim Dalı, 34320, Avcılar, İstanbul

Son yıllarda ülkemizde keçi yetiştiriciliği hızla gelişmeye başlamıştır. Bilindiği üzere keçi sütü insan sağlığı açısından düşük oranda yağ ve yüksek oranda kalsiyum içermesi nedeniyle faydalı hayvansal bir gıdadır. Suni tohumlama yöntemi özellikle entansif keçi yetiştiriciliği yapan işletmelerde üreme kontrolünü sağlamak ve et, süt, yün üretimini arttırmak amacıyla havyan ıslahı açısından önemli bir role sahiptir. Merkezi bir suni tohumlama istasyonundan çevrede bulunan çiftliklere sperm payetlerinin kısa süre içinde transferi, yüksek süt verimli genlerin farklı işletmeler arasında transportunu mümkün kılmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, seminal plazma içeren ve içermeyen (SPF) teke spermasının Tris tamponlu sulandırıcıya Bovine Serum Albümin (BSA) ve Yumurta Sarısı (YS) ve hiçbir sulandırma yapılmadan (Kontrol) +4 °C'de 0, 6, 12 ve 24. saatlerdeki spermatolojik özelliklerin araştırılmasıdır.

Sperma alındıktan sonra hacim, konsantrasyon, motilite, morfoloji ve canlı spermatozoon oranları değerlendirildi. Konsantrasyonu belirlemek amacıyla CASA (Computer Assisted Sperm Analysis) cihazı kullanıldı. Motilite muayenesi ısıtma tablalı faz kontrast mikroskopta (x200), morfolojik yönden anormal spermatozoa oranı da yine faz kontrast mikroskopta (x1000) değerlendirildi. Canlı spermatozoa oranı ise ışık mikroskobunda incelendi.

Motilite, morfoloji ve canlı spermatozoon oranları yönünden en başarılı sulandırıcı grubu BSA ve BSA-SPF olarak bulundu. YS ve YS-SPF ise en başarısız gruplar oldu. Teke spermasının kısa süreli saklanması seminal plazma içeren ve içermeyen BSA katkılı TRİS sulandırıcısının faydalı etki gösterdiği saptandı. YS'li sulandırıcı ile sulandırılan gruplarda motilite, morfoloji ve canlı spermatozoa oranı yönünden 6-24. saatler arasında en başarısız olarak bulundu.

Sonuç olarak yumurta sarısının TRİS sulandırıcısına ilavesinin herhangi bir faydalı etkisi olmadığı, seminal plazma içeren ve içermeyen gruplarda BSA ilavesinin faydalı etki gösterdiği saptandı.

Anahtar Kelimeler: Keçi, semen, sulandırıcı, saklama, soğutma

EFFECTS OF DIFFERENT EXTENDERS ON BUCK SEMEN COOLING USING TRIS-BUFFER WITH THE ADDITION OF BOVINE SERUM ALBUMIN (BSA) OR EGG YOLK (EY)

N. Seltem OGUNC¹, Ibrahim KABA OGLU¹, Ezgi ERTURK², Israa Faris MOHAMED², Asiye Izem SANDAL², Ozen Banu OZDAS², Alper BARAN²

¹Faculty of Veterinary Medicine Intern Students, Istanbul University, 34320, Avcilar, Istanbul ²Department of Reproduction and Artificial Insemination, Faculty of Veterinary Medicine, Istanbul University, 34320, Avcilar, Istanbul

The goat industries have developed in our country over the recent years. Goat milk is known as healthy, beneficial and including a low proportion of fats and higher in the calcium ratio as human milk that is made it important. Artificial Insemination (AI) has an important role in goat breeding especially in intensive systems of production, to control reproduction and to improve the production of milk, hair and meat. Depending on the time needed for transportation of the semen doses from the central AI station to the farms, such a short storage time makes it possible to transfer high milk yield genes between different farms.

The aim of this study was to search TRIS-buffered extender supplemented Bovine Serum Albumin (BSA) or Egg Yolk (EY) and undiluted (Control) groups spermatological quality after cooling at 4°C for short storage time (0, 6, 12 and 24 h) with and without seminal plasma.

After collection the volume, concentration, motility, morphology and live spermatozoa ratio were assessed. Sperm concentration analysis was performed with CASA (Computer Assisted Sperm Analysis) system. Motility (x200) was performed using phase-contrast microscopy with warming plate. The percentage of morphologically abnormal spermatozoa (x1000) were determined using phase-contrast microscopy. Live spermatozoon ratio was examined with light microscopy.

BSA and BSA-SPF found more significant positive effects than the other extenders in terms of motility, morphology and viability. EY and EY-SPF were the worst groups in this study. The short storage of goat semen with or without seminal plasma in BSA supplemented TRIS was determined beneficial than the others. The harmful effects of EY supplemented TRIS on motility, morphology and viability was found between 6-24 h.

As the consequently, there was no beneficial effects of EY supplemented TRIS over buck spermatological quality but BSA supplemented TRIS was more effectual.

Key Words: Goat, semen, diluent, storage, cooling

HOLSTEİN İRKİ DÜVELERDE SABİT ZAMANLI TOHURLAMA SONRASI 12. GÜNDE GnRH UYGULAMASININ EMBRİYONİK ÖLÜMLERİN ÖNLENMESİ ÜZERİNE ETKİSİ

İbrahim Taşel¹, Mahmut ÇINAR¹, Ayhan CEYHAN¹, Hüseyin ERDEM²

¹Niğde Üniversitesi, Bor Meslek Yüksekokulu, Veterinerlik Bölümü, Bor/ Niğde
²Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Doğum ve Jinekoloji Anabilim Dalı, Konya

Bu çalışmada, Holstein ırkı düvelerde sabit zamanlı tohumlama sonrası 12. günde GnRH uygulamasının embriyonik ölümlerin önlemesi üzerine etkisi araştırıldı. Araştırmada 56 baş Holstein ırkı düve kullanıldı. Araştırmada kullanılan düveler yaşları dikkate alınarak kontrol (n=28) ve deneme (n=28) gruplarına ayrıldı. Kontrol grubundaki düvelere, uygulamanın 0. ve 14. günlerinde PGF_{2α} analogu enjekte edildi, 16. gün GnRH analogu uygulandı. GnRH enjeksiyonundan 16 saat sonra sabit zamanlı tohumlama yapıldı. Deneme gruptaki düvelere ise, kontrol grubundaki düvelere yapılan uygulamalara ek olarak tohumlamayı izleyen 12. günde GnRH analogu uygulandı. Düvelerin gebelik muayeneleri tohumlamayı izleyen 30. ve 45. günlerde real-time ultrason ile yapıldı. Gebelik oranı kontrol grubunda % 57.1, deneme grubunda ise % 60.7 olarak belirlendi.

Sonuç olarak, düvelerde sabit zamanlı tohumlama sonrası 12. günde GnRH uygulamasının embriyonik ölümlerin önlenmesi ve gebelik oranının artırılması üzerine önemli bir etkisinin olmadığı kanısına varıldı.

Anahtar Kelimeler: Sabit Zamanlı Tohumlama, Embriyonik Ölüm, GnRH, Düve.

THE EFFECT OF THE GNRH APPLICATION TO PREVENT EMBRYONIC DEATH ON THE 12TH DAY AFTER FOLLOWING FIXED TIME ARTIFICIAL INSEMINATION IN DAIRY HEIFERS

İbrahim Taşel¹, Mahmut ÇINAR¹, Ayhan CEYHAN¹, Hüseyin ERDEM²

¹Nigde University, Bor Vocational School, Bor/Nigde

²Selcuk University, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Obstetrics and Gynecology, Konya

The objective of this study was to determine effect of 12th GnRH application after fixed timed AI to prevent embryonic loss in Holstein dairy heifers. Total fifty six dairy heifers were used in the in this study. Taking into consideration the ages of heifers used in this study were divided into control (n=28) and treatment (n=28) groups. Control Group were treated with PGF_{2α} analogue at days 0 and 14, and a GnRH analogue on day 16. Fixed time insemination was carried out by the same veterinarian in all heifers 16 h after the GnRH injection. Treatment Group were treated as Control Group and in addition were administrated GnRH on 12th day after the TAI. Pregnancy diagnosis was to real-time ultrasonography at 30th and 45th days after the TAI in heifers. The pregnancy rates were not different between treatment group (60.7%) and control group (57.1%).

In conclusion, the results of this study was shown that 12th GnRH application after fixed timed AI was not effect on prevented embryonic loss and increased pregnancy rate in dairy heifers.

Keywords: Fixed Time Insemination, Embryonic Death, GnRH, Heifer.

SÜT SİĞIRLARINDA ISI STRESİNİN DÖL VERİMİ ÜZERİNE ETKİLERİ

Adem AKIN KEL¹, Eda KOÇAK¹, Kürşad EZER¹, Miray DEMİRHAN¹, Güler Berat BOZOĞLAN¹, Örsan GÜNGÖR², Yunus ÇETİN²

¹Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Burdur

²Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veteriner Fakültesi Doğum ve Jinekoloji Anabilim Dalı, Burdur

Günümüzden 6.000 ila 10.000 yıl önce evcilleştirilen sığır, hayvansal kökenli ürünlerin elde edildiği en önemli materyaldir. Bu hayvansal ürünlerin, her yaştaki nüfusun beslenmesindeki önemi herkes tarafından bilinmektedir. Karlı bir süt sığırcılığı için sürünün döl veriminin iyi olması gerekir. Bu bağlamda çevre faktörlerinin etki düzeyinin bilinmesi, sürünün döl veriminin istenilen düzeye ulaşmasına yardımcı olur. Döl verimini etkileyen en önemli faktörlerden biri ısı stresidir. Bu çalışmanın amacı süt ineklerinde ısı stresinin fertilité üzerine etkilerini ortaya koymaktır.

Bu amaçla; Antalya ilinde bulunan bir süt sığırı işletmesindeki sürü takip programından alınan veriler kullanıldı. İşletmede aylara göre yapılan tohumlama sayıları, gebe kalan hayvan sayısı, aylık gebelik yüzdesi ve ortalama süt verimi gibi veriler toplandı. Antalya ilindeki 2012 yılı aylık ortalama sıcaklık dereceleri ve aylık en yüksek ortalama sıcaklık verileri toplandı. Bu verilere göre yapılan tohumlama sayılarının, gebe kalan ineklerin oranının ve ortalama süt veriminin, sıcaklık değişimlerinden etkilenip etkilenmediği ortaya konulmaya çalışıldı. Ayrıca ineğin doğum yaptığı mevsimin yeniden gebe kalma süresi, buzağılama aralığı ve gebelik başına tohumlama sayısı gibi fertilité kriterleri üzerine etkisi araştırıldı.

Çalışma verileri değerlendirildiğinde söz konusu işletmede ineklerin doğum yapma mevsiminin servis periyodu, buzağılama aralığı ve gebelik başına tohumlama sayısı gibi kriterleri etkilediği belirlendi. Özellikle ilkbahar ve sonbahar aylarında doğum yapan ineklerde bu parametreler iyileşirken kış ve yaz aylarında doğum yapanlarda kötüye gittiği görüldü. İşletmede aylık tohumlama sayıları, gebelik yüzdeleri ile aylık en yüksek sıcaklık ortalamaları arasında negatif bir korelasyon belirlendi. Ortalama sıcaklık değerleri arttıkça tohumlama sayıları ve gebelik yüzdeleri düşüş gösterdi.

THE EFFECTS OF HEAT STRESS ON DAIRY CATTLE FERTILITY

Adem Akın KEL¹, Eda KOÇAK¹, Kürşad EZER¹, Miray DEMİRHAN¹, Güler Berat BOZOĞLAN¹, Orsan GÜNGÖR², Yunus ÇETİN²

¹Mehmet Akif Ersoy University, Faculty of Veterinary Medicine, Burdur

²Mehmet Akif Ersoy University, Veterinary Faculty, Department of Obstetrics and Gynecology, Burdur

Cattle, were domesticated 6000 and 10000 years ago, are the most important resource of products of animal origin. It is known that, foods of animal origins are important in terms of nutrition in population at all ages. The reproductive performance and efficiency of dairy herd should be good for profitability. The knowledge of effects of environmental factors on reproductive performance will help to increase of reproductive efficiency. There are several factors that affect fertility. Heat stress is one of them. The aim of this study was to determine the effects of heat stress on fertility in dairy cattle.

For this purpose, data from dairy herd management software program in dairy herd farm in Antalya, were evaluated. Data such as number of artificial insemination per month, number of pregnant cows, monthly pregnancy rates and milk yield, were collected from software program. Monthly average temperature and highest average temperature annual were collected from General Directorate of Meteorology of Republic of Turkey for Antalya in 2012. According to these data, whether changes in environmental temperatures were affected on some fertility parameters were investigated. In addition, effect of calving season on first conception rates, calving interval and artificial insemination per pregnancy was investigated.

As a result, service period, calving interval and artificial insemination per pregnancy were affected by heat stress in this dairy farm. The fertility parameters were not affected in cows that gave birth in spring and autumn. but they were affected negatively cows that gave birth in winter and summer. In this farm, a negative correlation was found between the highest average monthly temperature with pregnancy rates and artificial insemination per month. As the average temperature increases, fell to the pregnancy rates and number of artificial insemination per pregnancy.

TUTSAK TİLKİLERDE ETHOLOJİK SORUNLAR

Natalia NIKIFOROVA

Saint-Petersburg State Academy of Veterinary Medicine, Rusya

Vahşi hayvanların davranışlarını incelenmesi biyolojileri, faaliyetleri ve değişen çevre koşullarına uyum açısından önemlidir. Çalışmanın hedefi, köpek ailesinin temsilcisi olan, tilkidir (*Vulpes vulpes*). Deney için, aynı yaşta aynı şartlarda ancak farklı yerlerde bulunan iki erkek seçildi. İlki erkek L., kızıl tilki, 5 haftalık yaş'da vahşi olarak alınmıştır. Diğeri - erkek K. - 3 haftalıktan alınan 4. nesil evcil gümüş tilkidir. Çalışmanın amacı: 1-Esir tilki davranışlarını incelemek, besleme ve bir tilki bakımı için algoritma geliştirmek. 2-Katı yetiştirme seleksiyonu uygulanmadan, insanlara uyum sağlaması amacıyla vahşi hayvanları evcilleştirmek için yöntemler geliştirmek.Tilki evcilleştirme deneyleri Dr. Belaev öncülüğünde 1950lerin başında Novobirskte başlamıştır. İşin özü insanın için samimi tilki seçimine dayanmaktadır. Seçim sadece davranış özellikleri üzerinden gerçekleştirilse, tilkilerde dış etkenler bağlı değişimler gözlenmiştir. Tilkilerin kürklerinde pigmentasyon kaybı sonucu beyaz lekeler şekillenmiş, kuyrukları kıvrılmış, kulakları düşmüştür. Hormonal bakımdan vahşi akrabalarıyla kıyaslandıklarında kanlarında bulunan kortikosteroid seviyesi düşük saptanmıştır. Vahşi tilkilerde görüldüğü üzere yılda bir değil altı ayda bir üreme aktivitesinde güçlenme gösterirler.Bu deneyin sonuçlarına göre bir iddia ortaya konulabilir: insanlar hayvanın doğasını değiştirmek için seleksiyon yapabilirler, ama aynı zamanda hormonal ve fiziksel değişiklikler gibi önemli özellikleri de değiştirirler. Bu sonuç ise akla şu soruyu getirmektedir, eğer mümkünse, fizyolojik ve fiziksel değişikliğe neden olmadan tilkileri evcilleştirmek mümkün müdür?Bu çalışmanın sonuçlarına göre iç güdüler tilkileri evcilleştirmekte önemlidir. Tilki L. kritik bir dönemde baskılamının olduğu bir yaşta alındı , bu ikincil bir evcilleştirme oldu. Tilkinin agresif olması nedeniyle sadece bir kişi onunla doğrudan teması vardı, ikincil baskılama bu belirli bir kişiye yönelik gelişti. Tilki K. baskılama durumu onun doğuştan insanlar arasında olması nedeniyle birincil oluştu.Vahşi hayvanlar oyunları ile tilki L ve tilki K' nın oyunların benzerliği aracılığıyla tutsak tilki davranışları hakkında çıkarımlarda bulunabiliriz.Oyun davranışları kafes ve açık havada farklıdır. Evcil tilki yürüme hareketleri vahşi tilki yürüme hareketleri benzer. Ancak evcilleşmiş tilkilerin oyun davranışları köpeklerle benzerlik gösterir. Tilki l2de tilki k'ya kıyasla oyun oynarken avlanma içgüdülerinin sergilenmesi daha kuvvetliydi. Köpeklere davranışsal tepkilere gelince, tilki L vahşi hayvanların belirgin kokusu nedeniyle köpeklerde agresyona neden oldu. Tilki K evcilleşme işlemleri sırasında kokuyu kaybettiği için, köpekler av olarak tepki vermedi ancak oyunlar sırasında ast olarak rol oynadı.İnsanlara yanıtları hakkında; her iki tilkide “patronu” tanımayı öğrendi, bu tilki K2nın durumunda hem patron hem de aile bireylerini içermekteydi. Tilkiler yabancılara ihtiyatla yaklaştı. Daha erken yaşta alınan tilki K, “otur”, “pati ver”, “aport” gibi komutları öğrendi. Tilki eğitim az çok Köpek eğitimidir. Tilki L.'nin eğitimi başarısız oldu. Ancak ona bir lider eşliğinde sakince yürümeyi öğretebildik. Tilki L ayrıca yürüyüş esnasında verilen “hayır” komutunu da tanıyabiliyordu. Böylece tilkilerin katı yetiştirme seleksiyonu olmadan evcilleşebileceği gösterildi. Hayvan ile çalışmaya kritik baskılama döneminden önce başlanırsa, en iyi sonuç elde edilecektir. Evcilleştirmede ana problem- agresyon ve korkudur. Vahşi tilkileri evcilleştirme durumunda tuhaf bir koku Köpeklerde saldırganlığa neden olmaktadır.

Anahtar kelimeler: Davranış, tilki, evcilleştirme, evcilleşme, baskılama

ETHOLOGICAL PROBLEMS WITH THE CONTENT OF FOXES IN CAPTIVITY

Natalia NIKIFOROVA

Saint-Petersburg State Academy of Veterinary Medicine, Russia

Studying the behavior of wild animals is important in terms of their biology, activities and adaptation to the changing environmental conditions. The object of the study is representative of the canine family, fox (*Vulpes vulpes*). For the experiment, we have chosen two males of the same age, contained in the same conditions, in different places. One of them- male L., red fox, was taken from the wild at the age of 5 weeks. Another - male K. - silver fox, domestic in the 4th generation, taken at the age of 3 weeks. The purpose of the study is 1. To study the behaviors of captive foxes, develop algorithm, feeding and caring for a fox. 2. To develop methods to tame a wild animals and to adapt them to a people, without using the strict selection criteria. An experiment on fox domestication was started by Dr. Belyaev in Novosibirsk in the early 1950s. The essence of it is the selection of foxes friendly to man. Although the selection was carried out only on the behavioral traits, external changes in foxes were appeared. With the loss of pigmentation in the fur of foxes white spots were appeared, tails became twisted, ears became drooping. In terms of hormone, in contrast to their wild relatives, in blood of domesticated foxes less of corticosterone was founded. A strengthening of the reproductive activity manifests every six months, instead of the annual characteristic of all wild foxes. According to the results of this experiment we can make a conclusion: a man makes selection to change the nature of the animal, but at the same time he changes other important features, such as hormonal and exterior changes. It leads to a question, if it possible to hold the domestication of foxes without physiological and exterior changes? According to the results of my research, imprinting is important in taming the fox. Fox L. was taken at an age when the critical period of imprinting was completed, it was a secondary domestication. Because of the aggressive of fox only one person had a direct contact with him, secondary imprinting directed at one specific person. In the case of fox K. imprinting was the primary, as it was among the people from its birth. Making inferences about the behavior of foxes in captivity, we can speak about the similarity of games of fox L and fox K with games of wild animals. Play behavior varied as in the pen and on outdoors. Walking movements of domesticated foxes resemble walking movements of wild foxes. But play behavior of domesticated foxes resembles the play behavior of dogs. Manifestation of hunting instincts while playing of fox L is stronger than of the fox K. As for behavioral reactions to dogs, a fox L, causes aggression in dogs, because of the peculiar smell of a wild animal. Since in the process of domestication fox K. lost the scent, the dogs do not react it as a prey, but during the games, it plays a subordinate role. About responses to human. Both foxes have learned to recognize the "boss", in the case of fox K. the "boss" and the members of the family. With strangers foxes behave cautiously. Taken at an earlier age fox K., learned commands such as "sit", "give paw", "Apport". Training fox little from dog training. Training of fox L. was failed. But we managed to teach him to walk calmly on a lead. Fox L. also recognizes the command "no" during the walk. Thus taming of foxes without strict breeding selection is possible. The best result will be achieved if the work with the animal begins before the end of the critical period of imprinting. The main problems with taming - aggressiveness and fear. In the case of taming a wild fox, also a peculiar smell, that causes aggression in dogs.

Keywords: behavior, foxes, taming, domestication, imprinting

KLİNİSYEN VETERİNER HEKİMLERİN VETERİNER HEKİMLİĞİ EĞİTİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Ömer Faruk YALÇIN, Volkan Serhat ÖZEN, Abdullah Gökhan ÖZGEL

Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Elazığ

Bu çalışma, klinisyen veteriner hekimlerin veteriner hekimliği eğitim-öğretimi hakkındaki görüşlerini belirtmek amacıyla yapıldı. Bu amaçla Türkiye'nin Doğu-Orta-Batısını temsilen İstanbul, Adana ve Elazığ'da toplam 26 klinisyen veteriner hekim ile yüz yüze görüşme yapıldı. Çalışmada "Nitel araştırma" yaklaşımı kullanıldı. Elde edilen bulgular "İçerik analizi" yöntemiyle değerlendirildi. Çalışmada, uygulamalı eğitimin yetersizliği, teorik ders saatlerinin fazlalığı, branşlaşma eksikliği gibi nedenlerden dolayı klinisyen veteriner hekimlerin gerek kendi dönemlerindeki gerekse mevcut veteriner hekimliği eğitiminden memnun olmadıkları, ancak, bu eksikliklerin giderilmesi ile ideal veteriner hekimliği eğitimine kavuşabileceği sonuçlarına ulaşıldı.

PRACTITIONER VETERINARIANS VIEWS ABOUT ON VETERINARY MEDICINE EDUCATION

Ömer Faruk YALÇIN, Volkan Serhat ÖZEN, Abdullah Gökhan ÖZGEL

Firat University, Veterinary Faculty 23119 Elazığ

This study was carried out to determinate veterinary practitioners views about veterinary medicine education. For this purpose, Turkey's eastern, middle and western representing; Istanbul, Adana and Elazığ a total of 26 clinician veterinarians were interviewed face to face. In this study, we were used to "qualitative research" approach. The finding obtained was evaluated with "content analysis" method. In the study, the results indicated that the veterinary practitioners are not satisfied with education of their own times and the present times due to inadequate practical education, excess of theoretical teaching or absence of branching in education. However, it can be achieved an ideal training on the veterinary medicine by elimination of these deficiencies.

VETERİNER FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN

VETERİNER FAKÜLTESİNDE KÖPEK EĞİTİMİ DERSİNE BAKIŞI

Gökhan DURUKAN

İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Köpek Psikolojisi ve Eğitimi Kulübü,
İstanbul

Bu araştırmada son yılların gelişen konusu olan Köpek Eğitimi hakkında ülkemizin çeşitli üniversitelerine ait veteriner fakültelerinde okuyan 150 öğrencinin yaklaşımları ve bu konunun veteriner fakülteleri ders müfredatına alınması hakkında düşünceleri değerlendirilmiş, öğrencilerin hayvan beslemeyle ve hayvanlarda davranış sorunlarıyla ilgili deneyimleri incelenmiş, sonuç olarak köpek eğitimi derslerinin veteriner fakültesi öğrencileri tarafından büyük ölçüde önemsendiği ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Köpek, köpek eğitimi, davranış sorunları, veteriner fakültesi öğrencileri, veteriner fakültesi ders müfredatı

FACULTY OF VETERINARY MEDICINE STUDENTS DOG TRAINING LESSON PERCEPTION OF FACULTY OF VETERINARY MEDICINE

Gökhan DURUKAN

Istanbul University Faculty of Veterinary Medicine Dog Psychology and Training Club, Istanbul

In this study, the attitude of 150 students of various veterinary faculties in Turkey towards the dog training, which is an emerging topic in recent years, has been examined and these students' opinions about adding this course to the curriculum of veterinary faculties has been evaluated. What is more, the experience of these students about animal nutrition and animal behaviour has been analysed. As a result, it is revealed that the courses about dog training are significantly important for veterinary students.

Key words: Dog, dog training, behaviour problems, students of veterinary faculty, veterinary faculty course syllabus

ELAZIĞ İLİ KENTSEL ALANDA YUMURTA TÜKETİM ALİŞKANLIKLARI

ÜZERİNE BİR ANKET

Volkan Serhat Özen, Ömer Faruk Yalçın, Abdullah Gökhan Özgel, Mevlüde Alişkan

Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Elazığ

Bu çalışma, 2013 yılı Ocak-Şubat ayları içerisinde Elazığ İli kentsel alanında yumurta tüketim yapısını incelemek amacıyla yürütülmüştür. Çalışmada, halkın gelir düzeyinin yumurta tüketimi ile olan ilişkileri ele alınmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, incelenen ailelerde aile başına aylık yumurta tüketimi ortalama olarak 71,4 adet, kişi başına yıllık yumurta tüketimi ise 132,1 adet olarak bulunmuştur. Tüketicilerin gelir düzeyinin artmasıyla yumurta tüketim düzeylerinin az da olsa arttığı belirlenmiştir. Tüketicilerin yumurta alım sıklığı olarak %57,3' ünün haftada bir yumurta satın aldığı gözlenirken, ayda bir alanların oranı ise %6,9 olarak bulunmuştur. Tüketicilerin ortalama % 66,6'si beyaz renkli yumurta, % 33,4'i kahverengi yumurta almayı tercih ettiklerini bildirmişlerdir. Ailelerin çok önemli bir kısmı (% 65,1) yumurtayı öncelikle sabah kahvaltılarında tüketmek amacıyla aldıklarını söylemişlerdir. Yumurta satın alırken yumurtanın büyüklüğüne dikkat edenlerin oranı % 92,3 olarak saptanmıştır. Tüketicilerin % 55,0'i ise yumurtayı marketten satın aldıklarını belirtmişlerdir.

A SURVEY ON EGG CONSUMPTION HABITS OF PEOPLE IN ELAZIG

Volkan Serhat Özen, Ömer Faruk Yalçın, Abdullah Gökhan Özel, Mevlüde Alışkan

Firat University, Faculty of Veterinary Medicine– Elazig

This study was carried out to investigate the level of egg consumption and consumption pattern of consumers in urban areas of Elazığ in January and February, 2013. A survey was conducted to create a database from people representing different living standards. Based on results obtained from this study, average monthly egg consumption per family was found to be 71,4 and annual egg consumption per person was 132,1. It was determined that the rate of egg consumption increased as the income level of the family increased. The study revealed that 57,3 % of the consumers purchased eggs once a week while 6,9 % of the consumers preferred purchasing eggs once a month. The color preference of the consumers was determined to be 66,6 % white eggs and 33,4 % was brown eggs. An important amount of the consumers (65,1%) indicated that they consume eggs primarily for breakfast. The consumers who pay attention to the size of the eggs while purchasing was found to be 92,3 %, 55,0 % of the consumers preferred buying eggs from market.

KISRAKLARDA SUNİ TOHURLAMA, GEBELİĞİN GÖZLENMESİ, BÜYÜYEN TAYLAR

Yekaterina LEVCHENKO

Saint-Petersburg State Academy of Veterinary Medicine- Rusya

KWPN yetiştirme kısıraklarının tohumlama yöntemleri bilgisi. Öncelikle, ultrason tanı ile kısıraklarda yumurtlama ve döllenme için en uygun günler belirlenir. Atların sperminin vücuda girişi ile ilgili yöntemleri ve sıklığı ile ilgili bilgiler (teknoloji, araçlar), taze ve dondurulmuş spermanın depolaması ve kısırakların tohumlanması (ekipmanlar, araçlar) ile ilgili bilgiler. Sperm bankaları oluşturma. Tohumlama sonrası gebelik dönemlerinin belirlenmesi ve fetusun gelişimi izleme, erken gebelikte fetal patolojilerin belirlenmesi ve ortadan kaldırılması. 6 aylık yaşa kadar. 6 aylık yaş. 1 yıl, 1 ile 2 yıl, 2 - 3 yıl.

ARTIFICIAL INSEMINATION OF MARES. MONITORING OF PREGNANCY. GROWING FOALS.

Yekaterina LEVCHENKO

Saint-Petersburg State Academy of Veterinary Medicine- Russia

Knowledge of methods of insemination of mares breed KWPN. Initially, the time ovulation in mares with ultrasound diagnosis and determine the best day for insemination. Information about the methods and frequency of intake of semen of horses (technology, tools), its storage and use fresh and frozen semen for insemination of mares (equipment, tools). Creating sperm banks. Pregnancy in terms of diagnosis after insemination and the subsequent monitoring of the development of the fetus, as well the identification and elimination of fetal pathology in early pregnancy in. Rearing up to 6 months. age of 6 months. 1 year, 1 to 2 years 2 - 3 years.

HAYVANSAL GIDALARDA İLAÇ KALINTILARI

Gizem YILDIRIM, Asuman GAMSIZLAR

Harran Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Şanlıurfa

Ülkemizde etiket dışı ilaç kullanımı veya yanlış ilaç uygulamaları sıkça yaşanan bir problemdir. Gıdalarda ilaç kalıntı izleme programları olmasına rağmen, tüketicilerin kimyasal kirleticilerle kirlenmiş gıda endişesi sürmektedir. Gıdalarda bulunan kalıntılar hem kişinin kendi sağlığı hem de teratojenik etkisiyle gelecek nesiller için tehlike unsurudur. Veteriner hekimlikte sağaltım amaçlı veya gelişmeyi hızlandırma amaçlı uygulanan ilaç uygulamaları dikkat edilmediği takdirde tüketiciye kadar ulaşması ciddi sağlık problemlerine yol açmaktadır. Bu araştırmada internetten ve üreticilerden elde ettiğimiz verilere göre insan sağlığı açısından tehlikeli unsuru oluşturan gıdalara dikkat çekmek istenilmiştir.

DRUG RESIDUES IN ANIMAL PRODUCTS

Gizem YILDIRIM, Asuman GAMSIZLAR

Harran University, Faculty of Veterinary Medicine, Şanlıurfa

In our country, using unlabelled drugs or misuse of drugs is a very common problem. Although there are programmes for observing drug residues consumers still have the doubt of chemical pollutants. Residues in foods and the effect of one's own health as well as teratogenic element of danger for future generations. When used for therapeutic purposes or accelerate development of veterinary attention to the practice of medicine leads to serious health problems if not reach up to the consumer. According to this study, we have obtained from the Internet, and producers posing no threat to human health were asked to take care of the food.

**KEDİLERDE İSTENMEYEN GEBELİKLERİN
SONLANDIRILMASINDA AGLEPRİSTON VE AGLEPRİSTON +
PROSTAGLANDİN UYGULAMALARININ KLİNİK YÖNDEN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Gizem TEZ, Simge YAZAN

Ankara Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Ankara

Kedilerde istenmeyen gebelikler pratikte sıklıkla karşılaşılan bir sorundur. Medikal sağaltımda güncel ve en etkili yaklaşım progesteron antagonisti uygulanması ile uterusda progesteron metabolizmasının sekteye uğratılmasıdır. Bununla birlikte, uygulamayı takiben bazı uterus patolojileri ile karşılaşılmaktadır. Uygulama sonrası luteal fonksiyonun devam etmesinin uterus patolojilerinin gelişiminde etkili olabileceği düşünülmektedir. Bu yüzden, kedilerde orta dönem gebeliklerin sonlandırılmasında aglepriston uygulaması için genel kabul gören protokole prostaglandin enjeksiyon ya da enjeksiyonlarının eklenmesinin protokolün etkinliğini artıracağı, plasental retensiyon ve uterus enfeksiyon riskini düşüreceği ve bu enfeksiyonların gelişiminde rol oynaması muhtemel luteal fonksiyonu sekteye uğratabileceği düşünülerek çalışma yapılmıştır.

Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Doğum ve Jinekoloji Anabilim Dalı Kliniği'ne istenmeyen gebelik şikayeti ile getirilen kediler çalışmanın materyalini oluşturmuştur. Gebelik gününün ultrasonografik muayene ile belirlenmesini takiben gebeliklerinin 25-35. günlerinde bulunan kedilere 24 saat arayla iki defa aglepriston enjeksiyonu veya ikinci aglepriston enjeksiyonundan 1 gün sonra tek doz Prostaglandin yapılmış ve abort süreci izlenmiştir. Çalışmamızda elde edilen ilk verilere göre kedilerde gebelik sonlandırılması amacıyla gerçekleştirilen klasik aglepriston protokolüne tek doz Prostaglandin enjeksiyonunun eklenmesinin abort sürecini kısalttığı belirlenmiştir.

Bu çalışma Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir.

CLİNİCİAL COMPARİSON OF AGLEPRİSTONE AND AGLEPRİSTONE+PROSTAGLANDİN ADMINİSTRATIONS İN TERMINATION OF FELİNE MİDTERM PREGNANCY

Gizem TEZ, Simge YAZAN

Ankara University, Faculty of Veterinary Medicine, Ankara

Unwanted pregnancy is a frequent problem in veterinary practice. The most recent and effective approach to induce pregnancy termination is to interfere with progesterone metabolism in the uterus by using a progesterone antagonist. However, some uterine pathologies are observed after treatment. We have proposed that addition of prostaglandin administration(s) to common aglepristone protocol in termination of midterm pregnancy in the queen might be useful by increasing the efficiency of the protocol, decreasing the incidence of uterine infections caused by placental retention and ongoing luteal function.

Queens of different breeds, which were introduced to the Clinic of Obstetrics and Gynecology Faculty of Veterinary Medicine University of Ankara, because of mismating were included into the study. Pregnancy diagnosis and determination of gestation day was performed by ultrasonography. Sixteen queens at days 25-35 of pregnancy were injected with aglepristone 10 mg/kg subcutaneously twice, 24 h apart (Group I). In another group of queens (Group II) a single prostaglandin F2 α was administered subcutaneously 24 h after second aglepristone injection. According to preliminary results, addition of prostaglandin administration to common aglepristone protocol in termination of midterm pregnancy in the queen shortens the duration abortion.

This study was financed with the University of Ankara Grant.

KANATLILARDA SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİNİN ETKİSİ

Bayram Ali ÇİVLİK¹, Tunahan ERTEKİN¹, Duran ELİBALDENLİ¹, Mehmet Akif KARSLI², Mehmet BAŞALAN²

¹ Kırıkkale Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Kırıkkale

²Kırıkkale Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme Anabilim Dalı, Kırıkkale

Çalışmamızın amacı kanatlılar üzerinde süt ve süt ürünlerinin etkisi ve yan etkisini araştırmak. 21 baş civcivde 3 grup oluşturduk süt, ayran ve su ile besledik. 7 başlık 3 grubu besleyip etkilerini gözlemledik. Bütün civcivlerde broyler 1. Dönem toz civciv yemi kullanırken sıvı yerine su, süt ve ayran verdik. laktozu parçalayamadıkları için laktaz takviyesine ihtiyacımız vardı ancak bu ekonomik açıdan pek uygun olmadığı ve ilerisini düşündüğümüzde pek kullanışlı olmadığı için laktozu parçalanmış halde bulunan ayran , laktozu parçalanmış olmayan süt ve hiç laktoz bulunmayan suyunda etkisini denedik. 30 günlük bi süreçte civcivlerin hepsine KM (kuru madde) olarak aynı yem kullanırken su yerine su ve süt ve ayranı ayrı ayrı kullanarak hem yemden yararlanma üzerine etkisini hemde GCAA üzerindeki etkisi araştırıyoruz, araştırmamız halen sürmektedir.

HAYVANLAR TARAFINDAN KENDİ OLUŞUMLARINDA MÜKEMMEL OLMAK İÇİN YAPILAN SESLERİ KABUL EDEBİLİR MİYİZ?

Nadezhda NİKOLOVA, Iva RUMENOVA, Violeta Gerasimova
ALEKSANDROVA

University of Forestry, Faculty of Veterinary medicine – Sofia, Bulgaria

İki hayvan türünün temsilcileri; bir Afrika gri papağanı (*Psittacus erithacus timneh*) ve bir kurdun ses gramları (seslerin grafik kayıtları) kaydedildi. İlk durumda, papağan tam olarak insan konuşmasını taklit ederek iyi öğrenilmiş fazda ‘seni seviyorum’ u tekrarlıyordu. İkinci durumda, karmaşık ve tam bir şekilde kurt ulumasını taklit eden bir insanın sıra dışı bir kaydı sunuldu. Bu kayıtlar insan ve buna bağlı olarak bir kurt seslendirmesinin aynı türünde sunuldu, sonra genişlik, sıklık ve diğer değişimler analiz edildi, bir grafik kaydı olarak sunuldu.

Anahtar kelimeler: sesgramları, Afrika gri papağanı, kurt, ses, gırtlak, ses oluşumu

CAN WE ACCEPT THE SOUNDS, MADE BY ANIMALS TO BE PERFECT IN THEIR FORMATION, ILLUSTRATED IN SOUNDGRAMS

Nadezhda NIKOLOVA, Iva RUMENOVA, Violeta Gerasimova
ALEKSANDROVA

University of Forestry, Faculty of Veterinary medicine – Sofia, Bulgaria

In representatives of two animal species- an African gray parrot (*Psittacus erithacus timneh*) and a Wolf (*Canis lupus*) are registered soundgrams (graphical records of sounds). In the first case the parrot is accurately reproducing the well learned phrase „Obicham te“ (I love you), imitating human speech. In the second case is represented an extraordinary record of a human male(researcher),who imitates in a sophisticated and exact way the wolf howl. Those record are compared to the same kind of vocalization in human and accordingly a wolf and then analysed by amplitude, frequency and other modulations, thereafter presented as a graphical registration.

Key words: soundgrams, African gray parrot, wolf, sound, glottis, sound formation

TEK TIP - TEK SAĞLIK KONSEPTİNDE ÖRNEK BİR ÇALIŞMA: HAYVAN VE HALK SAĞLIĞI YÖNÜYLE KEDİ TIRMİK HASTALIĞI

Mehmet DOĞAN¹, Gözde ALTINTAŞ¹, Eşref Emin YILDIZ¹, Mehmet MADEN²

¹Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Konya

²Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Konya

Kedi Tırmık Hastalığı (KTH), etkeni *Bartonella henselae* olarak bilinen önemli bir zoonozdur. *Bartonella henselae* enfeksiyonu, immün sistemi yetersiz veya baskılanmış insanlarda, immün sistemi yeterli çocuk, genç erişkinler ve yaşlılarda KTH, basiller anjiozitozis ve ateşe neden olan bir halk sağlığı problemidir. Bu çalışmanın amacı; *Bartonella henselae*'nin Konya bölgesindeki kedilerde seroprevalansını serolojik olarak belirlemek ve halk sağlığı boyutunu araştırmaktır.

Bu araştırmanın hayvan materyalini Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesi'ne getirilen 100 sahipli ve 100 sahipsiz kedi oluşturmuştur. KTH'nin halk sağlığı boyutu, Sağlık Bakanlığı, Konya Halk Sağlığı Müdürlüğü KTH kayıtları (ICD-10 Tanı Kodu, A28.1) üzerinden; kedilerin kan serumu örneklerinde *Bartonella henselae* varlığı, Floresan antikor testi ile değerlendirilmiştir.

Son 2 yılın (2011-2012) verilerine göre Konya bölgesinde toplam 438 adet KTH vakası görüldüğü tespit edilen bu araştırma kapsamında, aşağıdaki soruların cevapları araştırılmıştır:

Konya bölgesindeki kedilerde *Bartonella henselae*'nin prevalansı nedir?

- Sahipli/sahipsiz kedilerde enfeksiyonun yaygınlığı bakımından farklılık var mıdır?
- *Bartonella henselae* enfeksiyonunun halk sağlığı boyutu nedir?

Anahtar Kelimeler: Kedi tırmık hastalığı, zoonoz, halk sağlığı, ev kedisi, başıboş kedi.

A RESEARCH SAMPLE IN THE CONCEPT OF ONE MEDICINE - ONE HEALTH: CAT SCRATCH DISEASE FROM THE ASPECTS OF ANIMAL AND PUBLIC HEALTH

Mehmet DOĞAN¹, Gözde ALTINTAŞ¹, Eşref Emin YILDIZ¹, Mehmet MADEN²

¹Selcuk University, Faculty of Veterinary Medicine, Konya

²Selcuk University, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Internal Medicine, Konya

Cat scratch disease (CSD) is the most common zoonotic infection whose causative agent is known as *Bartonella henselae*. *Bartonella henselae* infection, as well as being a public health problem, cause CSD, bacillary angiomatosis and fever in humans with immunodeficiency or immunosuppressive, and in children and elders with immunocompetence. Aim of the study is determination of *Bartonella henselae* seroprevalence in cats and investigation of its public health aspects in Konya province.

A total of 200 cats were used in this study; 100 of these cats were indoor and the others were stray cats. Public health aspects of CSD were evaluated according to the records of Ministry of Health, Konya Directorate of Public Health (ICD-10 Diagnostic Code, A28.1); also *Bartonella henselae* seroprevalence in the samples of blood serum of cats was determined by an indirect fluorescence antibody test.

Following three questions were investigated in this study according to records of last two years (2011-2012) and it was found that there were 438 CSD cases in Konya province.

- What is *Bartonella henselae* seroprevalence in Konya province?
- What is the difference of the prevalence of *Bartonella henselae* infection between indoor or stray cats?
- What is public health aspect of *Bartonella henselae* infection?

Key words: Cat scratch disease, zoonosis, public health, indoor cat, stray cat.

MYASTHENİA GRAVİS’Lİ İKİ KÖPEKTE PROTEOLİTİK ENZİM TEDAVİSİ

Aykut KAHRAMANOĞULLARI, Enver Kürşad ÖZYOL, Merve ŞAHİN

Fırat Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Elazığ

Bu çalışmada Myasthenia Gravis’li iki köpeğin tedavisinde proteolitik enzim kullanımı sunulmuştur. Myasthenia Gravis şüpheli köpeklere Neostigmin Metilsülfat uygulanmış ve kesin tanı konulmuştur. Tanı konulduktan sonra, hastalara günde bir defa 1cc/10 kg dozunda Pronecron® (Proteolitik enzim kombinasyon preparatı) kasiçi yolla yedi gün süreyle uygulanmıştır. Yedi günlük tedavi sonucunda hastaların ayağa kalkma ve yürüme fonksiyonlarının düzeldiği görülmüştür. Tedavi öncesi, tedavi sırası ve tedavi sonrası arka ekstremitte fonksiyonları fotoğraflanmış ve video görüntüleri kaydedilmiştir

PROTEOLYTIC ENZYME THERAPY IN TWO DOGS WHICH HAVE MYASTHENİA GRAVIS

Aykut KAHRAMANOĞULLARI, Enver Kürşad ÖZYOL, Merve ŞAHİN

Firat University, Faculty of Veterinary Medicine, Elazığ

In this study, usage of proteolytic enzyme on treatment of two dogs which have Myasthenia Gravis was presented. The exact diagnosis was achieved by administration of Neostigmin Methylsulphate on the dogs which were suspicious for Myasthenia Gravis. Pronocron® (Proteolytic enzyme combination) was administered 1cc/10 kg intramuscularly to patients once a day for seven days after diagnosis. Stand up and walking functions of patients were improved after seven days treatment. Posterior extremity functions were photographed and video-recorded before, along and after treatment.

YANGISAL MERKEZİ SİNİR SİSTEMİ HASTALIKLARININ MRI ARACILIĞIYLA TANISI VE AYRIMI

Elizaveta TARANNIKOVA

Saint-Petersburg State Academy of Veterinary Medicine- Rusya

Bu araştırmanın ilişkisi, merkezi sinir sisteminin yangısal hastalıklarının veteriner hekimlikte en yaygın nörolojik hastalık olguları olması nedeniyle veteriner nörologlar tarafından sıklıkla rastlanmasıdır. Hastalığın klinik tablosunun çeşitliliği göz önüne alındığında, sadece klinik veriler ve laboratuvar testlerin sonuçlarını temel alan doğru bir tanı koymak zordur, bu yüzden MSS lezyonun tam yerini algılayabilen görsel tanı yöntemlerini kullanmak gereklidir. MRI kullanılan tüm yöntemler arasında en hassas yöntem olduğu için, yangı sürecinin yol açtığı hasarı görselleştirmek için en uygun yöntemdir. Daha sonra bu görselleştirmek, yangı türünü ayırt etmek için yardımcı olacaktır.

Çalışmanın amaçları MR görüntüleri aracılığıyla merkezi sinir sisteminde yangı süreçlerinin tanısı, belirli bir süre ve elde edilen verilerin karşılaştırılması aracılığıyla farklı yangı türlerinin sıklığının belirlenmesidir.

Bu amaçla aşağıdaki hedefler elde edildi: 2011-2013 yılları arasında MRI yöntemi ile yapılan hastaların beyin ve omurilik görüntülerin yorum ve analizi yangının identifikasyonu ve tiplendirilmesi, verilerin matematiksel işlemi ve sonuçlara ulaşmak.

Çalışma şubat- mayıs 2013 de bitirildi.

Araştırma metodolojisi: Araştırma sırasında daha sonra nöroloji kliniği, travmatoloji ve yoğun bakım kliniklerinin arşiv görüntüleri incelendi, merkezi sinir sistemi yapılarında yangısal lezyonların belirtileri gözlenenlerin ve yangı lokalizasyonu ve ölçüsü değerlendirildi. Bununla birlikte veri işlemesi ve sistemizasyonu daha ileri analiz yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: MSS, yangı, MRI, ensefalit, nöroloji

DIAGNOSIS AND DIFFERENTIATION OF INFLAMMATORY DISEASES OF THE CENTRAL NERVOUS SYSTEM USING MRI

Elizaveta TARANNIKOVA

Saint-Petersburg State Academy of Veterinary Medicine- Russia

The relevance of this research is that inflammatory diseases of the central nervous system is one of the most common causes of neurological diseases in veterinary medicine so it is often encountered in practice of veterinary neurologist. Considering the diversity of the clinical picture of the disease, it is difficult to make an accurate diagnosis which would be based only on clinical data and the results of laboratory tests, so it is necessary to use methods of visual diagnosis that can detect a lesion itself, and its exact location in the CNS. Among all the methods are used, MRI is best to visualize the damage caused by the inflammatory process, as it is the most sensitive. Subsequently it will help to differentiate the type of inflammation is available for visualization.

The aims of the work are the diagnosis of inflammatory processes in the CNS on MRI images, the determination and fixation of frequency of different types of inflammation over a defined period and comparison of the obtained data.

These purposes are achieved by the following objectives: review and analysis of images of the brain and spinal cord of patients made by the method of MRI in the period from 2011 to 2013, the identification of inflammation and differentiation of their type, mathematical processing of the data and drafting conclusions.

The study was done from February to May 2013. During the research were examined images from the archives of veterinary clinic of neurology, traumatology and intensive therapy, then ones were selected with signs of inflammatory lesions of CNS structures, then were assessed the extent and localization of inflammation on images. Therefore the processing and systematization of data were made with further analysis.

Keywords: CNS, inflammation, MRI, encephalitis, neurology.

SIĞIRLARDA ZEDELENMİŞ TIRNAKLARDA IRINLI-NEKROTİKİN CHLOROPHYLLIN SOLÜSYONU İLE TEDAVISI

Türkan BABAYEVA

Azərbaycan Dövlət Ziraat Universiteti Veteriner və Hayvan Bilimleri Fakültesi-
Azərbaycan

Çağdaş dönem tarım işletmelerinde, hayvanların sürü dışına atılmalarının en önemli nedenlerinden biri de topallıkla kendisini açığa veren pododermatitis hastalığıdır. Pododermatitis hastalığı tedavi edilmedikde hayvanlara sıkıntı veriyor, onların yürümesine, yem yemelerine, merada gezinmelerine mani oluyor, sonuçta hayvanların mahsulunun azalmasına, sürüden çıkarılmasına hatta ölümlerine bile neden oluyor.

Chlorophyllin % 1-lik alkolde solüsyonu ve V.V.Mosin yöntemi ile plevraüstü novocainum kuşatmanın (blokada) birge uygulanması, sığırların tırnaklarında irinli-pododermatitis və yaraların iyileşmesini hızlandırıyor. Tam klinik sağalma tedavi başladıqdan 25 gün sonra gerçekleşiyor.

Anahtar kelime: pododermatitis, chlorophyllin, novocainum kuşatma.

THE TREATMENT OF PURULENT-NECROTICIM IN INJURED NAILS OF CATTLES WITH SOLUTION OF CHLOROPHYLLIN

Türkan BABAYEVA

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine and Zoo Engineering
Faculty- Azerbaijan

The contemporary term is throwing off lots of agricultural enterprises, one of the major causes of lameness reveal that pododermatitis itself with the disease. When the pododermatitis is not treated it makes troubles in their walking, feeding and navigate, in case it reduces crop of animals or oven be removed from the herd and causes death.

Chlorophyllin 1%-ness in alcohol solution and implementation of onpleural novocainum siege together with the method of V.V.Mosin, accelerates the healing of wounds and purulent cattle nails pododermatitis. Complete clinical recovery takes 25 days after the start of treatment.

Key words: pododermatitis, chlorophyllin, novocainum siege.

EFFECTS OF MILK AND MILK PRODUCTS ON POULTRY

Bayram Ali ÇİVLİK¹, Tunahan ERTEKİN¹, Duran ELİBALDENLİ¹, Mehmet Akif KARSLI², Mehmet BAŞALAN²

¹Kırıkkale University, Faculty of Veterinary Medicine, Kırıkkale

²Kırıkkale University, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Animal Nutrition, Kırıkkale

Our study aims to determine the effects and side effects of milk and milk products on poultry. 21 chicks were separated to 3 groups each group had 7 chicks. Milk, Ayran (is a yoghurt drink produced in Turkey) and water were given to determine the effects. For all chicks were fed by broiler starter feed. Poultrys can't digest lactose, that's why lactose additives were needed, but they are not economic and they don't handle easily for the future. For this reason, we experienced Ayran with decomposed lactose, milk with lactose which is not decomposed and water without lactose. During experiment all chicks obtained same feed, and we give chicks water and milk products to determine not only feed utilization but also daily live weight gain. Our research still continues.

ÇİFTLİKTE VE DOĞAL ORTAMDA YAŞAYAN HY-LİNE İRKİ TAVUKLARIN ABDOMİNAL YAĞ VE KAS DOKUSUNDAKİ KONJUGE LİNOLEİK ASİT MİKTARLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Muzaffer TENEKECİ¹, Metin İLEMİN¹, Abdullah KIZILATEŞ¹, Özcan Barış ÇİTİL²

¹Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Konya

²Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme Anabilim Dalı, Konya

Bu çalışmada, doğal ortamda ve çiftliklerde beslenen hy-line ırkı yumurta tavuklarının abdominal yağ ve kas dokusundaki yağ asitleri kompozisyonları ve konjuge linoleik asit miktarları gaz kromatografik metotla belirlenmiştir. Deneme 90 gün devam etmiştir. 22 haftalık yaşta hy-line yumurta tavuğu kullanılmıştır. Her iki grup için 40' ar adet tavuk beslenmiştir. Araştırma Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Çiftliğinde yürütülmüştür. Abdominal yağda, but ve göğüs etinde toplam 30 adet yağ asidi belirlenmiştir. Bu yağ asitleri C8 ile C22 arasında değişiklik göstermiştir. Denemenin sonunda çiftlikte beslenen tavukların abdominal yağında Σ MUFA, Σ PUFA, $\Sigma\omega 3$, $\Sigma\omega 6$ ve Σ UFA değerleri, diğer gruba göre en yüksek değerleri almıştır. Doğal beslenen tavuklarda toplam CLA ve rumenik asit c9-t12 CLA' nın değişmediği anlaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: yağ asitleri, konjuge linoleik asit, gaz kromatografi

COMPARISON OF CONJUGATED LINOLEIC ACID AMOUNTS IN ABDOMINAL FAT AND MUSCLE TISSUE BETWEEN NATURAL AND FARM FEEDING HY-LINE CHICKENS

Muzaffer TENEKECI¹, Metin ILEMIN¹, Abdullah KIZILATES¹, OzcanBaris CITIL²

¹University of Selcuk, VeterinaryFaculty, Konya

²University of Selcuk, VeterinaryFaculty, Department of Animal Nutrition and Nutritional Disorders, Konya

In this study, natural and farm feeding race of hy-line chickens abdominal fat and muscle tissue composition of fatty acids and conjugated linoleic acid content was determined by gas chromatographic method. The trial was continued for 90 days. 22 weeks old hy-line laying hens were used during the trial. For both of the groups 40 chickens were used for trial groups. The research was conducted at Selcuk University, Faculty of Agriculture Farm. 30 fatty acids were determined in abdominal fat, thigh and in breast meat. These fatty acids were varied between C8 and C22. At the end of the experiment, Σ MUFA, Σ PUFA, $\Sigma\omega 3$, $\Sigma\omega 6$ and Σ UFA values in the abdominal fat of farm feedings chickens were found higher than the other group. Rumenic acid c9-t12 CLA and total CLA's values didn't changed in natural feeding chickens.

Keywords: fatty acids, conjugated linoleic acid, gas chromatography

SARIMSAK SAPININ RUMİNANTLAR İÇİN ALTERNATİF YEM MADDESİ OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Bayram Ali UĞURLU, Ceren ESER

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Kurupelit Kampusu, 55139
Atakum, Samsun

Türkiye’de 76.936 ton sarımsak üretilmekte ve bu üretilen sarımsakların sapları çöpe atılmaktadır. Yapılan projede bu çöpe atılan sarımsak saplarının ruminant hayvan yemi olarak kullanılması ve böylelikle milli ekonomiye katkı yapılması amaçlanmıştır. Bilindiği üzere bu yıl Türkiye ve çoğu ülkede kaba yem sıkıntısı yaşanmıştır. Türkiye’de bu eksikliği gidermek için yurtdışından saman ithali gerçekleştirilmiştir. Bu 76.936 ton sarımsağın yaklaşık yirmi bin tonu sap olarak dışarı atılmaktadır. Bu çalışmada kullanılmadan atılan 20.000 ton sarımsak sapının besin değerlerinin belirlenerek ruminant hayvan besleme için samana alternatif kaba yem kaynağının yaratılmasıdır. Ayrıca çöpe atılan milli servet hayvan yemi olarak değerlendirilmiş olacaktır. Kastamonu ili Taşköprü ilçesinde sarımsak hasatından sonra sarımsak sapı örnekleri alınarak Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı Laboratuvarına getirilmiştir. Örneklerin Weendy analiz sistemi ile ham besin değerleri ham protein(HP), kül, organik madde (OM), kuru madde (KM), asit deterjan fiber(ADF), nötral deterjan fiber(NDF), asit deterjan lignin(ADL) ve eter ekstrakt(EE) miktarları tespit edilmiştir. Bulunan değerlere göre ruminantlarda özellikle koyun ve keçi beslemede sarımsak sapı kaba yem olarak kullanılabilir.

EVALUATION OF ALTERNATIVE AS A FEEDSTAFF FOR RUMINANTS OF GARLIC SHANK

Bayram Ali UĞURLU, Ceren ESER

19 May University Faculty of Veterinary Medicine, campus of Kurupelit,
Atakum, Samsun

In Turkey, 76,936 tons of garlic are produced and garlic stems are taken away. The aim of this study, stems that garlic trashed the use of ruminant animal feeding and thus contribute to the national economy. As it is known, in this year, in Turkey and many countries there was a shortage of forage. To resolve this deficiency, in Turkey were imported straw from abroad. About twenty thousands tons of 76,936 tons of garlic stalk dissipated. In this study, the use of garlic thrown handle 20,000 tons of hay for animal feeding ruminant nutritional value, determined the creation of an alternative source of roughage. Taşköprü district of Kastamonu, garlic stem samples were introduced to OMU laboratory, Department of Animal Nutrition and Nutritional Diseases, Faculty of Veterinary Medicine OMU. To know amounts of samples, WEENDY ANALYSIS SYSTEM was used. This system shown these parameters: Crude Protein (CP), Ash, Organic Matter (OM), Dry Matter (DM), Acid Detergent Fiber (ADF), Neutral Detergent Fiber (NDF), Acid Detergent Lignin (ADL) and Ether Extract (EE).

According to values, in ruminants, especially sheep and goats; garlic stalk can be used as fodder in feeding.

**BEYŞEHİR GÖLÜ' NDE (TÜRKİYE) ENDEMİK OLARAK YAŞAYAN
TURNA BALIĞININ (ESOX LUCIUS) YAĞ ASIDI
KOMPOZİSYONLARININ MEVSİMSEL DEĞİŞİMİ**

İlknur KAYA¹, Metin İLEMİN¹, Abdullah KIZILATESİ¹, Özcan Barış ÇİTİL²

¹Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Konya

²Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme Anabilim Dalı, Konya

Bu çalışmada, Beyşehir Gölü endemik türü *Esox lucius*'un kas lipidleri ve toplam yağ asidi bileşiminin mevsimsel değişimi (Shimadzu 15-A) Gaz Kromatografisi kullanılarak belirlenmiştir. *Esox lucius*' un her mevsimde çoklu doymamış yağ asitleri (PUFA) doymuş yağ asitleri (SFA) ve tekli doymamış yağ asitlerinden (MUFAs) daha yüksek bulunmuştur. Oleik asit birinci en yüksek tekli doymamış yağ asididir. Palmitik asit her mevsimde en büyük doymamış yağ asidi olarak belirlenmiştir. Dokosaheksaenoik asit (DHA) ve eikosapentaenoik asit (EPA) her mevsim en bol bulunan çoklu doymamış yağ asididir. *Esox lucius*' un toplam ω3 yağ asidi yüzdesi, toplam ω6 yağ asidi yüzdesinden daha yüksek bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Yağ asidi kompozisyonları, *Esox lucius*, Beyşehirgölü

**SEASONAL CHANGES IN THE FILLET FATTY ACID PROFILE AND
NUTRITIONAL CHARACTERISTICS OF *ESOX LUCIUS* ENDEMIC TO
BEYSEHIR LAKE (TURKEY)**

İlknur KAYA¹, Metin İLEMİN¹, Abdullah KIZILATESİ¹, Özcan Barış ÇİTİL²

¹University of Selcuk, Veterinary Faculty, Konya

²University of Selcuk, Veterinary Faculty, Department of Animal Nutrition and
Nutritional Disorders, Konya

In this study, seasonal variation on total fatty acid composition of musclelipids in *Esox lucius* which is endemic to Beysehir Lake was determined by using Gas Chromatopography (Shimadzu 15-A). Poly unsaturated fatty acids (PUFAs) of *Esox lucius* were found to be higher than those of saturated fatty acids (SFA) and mono unsaturated fatty acids (MUFAs) in all seasons. Oleic acid was the major MUFA in all seasons. Palmitic acid was identified as the major SFA in all seasons. Docosahexaenoicacid (DHA) and eicosapentaenoic acid (EPA) was the most abundant PUFA in all seasons. The percentages of total ω 3 fatty acid were determined higher than the percentages of total ω 6 fatty acid in the fatty acid composition of *Esox lucius*.

KeyWords: Fatty acid composition, *Esox lucius*, Beysehir lake

VETERİNER HEKİMLİKTE KEMİK HASTALIKLARININ İZLENMESİNDE KULLANILAN BİYOKİMYASAL BELİRTEÇLER

M.Emin ÖZTÜRK,¹ Doğan Uğur YILDIRIM,¹ Nazlı ERCAN²

¹Cumhuriyet Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğrencisi, Sivas

²Cumhuriyet Üniversitesi Veteriner Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı, Sivas

Veteriner hekimliği alanında kemik hastalıklarının tanısı, tedavi ve prognoz aşamalarında kullanılan radyolojik yöntemlerin yanı sıra son yıllarda sıklıkla kullanılmaya başlayan biyokimyasal parametreler de vardır. Klinik biyokimyada kan ve idrarda ölçümü yapılan enzim, hormon, mineral madde analizlerinin yanında kemik yapımında osteoblast ve kemik yıkımındaki osteoklastların metabolik aktivitelerindeki ajanların belirteç olarak kullanılması veteriner kemik hastalıklarında teşhis ve tedaviye yardımcı olmaktadır. Bu çalışmada Veteriner Hekimliği alanında Kemik hastalıklarının izlenmesinde bugüne kadar kullanılan biyokimyasal belirteçler değerlendirilmiştir.

Veteriner hekimlik alanında da kemik yapım ve yıkım ürünlerinin kemikte mineral kayıpları şekillenmeden kullanılmaya başlanması ile kemik hastalıklarının erken tanı ve tedavisinde büyük kolaylıklar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Biyokimya, kemik hastalıkları, osteoklast.

BIOCHEMICAL INDICATORS THAT ARE USED TO TRACE BONE DISEASES AT VETERINARY MEDICINE

M.Emin ÖZTÜRK,¹ Doğan Uğur YILDIRIM,¹ Nazlı ERCAN²

¹Cumhuriyet Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğrencisi, Sivas

²Cumhuriyet Üniversitesi Veteriner Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı, Sivas

In the field of veterinary medicine, during the diagnosis of bone diseases or prognosis, besides measurements of radiography and many biochemical parameters are used. At clinical biochemistry it is inevitable to use agents in metabolic activities in the construction of osteoblasts and osteoclasts as subsidiary factors in veterinary diagnosis and treatment of bone diseases, bone resorption marker besides blood plasma, serum, urine measurements of enzymes, hormones, bone mineral. This review is made by collecting biochemical markers of bone diseases in the field of veterinary medicine.

Bone formation and resorption products being used in the field of veterinary medicine will provide great convenience for early diagnosis of bone diseases before mineral loss is formed.

Key words: Bone diseases, biochemistry, osteoclasts.

KLİNİK VAKA OLARAK KÖPEKTE DALAK TORSİYONUN TEŞHİSİ

Konstasntin AMİNKOV, Georgi MARİNOV, Nadya ZLATEVA

University of Forestry, Faculty of Veterinary medicine – Sofia, Bulgaristan

8 yaşında Erkek Alman Çoban köpeği, hayvan hastanesi “AMİ VET” te teşhis için götürüldü. Yapılan muayene sonucunda hastane veteriner hekimi tarafından hastaya *Hepatomegali* teşhisi konuldu. Hastalığın teşhis edilmesinde bilgisayar tomografisi (CT) ve ultrason kullanıldı. Bilgisayar tomografisinde, 28HU yoğunluğunda yumuşak dokudaki gölge saptandı. Ayrıca ultrason uygulaması ile *hipoekojenik* bir yapıya sahip dalak büyümesi tespit edildi. Elde edilen tüm bu bulgular doğrultusunda, köpeğe “Dalak Torsiyonu” teşhisi koyuldu.

IMAGE DIAGNOSTICS OF SPLENIC TORSION IN A DOG - CLINICAL CASE

Konstasntin AMĬNKOV, Georgi MARĬNOV, Nadya ZLATEVA

University of Forestry, Faculty of Veterinary medicine – Sofia, Bulgaria

Eight year old, male German shepherd was admitted in animal hospital “Ami Vet”. The patient was diagnosed with hepatomegaly by the attending veterinarian.

A computer tomography (CT) and an ultrasound were performed. The CT scan revealed a soft tissue shadow with density of 28 HU. The ultrasound results indicated an enlarged spleen with a hypoechogenic structure. As a result, a diagnosis of splenic torsion was established.

Key words: computer tomography, dog, spleen torsion, ultrasound

**2007-2012 YILLARI ARASINDA MEHMET AKİF ERSOY
ÜNİVERSİTESİ VETERİNER FAKÜLTESİ CERRAHİ KLİNİĞİNE
GETİRİLEN HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Sesil EFECAN¹, Ensar DAĞLI¹, Yiğit SEFEROĞLU¹, Ece ÖZTAŞ², Kürşad YİĞİTARSLAN³

¹Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, 15030, Burdur

²Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Veteriner Cerrahi Bölümü, 15030, Burdur ³Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalı, 15030, Burdur

Bu retrospektif çalışma, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veteriner Cerrahi Kliniğine getirilen hasta hayvanların, bu hayvanlarda teşhis edilen hastalıkların ve uygulanan tedavilerin değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirildi. Cerrahi Kliniği hasta kayıt ve protokol defterinden elde edilen 2007-2012 yılları arasına ait veriler istatistiksel olarak analiz edildi. 2007-2012 yılları arasındaki 6 yıl içinde cerrahi kliniğine toplam 3769 hayvan getirildiği tespit edildi. Cerrahi Kliniği hasta sayısının, 2011-2012 yıllarında, analizi yapılan diğer 4 yıla kıyasla yaklaşık 2 kat arttığı belirlendi. 2011-2012 yılları referans alındığında Cerrahi Kliniğinin günlük hasta sayısının ortalama 4.20 hasta olduğu gözlemlendi. Hayvan türlerine göre dağılım dikkate alındığında cerrahi kliniğine en çok getirilen hayvan türünün köpekler olduğu (köpek: 1476, %39.16) belirlendi. Köpekleri sırasıyla sığır/buzağı (%37.35), kedi (%14.53), keçi (%4.08), koyun (%2.62), kanatlı (%1.08), at (%0.26) ve diğerlerinin (%0.87) izlediği tespit edildi. Altı yıllık süreçte kırık olgularının en yaygın izlenen (668 vaka, %25.79) hastalık olduğu ve bunu sırasıyla apse (%10.34), yara (%10.03), atresia coli (%6.60), göz hastalığı (%6.44) ve sola abomasum deplasmanlarının (%5.90) izlediği gözlemlendi. Vakalara %37.74 oranında medikal, %22.77 oranında da operatif tedavi uygulandığı belirlendi.

EVALUATION OF THE PATIENTS BROUGHT TO SURGERY CLINIC OF MEHMET AKIF ERSOY UNIVERSITY BETWEEN YEARS 2007-2012

Sesil EFECAN¹, Ensar DAĞLI¹, Yiğit SEFEROĞLU¹, Ece ÖZTAŞ², Kürşad YİĞİTARSLAN³

¹Mehmet Akif Ersoy University, Faculty of Veterinary Medicine, 15030, Burdur

²Mehmet Akif Ersoy University Health Sciences Institute Department of Veterinary Surgery 15030, Burdur

³Mehmet Akif Ersoy University, Faculty of Veterinary Medicine Department of Surgery, 15030, Burdur

This retrospective study was conducted to evaluate the animals; their diseases diagnosed and applied treatment protocols which were brought to Surgery Clinic of Mehmet Akif Ersoy University. Data obtained from the patient record and protocol sheet between years 2007-2012 were analyzed statistically. It was observed that a total of 3769 animals were brought to clinic during 6 years period (2007-2012) and according to other years, client potential of surgery clinic was increased for 2 folds in 2011-2012. The average patient number of the clinic was recorded as 4.20/day between years 2011-2012. According to animal species the most animal species brought to clinic was dogs (dogs 1476, 39.16%). This was followed by cattle/calves (37.35%), cats (14.53%), goats (4.08%), sheep (2.62%), birds (1.08%), horses (0.26%) and other species (0.87%), respectively. During the 6 years period, the most diagnosed disease was fractures (668 cases, 25.79%) and this was followed by abscess (10.34%), wounds (10.03%), atresia coli (6.60%), ocular diseases (6.44%) and left abomasal displacements (5.90%). It was determined that 37.74% of the cases were treated medically and 22.77% of them had surgical treatment.

KOÇLARIN PERKUTAN KASTRASYON OPERASYONUNUN TEKİNİĞİ VE FAYDALARI

Suleymanova Cicek

Azerbaycan Devlet Tarım Üniversitesi Veteriner ve Hayvan Bilimleri Fakültesi,
Azerbaycan

Kastrasyon operasyonu cerrahi yolla testislerin çıkarılmasıdır. Bu operasyonun bir kaç yapılma usulleri vardır: açık usul, kapalı (perkutan) usul, kimyasal veya immunokastrasyon usul. Kastrasyon operasyonun yapılma şartları: hayvanı uysallaştırmak, damızlıkta istenmeyen hayvanları engellemek, hayvanlarda et artışını teşvik etmek ve bunların dışındaki nedenlerdir. Bu operasyonun avantajları: Cemdeyin yüksek değerlendirilmesini kontrol etmek; etin lezzetli ve mermervari olması; cinsel aktivitenin azalması. Perkutan kastrasyon kapalı cerrahi usuludur. Bu usul çok önemli ve faydalıdır. Bu usulun avantajları: operasyon kapalı olduğu için ve yaralar olmadığı için infeksiyon riskinin azlığı; ağrısız olması; hızlı ve basit olması; cemdeyin yüksek değerlendirilmesini kontrol edilmesidir.

THE TECHNIQUE AND BENEFITS OF PERCUTANEOUS CASTRATION OPERATION OF RAMS

Suleymanova CHICHEK

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine and Zoo Engineering
Faculty, Azerbaijan

Castration is the surgical removal of the testicles. There are many methods of castration. For example, open method, closed method (percutaneous), chemical or immunocastration. The advantages of the percutaneous method of castration of different types of productive animals will be presented in this article. Reasons for castration are to make the animal docile, to prevent unwanted animals from breeding, to promote weight gain in meat animals and there are other reasons, steer carcass higher price, meat-Palatable; Marbling; higher self life, reduced undesirable sexual activity. Advantages of this method of surgical operation is the percutaneous castration closed method, this method is easy to carry out and useful for productivity of animals; less chance of infection-no open wounds, more painless than open and cutting, quick and easy.

SAANEN KEÇİSİNİN ARKA EKSTREMİTE EKLEM DESTEĞİNİN MORFOMETRİK ÖZELLİKLERİ

V. RYBKİNA¹, M. B. Schipakin²

Saint-Petersburg State academy of veterinary medicine, Rusya

Saanen keçileri kolayca çeşitli doğal ve ekolojik koşullara adapte olabilir. Aslında 20. yüzyılda İsviçre'den getirilen bu cins Rusya'ya iyi uyum sağlamıştır. Pelvik eklem araştırması için iyi bir anatomik hazırlık ardından maserasyon uygulanmıştır. Kemiklerin doğrusal parametreleri elektronik sürgülü kumpas "Tamo Profesyonel" (ABD) (inç 0.002) ile bir basamak eşit 0.05 mm belirlenmiştir. Değişken ekolojik koşulları ve yoğun antropojenik etkilerin varlığında memelilerin 'kemik sistemine ilişkin cins özellikleri özgünlükleri bulunduğu bir anket morfolojik bir çalışma olarak büyük bir değer ve perspektife sahiptir. Ayrıca, kemik spesifik bulgularının incelenmesi bir türlerinin belirlenmesi ve alimantal değeri niteleme, basit pozitif ve ucuz bir metottur. Saanen keçisinin pelvik eklem desteğinin bir pelvik bağlantı noktası (Symphysis) ile birbirine bağlanması sonucunda pelvis kemikleri oluşmaktadır. Her biri üç kemikten oluşur: ilium, pubis ve ischi. Koksals tuberositas'tan sakral tuberositas'a uzaklık 82.75 ± 8.25 mm'dir ($3,2579 \pm 0.3248$ inç.). Ilium gövdesi sütun şeklindedir ve ilial kanadının mediodorsal açısı ile birlikte büyük siyatik çentik, siyatik omura kadar çıkıntı yapar. gövdenin kaudal sonunda glenoid boşluk yer alır. Ventro dorsal açıdan ilium gövdesinin ortalama genişliği 17.45 ± 1.75 mm (0.6870 ± 0.0689 inç) 'dir. Kranial dalının orta üçünün genişliği yetişkin hayvanlarda 10.15 ± 1.55 mm (0.3996 ± 0.0610 inç) 'dir. iki pubis kemiğinin kaudal dallarının Orta üçte genişliği her kemik sırasıyla 20.30 ± 2.0 mm (0.7992 ± 0.0787) 10.15 ± 1.20 mm (0.3996 ± 0.0472 inç) 'dir. Saanen ırkında Glenoid kavite normalde yuvarlak, oval şekilli ve derinliği 14.10 olan ± 1.40 mm (0.5551 ± 0.0551 inç) dir. Medial ischi tuberositaslar arasındaki mesafe yetişkin keçilerde 26.70 ± 2.65 mm (1.0512 ± 0.1043 inç) ölçülür. Lateral ischi tuberositaslar arasındaki mesafe yetişkin keçilerde 26.70 ± 2.65 mm (1.0512 ± 0.1043 inç) ölçülür. Ischial kemer derinliği yetişkin Saanen keçilerinde 28.95 ± 2.95 mm (1.1398 ± 0.1161 inç) 'dir. foramen Obturatorum ölçüsü 39.80 ± 3.65 mm (1.5669 ± 0.1437) femur uzunluğunu 21.50 ± 2.20 cm (8.4645 ± 0.8661 inç) olarak saptadık. Lateral medial projeksiyonda femur genişliği 20.05 ± 2.1 mm (0.7894 ± 0.0827 inç) ölçüldü. Patella (diz kapağı) ortalama genişliği ve yüksekliği sırasıyla 19.90 ± 1.95 mm (0.7835 ± 0.0768 inç) ve 44.50 ± 4.50 mm (1.7520 ± 0.1772 inç) ölçüldü. Patella uzunluğu ortalama 25.10 ± 2.50 mm (0.9882 ± 0.0984 inç) 'dir. Tibia uzunluğu ortalama 18.90 ± 1.60 cm (7.4410 ± 0.6299 inç) 'dir. Tibia lateral medial projeksiyonda 20.55 ± 2.50 mm (0.8090 ± 0.0984 inç) ölçüldü. Topuk kemiğinin (kalkaneus) ortalama uzunluğu 57.80 ± 5.20 mm (2.2756 ± 0.2047 inç) olarak belirlendi. Astragaloid kemik (talus) ortalama 24.10 ± 2.30 mm (0.9488 ± 0.0905 inç). Yetişkin keçilerde metatarsal kemiklerin genişliği (üçüncü ve dördüncü) 14.25 ± 1.10 mm (0.5610 ± 0.0433) ölçüldü. Metatarsusların ortalama uzunluğu 102.60 ± 10.30 mm (4.0394 ± 0.4055 inç) bulundu ve dörtgen bir şekli vardı. Proksimal falanks ortalama uzunluğu 33.30 ± 3.15 mm (1.3110 ± 0.1240) bu orta falanks 22.20 olduğu ± 2.05 mm (0.8740 ± 0.0807 inç) ve distal falanks için boyut 19.10 ± 1.10 mm (0.7520 ± 0.0433 inç) değerleri arasında değişir.

MORPHOMETRIC PROPERTIES OF THE GIRDLE OF POSTERIOR EXTREMITY OF SAANEN GOAT

V. RYBKINA¹, M. B. Schipakin²

Saint-Petersburg State academy of veterinary medicine, Russia

Saanen goats may be easily acclimated to various natural and ecological conditions. Having been originally brought from Switzerland in the early 20th cent., the breed got well acclimatized in Russia. For the exploration of the pelvic limb a fine anatomical preparation with subsequent maceration was implemented. The linear parameters of the bones have been determined by means of electronic sliding callipers "Tamo Professional" (USA) with a step equal 0.05 mm (0.002 in.). The peculiarities of the breed properties concerning the mammals' osseous system incurring changeable ecological conditions and intense anthropogenic influence present an object of a survey which is of great worth and perspective as a branch of morphologic study. Furthermore, the examination of specific signs of a bone provides simple, positive and inexpensive mode of determining a species and qualifying alimental value. The pelvic extremity girdle of Saanen goat is composed of pelvic bones interconnected by means of a pelvic junction (the symphysis). Each of them is composed by three following bones: the ilium, the pubis and the ischium. It was determined the width of the wing from coxal tuberosity to sacral tuberosity to be 82.75 ± 8.25 mm (3.2579 ± 0.3248 in.) The body of ilium has a columnar shape and together with the mediodorsal angle of the ilial wing makes up greater sciatic notch which protrudes until the sciatic spine. Caudal end of the body partakes in the moulding of a glenoid cavity. The average width of the ilium body in dorsal/ventral aspect is 17.45 ± 1.75 mm (0.6870 ± 0.0689 in.) The breadth of the cranial branch in the middle third is 10.15 ± 1.55 mm (0.3996 ± 0.0610 in.) by adult animals. The breadth of the caudal branches of two pubic bones in the middle third is 20.30 ± 2.0 mm (0.7992 ± 0.0787) each bone measures 10.15 ± 1.20 mm (0.3996 ± 0.0472 in.) respectively. The glenoid cavity is round oval shaped and its depth by the Saanen breed is normally 14.10 ± 1.40 mm (0.5551 ± 0.0551 in.) The distance between medial ischial tuberosities measures 26.70 ± 2.65 mm (1.0512 ± 0.1043 in.) by the adult goats. The distance between lateral ischial tuberosities measures 87.80 ± 8.85 mm (3.4567 ± 0.3484 in.) The depth of the ischial arch is 28.95 ± 2.95 mm (1.1398 ± 0.1161 in.) by the adult Saanen goats. The obturator foramen gauge measures 39.80 ± 3.65 mm (1.5669 ± 0.1437 in.) We have found out that the length of femur by the breed is 21.50 ± 2.20 cm (8.4645 ± 0.8661 in.) The breadth of the femur in lateral medial projection measures 20.05 ± 2.1 mm (0.7894 ± 0.0827 in.) The average width and height of the patella block (kneecap) measures by these animals 19.90 ± 1.95 mm (0.7835 ± 0.0768 in.) and 44.50 ± 4.50 mm (1.7520 ± 0.1772 in.) respectively. The average length of the patella is 25.10 ± 2.50 mm (0.9882 ± 0.0984 in.) The average length of tibia is 18.90 ± 1.60 cm (7.4410 ± 0.6299 in.) The lateral medial projection of tibia measures 20.55 ± 2.50 mm (0.8090 ± 0.0984 in.) The length of the heel bone (calcaneum) measures on average 57.80 ± 5.20 mm (2.2756 ± 0.2047 in.) The length of the astragaloid bone (talus) measures on average 24.10 ± 2.30 mm (0.9488 ± 0.0905 in.) The width of the metatarsal bones (third and forth) by the adult goats measures 14.25 ± 1.10 mm (0.5610 ± 0.0433 in.) The average length of the metatarsus is 102.60 ± 10.30 mm (4.0394 ± 0.4055 in.) and has a quadrangular shape in cross-cut. The average length of the proximal phalanx measures 33.30 ± 3.15 mm (1.3110 ± 0.1240 in.) that of the middle phalanx is 22.20 ± 2.05 mm (0.8740 ± 0.0807 in.) and for the distal phalanx the dimension varies within 19.10 ± 1.10 mm (0.7520 ± 0.0433 in.).

SAANEN KEÇİSİ VE KARACABEY MERİNOSLARINDA RETE MIRABILE OPHTHALMICUM'UN MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ

Mehmet CAN, Ş. Hakan ATALGIN, Elif İLTER

Balıkesir Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Balıkesir

Bu çalışma, Saanen keçisi ve Karacabey Merinos koyununda rete mirabile ophthalmicum oluşumunun belirlenmesi amacıyla yapıldı. Türler yerel mezbahalardan temin edildi. Çalışmada materyal olarak kullanılan Saanen keçisi ve Karacabey Merinos'larının cinsiyetleri dikkate alınmadı. 10'ar adet Karacabey Merinosu ve Saanen Keçisine renklendirilmiş lateks enjeksiyonu ve takilon kullanarak corrosion cast metodu uygulandı. Kadavralar lateksin polimerizasyonu için 48 saat çeşme suyunda bekletildikten sonra, bozulmalarını önlemek amacıyla %10'luk formaldehit solusyonunda saklandı. Materyallerin diseksiyonu yapıldıktan sonra rete mirabile ophthalmicum'u oluşturan damarlar makroskopik olarak incelendi. Arteria optalmica externa rete mirabile epidurale rostrale'nin rostral dallarının yanından, os maxilla'dan çıktı. A. optalmica externa'nın başlangıç segmenti rostrrodorsal yönde nervus opticusun lateral'inde seyretmekteydi. Orta segment nervus opticus'un dorsolateral'inde uzanmakta ve orbita için birçok kas dalı vermektedir. Yukarıda belirtildiği gibi, chiasmatic rete'ye caudal katkı bu bölgeye yönelen bir ya da iki kas dalı tarafından sağlanmaktaydı. Bu tür dallanma üç materyalde gözlemlendi. Rete mirabile ophthalmicum'un ötesinde, a. optalmica externa, nervus opticus'un dorsal kesiminin karşısında rostralateral'e seyretmekteydi. Rete'nin afferent ve efferent damarları ile boyutlarının büyük ölçüde literatür ile paralel olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Anatomi, Keçi, Koyun, Rete mirabile ophthalmicum

MORPHOLOGIC CHARACTERISTICS OF RETE MIRABILE OPHTHALMICUM SAANEN GOATS AND MERINO SHEEPS

Mehmet CAN, Ş. Hakan ATALGIN, Elif İLTER

Balıkesir University, Veterinary Faculty, Balıkesir

The purpose of the present study was to occurrence rete mirabile ophthalmicum of Saanen goats and merino sheeps. Specimens were collected at local slaughterhouse. The 10 Karacabey Merino sheeps and 10 Saanen goats were injected with red colored-latex, and were examined by corrosion cast technique using Takilon, dissection was performed, the rete was examined, and the vessels were counted macroscopically. The cadavers were put in tap water for polymerization of the latex for 48 h., and later were kept in 10% formaldehyde to protect them from decay. The external ophthalmic artery arose from the maxillary near the origin of the rostral branches to the rostral epidural rete mirabile. The initial segment of the external ophthalmic artery an rostradorsally and crossed the optic nerve laterally. Its middle segment was represented by a rete mirabile which lay dorsolateral to the optic nerve, and gave off several muscular branches for the orbita. As mentioned above, a caudal contribution to the chiasmatic rete sometimes arose from one or two of the muscular branches. This pattern of branching was observed in three cases. Beyond the ophthalmic rete mirabile, the external ophthalmic artery coursed rostromedially across the dorsal aspect of the optic nerve. The size and the afferent and efferent vessels of the rete were mostly in parallel with the literature.

Key Words: Anatomy, Goat, Ophthalmic rete mirabile, Sheep.

SIĞIR BEYNİNDE TOPLAM BEYİN, SUBSTANTIA ALBA VE SUBSTANTIA GRISEA HACMİNİN CAVALIERİ METODU İLE HESAPLANMASI

Durmuş BOLAT¹, Lügen ORGUN²

¹Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Kırıkkale

²Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Kırıkkale

Beyinde yer alan ak madde ve gri maddenin hacim değerleri cinsiyet farklılığın tespitinde ve yaşlanmaya bağlı morfometrik değişikliklerin incelenmesinde kullanılmaktadır. Yapılan Literatür taraması sonucu sığırlarda konuyla ilgili yapılmış herhangi bir çalışmaya rastlanmadığından bu çalışmanın yapılması planlanmıştır. Çalışmada, sığır beyнинin içerdiği substantia grisea ve substantia albanın hacim değerleri, oranları ve beyin ağırlığı ile hacimsel değerler arasındaki ilişkinin araştırılması amaçlandı. Kırıkkale yöresi kesimhanelerinden alınan 6 adet Holstein ırkı sağlıklı erkek hayvana (1-2 yaşlı) ait taze beyin kullanıldı. Beyinler % 10'luk formol solüsyonu içerisinde 3 hafta süresince tespit edildi. Tespit edilen beyinler salam dilimleme makinası ile ortalama 8,25 mm. kalınlığında kesilerek rostral'den caudal'e doğru dilimlendi. Her bir beyinden ortalama 11 adet kesit elde edildi. Bu kesitler dijital fotoğraf makinası ile fotoğraflandı. Fotoğraflar üzerinde yer alan milimetrik kâğıt kullanılarak, beyinlerin gerçek ölçüleri ImageJ programına tanıtıldı. ImageJ programının grid fonksiyonu yardımı ile noktalı alan ölçüm cetveli kesitler üzerine rastgele atılarak substantia grisea ve substantia alba üzerine isabet eden noktalar sayıldı. Hacimler $V = t \times a \times (p) \times \sum p$ formülüyle hesaplandı. Yapılan hesaplamalar sonucunda 1 ve 2 yaşlarındaki hayvanlardan oluşan grupların beyin hacimlerinin $348,00 \pm 50,48 \text{ cm}^3$, substantia grisea hacimlerinin $175,70 \pm 11,11 \text{ cm}^3$ ve substantia alba hacimlerinin $172,30 \pm 42,90 \text{ cm}^3$ olduğu tespit edildi. Beynin içerdiği substantia grisea ve substantia albanın arasında 1:1 oran bulunduğu gözlemlendi. Beyin ağırlığının beyin hacmine oranlanması sonucu 1 gr. beyin dokusunun $1,01 \text{ cm}^3$ hacime eşit olduğu tespit edildi. Yapılan bu çalışma sonuçlarının sığır beyninde gelecekte yapılacak cinsiyet ve yaşlanma ile ilgili morfometrik çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hacim, Alan, Morfometri, Stereoloji

CALCULATION OF TOTAL BRAIN, WHITE AND GREY MATTER VOLUME OF CATTLE BRAIN WITH CAVALIERI'S METHOD

Durmuş BOLAT¹, Lüğen ORGUN²

¹Kırıkkale University, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Anatomy,
Kırıkkale

²Kırıkkale University, Faculty of Veterinary Medicine,
Kırıkkale

The volume values of white and grey matter located in the brain is used to investigate in determination of sex difference and morphometric changes related to ageing. The review of the literature has not revealed any information about this subject, a study on this subject was planned. In this study, the investigation of volumetric value ratios of white and grey matter in cattle brain and the relationship between brain weight and volumetric values was aimed. The fresh brains belonging to 6 Holstein breed healthy male (1-2 years old) animals provided from slaughterhouses of Kırıkkale region were used. Brains were kept in 10% formalin solution during 3 weeks. The fixed brains were sliced with a salami slicer from rostral to caudal direction at a thickness of 8,25 mm (mean). An average of 11 cross-sections were obtained from each brain. These sections were photographed with a digital camera. The real dimensions of the brains were introduced to the ImageJ program by using millimetric graph paper which was photographed with slices. Point counting frame was superimposed randomly on slices, the points hitting on the white matter and grey matter were counted by using grid function of ImageJ program. The volumes were calculated by following formula; $V = t \times a(p) \times \sum p$. As a result of calculations, it was determined that brain volumes were $348,00 \pm 50,48$, white matter volumes were $172,30 \pm 42,90 \text{ cm}^3$ and grey matter volumes were $175,70 \pm 11,11 \text{ cm}^3$. The ratio of 1:1 was found between white and grey matter in the brain. It was determined that 1 g of brain tissue were equal to $1,01 \text{ cm}^3$ volume as a result of the fraction of the brain volume to the brain weight. It is thought that the results of this study will shed light on morphometric studies which will be conducted in cattle brain about sex and ageing in the future.

Keywords: Volume, Area, Morphometry, Stereology

YERLİ AV KÖPEĞİ IRKI ZERDAVALARIN KİNOLOJİK SINIFLANDIRMASI

Bekir SÖNMEZ

Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, 65000, Van

Zerdeva köpeği Anadolu'nun Kuzey Doğusunda yetiştirilen yerli ırklardan birisi olup, diğer av köpeklerinden farklı olarak yırtıcı hayvanlarla bire bir mücadele edebilecek çevikliğe ve güce sahiptir. Bu özellikleriyle Spitz tipine giren Zerdavalar ne yazık ki Uluslararası Kinoloji Federasyonu (FCI) tarafından resmen tanımlanmamıştır. Bu çalışmayla, Zerdava köpeklerinin fenotipik ve davranış özellikleri ile öncelikli yetiştirilme amaçları ve birlikte bulundukları coğrafya göz önünde bulundurulduğunda, FCI tarafından 5. Grubun 7. Bölümünde değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Zerdava köpeği, Spitz, Av köpekleri, Fenotipik özellik, Kinoloji

CYNOLOGIC CLASSIFICATION OF ZERDAVA NATIVE HUNTING DOG BREED

Bekir SÖNMEZ

Yüzüncü Yıl University, Veterinary Faculty, 65000, Van

Zerdava dogs are one of the native breeds living in North Eastern Turkey. They have higher agility and strength as well as struggling with wild animals by oneself and that is why they are incorporated to Zerdava breed by means of these characteristics. However, Zerdavas have not been defined by Federation Cynologique Internationale (FCI) yet. Based on the implications of this study, it is indicated that the classification of Zerdava dogs corresponds to seventh section under fifth group of FCI nomenclature.

Keywords: Zerdava dogs, Spitz, Hunting dogs, Phenotypic traits, Cynology

BOZ AYI TÜRLERİ, KAFATASI VE YAŞ ÖZELLİKLERİ

Mariia ANDRIANOVA, Nikolay ZELEVSKIY

St-Petersburg State Academy of Veterinary Medicine. Rusya

Boz ayılar yada tipik olarak bilinen ayılar(Urctus Arctos),tayga ormanlarında yaşayan ve belirli bir nüfusa sahip hayvanlardır.Bu hayvanlar omnivor olmalarına rağmen,günlük diyetlerinin ¾ ünü bitkiler oluşturur.Günümüzde evcil hayvanların anatomileri üzerinde çalışılmış olmasına rağmen aynı şey vahşi ve yabani hayvanlar için söylenemez.Bu yüzden başta ayı,vaşak,geyik ve diğer ormanda yaşayan vahşi hayvanların anatomisi incelendi. Araştırma için,4 adet kahverengi boz ayı ve 2 adet 2 yaşını aşmış ayının kafatası kullanılıp ,anatomileri incelendi.Çalışmamız,karşılaştırmalı,incelemeli ve fotoğraflı gerçekleştirmiştir. Ayıların kafatası,onları dıştan gelecek her türlü hasarı korumak ve yumuşak dokunun bir parçası olarak görev almaktadır.Bozayının kafatası,ayrı tür özelliklerine sahip olup,oldukça büyük ve uzamıştır.Bir boz ayı için occipital kondyluslardan,kesici insisiv dişlere kadar gelen kafatası uzunluğu 30-35 cm.dir.Kafatasının üstten görünümü nedeniyle yanlardan elmacık şeklinde kemer ve elmas görünümü vardır.Orbitalar kapanmamış olup,frontal,maksillar ve zygomaticus kemikleri ile çevrelenmiştir.Dıştaki sagittal kesit ossipital,parietal ve temporal kemiği kapsar.Oksipital açı iyi tanımlanmış olup,üç katmanlı üçgen bir taca benzer.Alt çene ise belirgin bir açıya sahiptir.Ayıların diş formülleri şu şekildedir;I3/3,C1/1,P3/3,M2/2.Üçüncü kesicidiş,birinci ve ikinci kesici dişten daha kesicidir.Üst kanin dişler,3.6-4.3 cm. uzunluğunda,3.4-3.7 cm. genişliğindedir.Alveoller geniş olup,üst çene için 2-2.2 cm. alt çene için ise 2.3-2.4 cm. genişliğindedir.Premolar ve Molar dişlerin ayıların besinlerinden dolayı insan ve domuz dişleriyle aynıdır.2 yaşın üstündeki ayıların cranial kemikleri tamamen kaynamamıştır.Kafatası oval olduğundan dolayı elmacık kemiği yandan gözükmüyor,çünkü zygomatic açının kenara uzak olmamasından kaynaklanıyor.Yetişkin bir ayının çene ve sagittal tepe açısı,2 yıla kadar kemik büyüme dönemine sahiptir.Çalışma,kafatası,yüz ve beyin parçaları açısından detaylı bilgi vermektedir.Ayrıca,kan damarları ve sinirler hakkında da bilgi vermektedir.

Çalışmanın sonucu olarak, boz ayının kafatasına ait özel yapısal özellikleri incelendi.Elde edilen veriler hayvanat bahçeleri veya diğer hayvan popülasyonunun olduğu yerlerde,otopsi veya kafatası incelemelerinde bir kaynak olarak kullanılabilir.

SPECIES AND AGE FEATURES OF THE BROWN BEAR SKULL

Mariia ANDRIANOVA, Nikolay ZELENESKIY

St-Petersburg State Academy of Veterinary Medicine. Russia

Brown bear, or ordinary bear (Latin – *Ursus arctos*) – is a mammal of bear family, typical inhabitant of the taiga forest. It is an omnivorous animal, but his diet for 3/4 consists of plant. To date, anatomy of domestic animals is studied well enough, but I can't say so about wild animals. That's why we started the anatomy of the inhabitants of the forest as a bear, lynx, deer and others. For research we used 4 skulls of adult brown bears and 2 skulls of bears up 2 years old. The studies were conducted by the examination, comparison and photography. Skull - the osseous skeleton of the head, protecting it from damage and serves as the attachment of its soft tissues. Brown bear skull elongated, rather large, with distinct species characteristics. Length of the skull of an adult bear from the occipital condyles to the incisors of the lower jaw is about 30-35 cm. A top view of the skull has a diamond shape, because of zygomatic arches, which leads to much outstanding lateral. Orbital ring is not closed; it's formed by the frontal, maxillary and zygomatic bones. External sagittal crest is massive, covering the occipital, parietal and temporal bones. Occipital scale is well defined, the shape and position resembles a triangular three-tiered crown. The angle of the lower jaw has a pronounced angular process. The dental formula is: I 3/3, C 1/1, P 3/3, M 2/2. The third incisor is larger than the first or the second one. Upper canines are 3.6-4.3 cm long, lower - 3.4-3.7 cm; alveoli are oval and at the widest point of the upper canines is 2-2.2 cm and for the lower - 2.3 - 2.4 cm. Premolars and molars are more similar to those of human or pig, due to brown bear diet. Cranial bones of the bear up 2 years old have not completely fused together. The skull is nearly oval in shape, because zygomatic arches are not so far appear to the side. In areas where specific characters are expressed most clearly in the adult bear (sagittal crest and the angle of the mandible), a bear up 2 years has an observed zone of bone growth. The report contains a detailed structure of the facial and cerebral parts of skull. Among other things, we give the number and location of important holes for blood vessels and nerves.

As a result of this work we established specific structural features of the skull of the brown bear. The obtained data can be used as a base for accurate identification of species belonging skull in whole or in part, to provide veterinary care to animals in zoos and reserves, or to arrange for a competent autopsy.

Key words: brown bear, species anatomy, age anatomy, skull.

FARKLI KANATLI YUMURTALARININ BESİN DEĞERLERİ:

I- LİPİD PROFİLLERİ

Dilek YIDIRIM, Ceylan SÖZERİ, Gamze Hilal KAYA, Özgür KAYNAR, Ahmet YILDIZ, Mustafa İLERİTÜRK

Atatürk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, 25240, Erzurum

Lipidler genel olarak suda erimeyen fakat eter, kloroform, benzen ve aseton gibi organik solventlerde çözünebilen biyomoleküllerdir. Lipidlerin kimyasal özellikleri farklıdır; bu nedenle biyolojik fonksiyonları da çeşitlilik gösterir. Yumurta biyolojik özellikleri farklı lipid sınıflarını [kolesterol esteri (KE), kolesterol (KOL), triağılgiserol (TAG), diyağılgiserol (DAG), serbest yağ asidi (SYA) ve fosfolipidler (FL)] içermektedir. Bu çalışma farklı kanatlı türlerine ve üç farklı koşulda yetiştirilmiş tavuklara ait yumurta sarılarının lipid profillerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Normal şartlarda yetiştirilmiş 10' ar adet kaz, ördek, hindi, bıldırcın yumurtaları ile köyde (KT), kafeste (KT) ve free-range (FR) olarak yetiştirilmiş tavukların yumurta sarılarının lipid bileşenleri HPTLC ile analiz edildi. KE oranı en fazla KT, en az NT' de; TAG oranı en fazla NT, en az KT' de; SYA oranı en fazla kazda, en az FR ve KT' de; 1,3-DAG oranı en fazla bıldırcın, en az kaz ve NT' de; KOL oranı en fazla kaz, en az FR' de; 1,2-DAG oranı en fazla NT, en az ördekte; FL oranı en fazla ördek, en az NT ve hindide idi.

Sonuç olarak ördek yumurtasının düşük TAG ve yüksek FL içeriğinden dolayı sağlık açısından en ideal yumurta olduğu görüldü.

NUTRITIONAL VALUES OF DIFFERENT POULTRY EGGS:

I- LIPID PROFILES

Dilek YIDIRIM, Ceylan SÖZERİ, Gamze Hilal KAYA, Özgür KAYNAR, Ahmet YILDIZ, Mustafa İLERİTÜRK

Atatürk University, Faculty of Veterinary Medicine, 25240, Erzurum

Lipids are biomolecules which can be soluble in organic solvents such as ether, acetone, chloroform, benzene but insoluble in water. Lipids have different chemical properties and therefore, biological functions may vary. Eggs contains biologically different classes of lipids [cholesterol ester (CE), cholesterol (COL), triacylglycerol (TAG), diacylglycerol (DAG), free fatty acid (FFA) and fospholipids (PL)] contains. Aim of this study was to determine lipid profiles of egg yolks of different poultry species and chickens reared under three different environment conditions. Lipid profiles of egg yolks from 10 geese, ducks, turkeys, and quails reared under normal environment conditions and chickens reared under different conditions [village chicken (VC), cage chicken (CC) and free-range (FR) chicken] were analysed with HPTLC. CE ratio was the highest in VC while the lowest in CC; TAG ratio was the highest in CC while the lowest in VC; FFA ratio was the highest in geese while the lowest in FR and VC; 1,3-DAG ratio was the highest in quail while the lowest in geese and CC; COL ratio was the highest in geese while the lowest in FR; 1,2-DAG ratio was the highest in CC while the lowest in duck; PL ratio was the highest in duck while the lowest in CC and turkey (Table).

In conclusion, due to its low-TAG and high-FL content, duck egg was determined as an ideal for health.

FARKLI KANATLI YUMURTALARININ BESİN DEĞERLERİ:

II- PROTEİN PROFİLLERİ

Ceylan SÖZERİ, Dilek YIDIRIM, Gamze Hilal KAYA, Özgür KAYNAR, Ahmet YILDIZ, Mustafa İLERİTÜRK

Atatürk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, 25240, Erzurum

Proteinlerin vücudumuzun başlıca yapı taşlarından biridir ve organizmada çok önemli roller üstlenmektedirler. Yeterli ve dengeli beslenmede, özellikle mental ve fiziki yönden hızlı bir büyüme ve gelişmede protein tüketimlerinin en az yarısının hayvansal kaynaklı olması önerilmektedir. Yumurta tüm besinler arasında biyolojik değeri yüksek bir kaç besin ögesinden biridir. Çünkü yumurta proteini insan vücudunda sentezlenemeyen ve kesinlikle besinler ile dışarıdan alınması gerekli olan "esansiyel amino asitleri" yeterli ve dengeli miktarlarda içermektedir. Bu çalışma farklı kanatlı türlerine ve farklı koşullarda yetiştirilmiş tavuklara ait yumurtaların hem sarısının hem de beyazının protein profillerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Normal şartlarda yetiştirilmiş 10' ar adet kaz, ördek, hindi, bıldırcın yumurtaları ile köyde (KT), kafeste (NT) ve free-range (FR) olarak yetiştirilmiş tavukların yumurtalarının total protein miktarları spektrofotometre ve jel elektroforezi ile analiz edildi. Yumurta sarısı protein içeriği en fazla kaz, en az bıldırcında idi (Tablo, Şekil). Ayrıca, yumurta beyazı total protein içeriği ise en fazla kaz, ördek, hindi ve bıldırcında iken en az free-range tavuk yumurtasında idi.

Sonuç olarak 1 gram protein tüketimi göz önüne alındığında kaz yumurtasının protein açısından en iyi bıldırcın yumurtasının ise en kötü olduğu sonucuna varıldı.

NUTRITIONAL VALUES OF DIFFERENT POULTRY EGGS:

II- PROTEIN PROFILES

Ceylan SÖZERİ, Dilek YIDIRIM, Gamze Hilal KAYA, Özgür KAYNAR, Ahmet YILDIZ, Mustafa ILERİTÜRK

Atatürk University, Faculty of Veterinary Medicine, 25240, Erzurum

Proteins are the main components of our body and play important roles in the metabolism. In order to have adequate and balanced nutrition particularly in mental and physical aspects of rapid growth and development, the consumption of protein whose half is animal origin is recommended. Egg is one of the most valuable nutrient with high biological value among all valuable foods. Egg proteins which can not be synthesized in human body and must be supplied from different sources consist of sufficient and balanced essential amino acids. This study was aimed to determine protein profiles of both yolk and white of the eggs from different poultry species and chickens housed under different environment conditions.

Total protein contents of eggs from 10 geese, ducks, turkeys, and quails reared under normal environment conditions and chickens reared under different conditions [village chicken (VC), cage chicken (CC) and free-range (FR) chicken] were analysed with both spectrophotometer and gel electrophoresis. The highest total protein concentration of egg yolk was in goose, while lowest in quail (Table, Figure). Moreover, the total protein concentration of egg white was the highest in goose, duck, quail, and turkey eggs while lowest in free-range chicken egg

In conclusion, goose egg is the best protein source while quail eggs the worst for health when considering consumption of 1 gram of egg.

RATLARDA L-KARNİTİN UYGULAMALARININ LİPİD VE CANLI AĞIRLIK DEĞERLERİNE ETKİLERİ

Ahmet BAŞTÜRK¹, Mustafa BODU¹, Halil YAVUZ², Firuze KURTOĞLU²

¹Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Konya

²Selçuk Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Biyokimya Anabilim Dalı, Konya

Bu çalışmada, farklı oranlarda yağ asiti içeren rasyonla ad libitum beslenen erkek ratlarda 30 gün süreli L- karnitin (300 mg/kg/gün) uygulamasının (i.p.) trigliserit, kolesterol seviyeleri ve canlı ağırlık değerlerine etkileri incelenmiş; elde edilen tüm veriler arınma dönemi olarak adlandırılan ikinci 30 günlük periyot değerleri ile karşılaştırılmıştır. Araştırmada 5-6 aylık yaşta, canlı ağırlıkları birbirine yakın (ortalama 240g) 72 adet Sprague-Dawley cinsi erkek rat kullanıldı. Denemeye başlamadan önce bütün hayvanlar tartılarak canlı ağırlıkları tespit edildi ve canlı ağırlıkları birbirine yakın olacak şekilde gruplara dağıtıldı. Araştırma 60 gün sürdü. Araştırma Selçuk Üniversitesi Veteriner Fakültesi Deney Hayvanları Ünitesi'nde yürütüldü. Ratlar her birinde 12 adet olacak şekilde 6 gruba ayrılarak standart rat besleme kafeslerinde barındırıldılar. Yem ve sular hayvanlara ad libitum olarak uygulandı. Araştırmada 6 deneysel grup oluşturularak bu gruplar şu şekilde düzenlendi; 1. Kontrol, 2. Balık yağı (% 1), 3. Balık yağı (%5), 4. L-karnitin (300 mg/kg/gün), 5. L-karnitin (300 mg/kg/gün)+balık yağı (%1) 6. L-karnitin (300 mg/kg/gün)+Balık yağı (%5). Araştırmada 10 gün adaptasyon dönemi olarak düzenlenmiş; bu süreyi takiben ilk 30 gün sonunda 36 adet rattan(herbir grup için 6rat) kardiyak punksiyonla kanlar alınarak plazmalar kazanılmış; tirigliserit, kolesterol,değerleri belirlenmiştir. Aynı işlemler kalan 36 adet rat için ikinci 30 günlük, sadece yem ve suyun ad libitum verildiği ve arınma periyodu olarak adlandırılan dönem sonunda tekrarlanmıştır. Deneme ve arınma dönemleri sonunda canlı ağırlıklar tekrar tartılarak dönem ve gruplararası karşılaştırmalar yapılmıştır. Çalışma süresince sadece serum fizyolojik uygulaması yapılan kontrol grubunda tüm kan parametrelerinde her üç kan alımı periyodu (1., 30. ve 60.gün) arasında anlamlı bir değişim gözlenmemiştir. Tüm çalışma dönemleri (başlangıç, deneme, arınma) arasındaki trigliserit ve kolesterol değerlerinde başlangıç dönemine göre özellikle 60. gün sonunda en belirgin düşüşler yine karnitin uygulanan gruplarda gerçekleşmiştir. Canlı ağırlık (CA) değerleri çalışma süresince gruplararası farklılığa ($P<0.001$) sadece 60. gün ölçümlerinde ulaşmış; karnitin uygulanan 4. grup ile karnitin + %1 balık yağı uygulanan 5. grupta ise başlangıçtan 60. güne kadar olan periyotta canlı ağırlıklarda belirgin ($P<0.05$) düşüş şekillendiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: L-karnitin, lipid profili, canlı ağırlık, rat.

YAVUZ H, Doktora Tezi, SELÇUK Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.

EFFECTS OF L-CARNITINE ON LIPIDS AND LIVE WEIGHT VALUES OF MALE RATS

Ahmet BAŞTÜRK¹, Mustafa BODU¹, Halil YAVUZ², Firuze KURTOĞLU²

¹Selcuk University, Faculty at Veterinary Medicine, Konya

²Selcuk University, Faculty at Veterinary Medicine, Department of Biochemistry, Konya

In this study, 5-6 month ages, 72 Sprague-Dawley male rats which have approximately 240 g live weights were used as animal material. These rats have fed with ad libitum ration containing different fatty acid level during one month (thirty days) and the application of L-karnitin (300 mg/kg live weight/day) was made on specific carnitine groups. On second thirty days period named as purification period carnitine applications were not made. At the beginning of the study, all rats had been weighed and their live weights were recorded at 30. and 60. days. Rats were divided in six groups containing twelve rat in each and fed commercial ration and top water ad libitum. Groups prepared as shown; 1. Control, 2. Fish oil (%1), 3. Fish oil (%5), 4. L-karnitin (300 mg/kg/day), 5. L-karnitin (300 mg/kg live weight /day) +fish oil (%1), 6. L-karnitin (300 mg/kg live weight/day) +fish oil (%5). In this study, ten days was arranged as an adaptation period and the end of the first thirty days blood samples were drawn by cardiac puncture from six rats in each group and plasma were gathered by centrifugation. Triglyceride and cholesterol levels were determined spectrophotometrically. The same processes were repeated at the end of the second thirty days, only as fodder and water given ad libitum and called as a purification period, for remaining thirty six pieces rats. Along the study, in control group, only being made serum physiological application, in all blood parameters meaningful variation was not observed among each third drawing blood period (1., 30. and 60. day). According to starting period, among the all studying periods (starting, testing, and purification) triglyceride and cholesterol values had the sharpest decreases occurred in carnitine applied groups especially at the end of sixth day. Along the stud, live weights (LW) values of rats had reached statistically different ($P<0.001$) degree at 30.day; and it was observed that 4th and 5th groups that was given carnitine and carnitine plus %1 fish oil respectively had a loss of live weight ($P<0,05$).

Keywords: L-karnitin, lipid profile, weight, rat,

YAVUZ H., PhD Thesis, Selcuk University, Institute Of Medical Sciences, KONYA

LENİNGRAD BÖLGESİNDEKİ ÇİFTLİKLERDE SIKÇA GÖRÜLEN HELMİNTOSİS VE PARAZİTER HASTALIKLARLA İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Yura KUZNETSOV

Saint-Petersburg State academy of veterinary medicine, Rusya

Kürk çiftlikleri Leningrad bölgesindeki tarımın en önemli öğelerinden biridir. Hem ülkenin hem de yurt dışının kürk ihtiyacının büyük bir bölümü bu bölgeden sağlanmaktadır. Son zamanlarda beslenmelerinin değiştirilmesi veya yapay seleksiyon gibi yöntemler kullanılarak, kürk hayvanlarının endüstriyel tabandaki yerini korumak hususunda önemli gelişmeler kaydedildi. Bu faktörler hayvanlarda doğal dirence karşı reduksiyon sağladı ve saldırıya karşı olan duyarlılıklarını arttırdı. Kürk çiftçilerinin en büyük problemi paraziter hastalıklardır. Kürkün kalitesi önemli derecede etkilenir, genç hayvanlar ölür ve hayvanlardabüyüme yavaşlar. Bu çalışmanın amacı ise Leningrad bölgesinde en çok rastlanan paraziter hastalıkların neler olduğunu saptamaktır.Çiftliklerde yapılan çalışmalar ocak 2012'de eylül 2012'ye kadar sürmüştür. Hayvanlardan alınan dışkı örnekleri flotasyon metoduyla incelenmek adına St. Petersburg Üniversitesi Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı'na getirilmiştir. Çalışma tilkileri ve minkleri kapsamaktadır. Çalışma selektif toplamam fekal kitlerle ile yürüldü ve geleneksel metodlarla bunların muayenesi yapıldı. Ek olarak de ektoparazitlerin tespiti için kulaktan toplanan döküntülerin muayenesi yapıldı. Kürk hayvanlarında bağırsak parazitlerinin yaygınlığı LLC yöntemiyle araştırıldı.Leningrad bölgesindeki minklere bakıldığında iki tip Eimeria (Eimeria visoon ve Eimeria furonis) ve bir tip Isospora (Isospora laidlawi) saptandı. Çalışmalar incelenen tüm hayvanlarda bu parazitlerin olduğunu ve sayılarının da hemen hemen aynı olduğunu gösterdi. 714 arktik tilki de yapılan incelemelerde 415 hayvanda (58,1%) 3 tip izospora (*I. buriatica*, *I. vulpina*, *I. canivelocis*), 1 tip eimeria(*E. mesnili*) ve 4 tip nematoda (*T. canis*, *T. leonina*, *Trichocephalus vulpis*, *Uncinaria stenocephala*) rastlandı. Çalışmalar leningrad bölgesindeki arktik tilkilerin % 51,4'ünde 4 tip izospora ve 3 tip netodon invazyon gösterdiğini saptadı. 595 yaşlı tilkide yapılan incelemeler sonucu 3 tip izospora (*I. vulpina*, *I. buriatica*, *I. canivelocis*), 2 tip eimeria (*E. mesnili*, *E. vulpis*) ve 3 tip nematod (*T. canis*, *T. leonina*, *Tr. vulpis*) enfestasyonu saptandı. Analizler sonucu görüldü ki 280 genç hayvanın 177 (%63.2) parazitlerle enfekte olmuş durumdadır.İnceleme yapılan çiftliklerde hayvanların yüksek bir oranda invaziv hastalıklarının mevcut olduğu görüldü. Çiftlik hayvanlarında farklı parazitler hastalıklarının mevcut olduğu bilinmektedir. İncelenin minklerin % 58,1'inde endoparaziter bir hastalığı olduğu, tilkilerde ise bu oranın % 60,84 olduğu görülmüştür. Bu kadar yüksek oranlar çiftliklerin paraziter hastalıkların tedavisi için gerekli tedavi önlemlerini almadıklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: tilkiler, helmintosis, toxocarosis, toxascaridosis

STUDIES IN MOST PREVALENT HELMINTOSIS AND PROTOZOAL DISEASES IN THE FARMS OF LENINGRAD REGION

Yura KUZNETSOV

Saint-Petersburg State academy of veterinary medicine, Russia

Fur farming in the Leningrad region is one of the most promising sectors of agriculture, specializing in the production of fur which is in high demand both in this country and abroad. Recently conditions of keeping fur animals acquired an industrial basis, their feeding changed and the artificial selection is aimed only at improving the quality of fur. These factors contribute to the reduction of natural resistance of animals and increasing their susceptibility to invasion. Fur farming suffers losses due to parasitic diseases, as they are a major cause of worsening the quality of fur, increasing mortality in young animals and slowing their growth. The purpose of our research was to study the furbearers' parasite diversity in the Leningrad region. Examination of farms was being carried out from January to October 2012. The feces, taken for parasitological examination, were being delivered to protozoological laboratory of Saint-Petersburg State academy of veterinary medicine for laboratory diagnostics with the flotation method. The study involved arctic foxes, minks and foxes. The studies were conducted by selective collecting of fecal masses, their examination by conventional methods, as well as by examination of scrapings collected from the ears for detection of ectoparasites. Prevalence of intestinal parasitoses in fur animals was being studied in LLC "Luga fur" and LLC "Northern fur" branch "Pioneer", located in the Luga district of Leningrad region. At inspection of minks (*Mustela vison*) in the farms of the Leningrad region, we defined two types of ejmery - *Eimeria vison*, *E. furonis* and one type of izosporiy - *Isospora laidlawi*. Studies have shown that the types *E. vison*, *E. furonis* and *I. laidlawi* parasitize in animals of both examined farms, their invasive extensiveness is roughly at the same level. In examination of 714 arctic foxes (*Alopex lagopus*) at LLC "Luga furs" holding, 3 types of isospora (*I. buriatica*, *I. vulpina*, *I. canivelocis*), 1 type of ejmeria (*E. mesnili*) and 4 types of nematodes (*T. canis*, *T. leonina*, *Trichocephalus vulpis*, *Uncinaria stenocephala*) were found in 415 animals (58,1%). The studies have shown that monoinvasion with one of 4 types of isospora and 3 types of nemathodes, recorded in Leningrad region, was marked in 51,4% of arctic foxes. During examination of 595 different-aged foxes 362 (60,84%) of them showed infestation with 3 types of isospora (*I. vulpina*, *I. buriatica*, *I. canivelocis*), 2 types of ejmeria (*E. mesnili*, *E. vulpis*) and 3 types of nemathodes (*T. canis*, *T. leonina*, *Tr. vulpis*). Analysis of the study showed that out of 280 adult animals, 177 (63.2%) were infected with parasites. At present in both the examined farms there is a high percentage of animals with invasive diseases. Different helminthoses and protozoal diseases are recorded in farming holdings. Among examined minxes 58,4% were infected with endoparasites, arctic foxes rate was 58,1% and foxes rate was 60,84%. High degree of invasion can be explained by neglecting prevention and treatment of parasitic diseases in these farming holdings.

Keywords: foxes, helminthiasises, toxocarosis, toxascaridosis

KANDA “CANIN DEMODICOSIS” İN İMMUNOBİYOKİMYASAL PROFİLİ

Maria DEGTYAREVA, Larisa Y.KARPENKO

Saint Petersburg Veteriner Akademisi, Rusya

Çalışmada, Demodicosis olayının doğal direnci azaltmasının yanı sıra mantar ve kokal enfeksiyonlarında komplikasyonu olduğu belirtilmiştir. Çalışmalarda, St. Petersburg Veteriner Akademide, *Demodicosis* ten etkilenmiş köpekler kullanılmıştır. Biyokimyasal, immunolojik ve mikrobiyolojik çalışmaların sonucu şunu gösteriyor ki, ektoparaziter enfestasyonlar; kandaki nitrojen metabolizma ürünleri(üre ve kreatinin) artışı ve eozinofili, lökositosiz ve lenfositopeni ile karakterizedir. Ayrıca bu çalışmada, *Demodicosis*te ,demodex etkenlerinin bağışıklık sistemini baskılayıcı faktörler salgıladığı ortaya çıkarılmıştır.

Özetle; *Demodicosis*, spesifik olmayan hücresel ve humoral bağışıklık sisteminde değişiklikler ile karakterizedir. Hastalıkla ilgili olarak biyokimyasal ve immunolojik anormallikler genel nir formda köpeklerde gözlenmektedir.

CANINE DEMODICOSIS BLOOD IMMUNOBIOCHEMICAL PROFILE

Maria DEGTYAREVA, Larisa Y.KARPENKO

Saint-Petersburg State academy of veterinary medicine, Russia

The aim of the research was to study how demodicosis occurrence is interconnected to the natural resistance decrease, which promotes not only invasions development, but also the complications i.e. coccal infection and mycosis. Studies were carried out on the dogs affected by demodicosis in the clinic of St-Petersburg Veterinary Academy. The biochemical, immunological and microbiological results have shown that ectoparasitic infestation is characterized by significant eosinophilia, leukocytosis and lymphocytopenia, and also by the increase in the bloods nitrogen metabolism products (urea and creatinine). We also found out that Demodexes produce so-called suppression factors, which suppresses the immune system further, contributing to generalizing of demodicosis. Summary: demodicosis is characterized by significant changes in the system of nonspecific defense, cellular and humoral immunity. The severest biochemical and immunological abnormalities are observed in dogs with generalized form of disease.

Key Words: demodicosis, dogs, immune system

TÜRKİYE'DEKİ YIRTICI KUŞLARIN SİNDİRİM SİSTEMİ, KAN PARAZİTLERİ VE EKTOPARAZİTLERİ

A.Burhan YILDIRIM, Pelin YALÇIN

İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Vahşi Yaşamı Araştırma ve Koruma
Kulübü, İstanbul

Vahşi Yaşamı Araştırma ve Koruma Kulübü, bünyesinde bilimsel araştırma nitelikli bir projeye yeterli olabilecek oranda vahşi yaşam hayvanı barındırmaktadır. Yabani kuşlardaki parazit türlerini belirlemek amacıyla girilen proje 8 yırtıcı kuş türü üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu yırtıcı kuşlardaki sindirim sistemi parazitlerine bakılmak amacıyla kuşların her biri, dışkısı alınmak üzere özel kafeslerde tutulmuştur. Alınan dışkı örneği analiz sonuçlarına göre parazit türleri belirlenmiştir. Kan parazitlerine bakılmak üzere iki yöntemden yararlanılmıştır. Bunlar; teleğin koparılması suretiyle kan frotisinin hazırlanması ve kuşun bir brachial kanat venasından alınan kana uygun işlemler uygulanması sonucu mikroskop altında inceleme yöntemleridir. Varolan ektoparazitler ise, ektoparazit toz(Permethrin) (veteriner ektoparaziter insektif-akarisit) yardımıyla kuş üzerinden alınıp uygun analiz yöntemleriyle türleri belirlenmiştir. Yapılacak sunumda, araştırmada ulaşılan tüm sonuçları aktarmanın yanısıra projede atılmış her bir adım sırasıyla işlenecektir. Bu çalışma İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı ile birlikte yürütüldü.

THE DIGESTIVE SYSTEM, BLOOD PARASITES AND ECTOPARASITES OF RAPTORS IN TURKEY

A.Burhan YILDIRIM, Pelin YALÇIN

Istanbul University Faculty of Veterinary Medicine, students of Wildlife Research
and Rescue Club, Istanbul

Wildlife research and Rescue Club Shelter has wild animals of sufficient number for a scientific research project . The project to identify the types of parasites in raptors was carried out of eight species of the raptors. These birds were kept in special cages for collection of their feces in order to test the parasites living in their digestive system . Parasite types were identified according to results of the feces tests. For observe blood parasites two different methods has been used. These were the methods of microscope testing of the blood smear prepared by plucking the quill feather and the blood sample taken from the brachial wing vein of the bird. Ectoparasites were collected by help of ectoparasitic powder (permethrin) and identified by the appropriate testing methods. In our presentation, we will kindly give you results of our research while we also represent every step of our project. This study is corporated with Parasitology Department of Istanbul University Veterinary Medicine.

KOYUNLARIN SALMONELLA HASTALIGINA KARSI KORUYUCU VASITALARIN UYGULANMASI

Nermin ELESGEROVA

Azerbaycan Devlet Tarım Üniversitesi Veteriner ve Hayvan Bilimleri Fakültesi,
Azerbaycan

Ülkemizde hayvancılığın geliştirilmesi, insanların sürekli hayvansal gıda ürünlerine olan ihtiyaçlarının karşılanması çok önemli bir sorundur. Koyuncululuğun geliştirilmesine engel olan en önemli sorun infeksiyon hastalıklarıdır. Bu hastalıklardan biri de Salmonelloz (Salmonellosis) hastalığıdır. Salmonelloz koyunculukta büyük ekonomik kayıplara sebep olan hastalıktır. Ekonomik kayıp gebeliğin sonunda oluşan abortuslarla ve canlı olmayan yavruların doğması ile ilgilidir. Salmonelloz hastalığı zamani diğer sorunlarda meydana gelir, Bu da ekolojik, temiz gıda ürünlerinin elde edilmesini zorlaştırıyor. Koyunlarda Salmonelloz çoğu zaman Brucellosis ve Clostridium infeksiyonları ile karışık geçer. Hastalıkların çıkmasını önlemek amacıyla genel hijyenik önlemlerin yanı sıra, kompleks aşılamar da yapılmalıdır.

THE APPLICATION OF PROTECTIVE METHOD AGAINST THE SALMONELLOSIS IN SHEEP

Narmin ALASKAROVA

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine and Zoo Engineering
Faculty, Azerbaijan

In our country development of animal husbandry, animal food products, which consistently meet the needs, of people is a very important issue. The most important problem of the sheep husbandry development is infection of diseases. One of these diseases is Salmonellosis. Salmonellosis is the disease type, that causes the biggest losses in the sheep husbandry economy. In last few days economic crises are about abortion and the birth of death living beings. During the Salmonellosis disease other problems also occur which these problems make difficulties to get ecological fresh food. Usually we can observe in sheep Salmonellosis, Brucellosis and anaerobic infection (Clostridium) mixed together in the same time. For being protected from these diseases together with the disinfection we must realise complex vaccination too.

SIĞIR İŞLETMELERİNDE KULLANILMIŞ ENJEKTÖR İĞNELERİNDE AEROBİK BAKTERİ VE MANTAR VARLIĞI

Egemen ERÇETİN¹, Kadir DİNÇ¹, Alper KARACAOVA¹, Dilek ÖZTÜRK²

¹Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, 3. Sınıf Öğrencisi, Burdur

²Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Burdur

Bu araştırmada, Burdur ilindeki siğir işletmelerinde birden fazla kullanılan enjektör iğnelerinin üzerindeki bakteri ve mantar varlığını ortaya koymak amaçlandı. Bu amaçla, 16 siğir işletmesine gidilerek işletme sahipleriyle önce kullandıkları enjektör tipleri, kaç kez kullandıkları, saklama koşulları, enjeksiyon yerlerinde apse görüp görmedikleri gibi soruları kapsayan bir anket yapıldı. İşletmeler gezilerek enjektör iğnelerin bulunduğu yerler fotoğraflandı ve 74 enjektör iğnesi steril tüpler içerisine alındı. Enjektör iğneleri Tryptic Soy Broth içinde bir gece inkübe edildikten sonra, bu sıvı besiyerlerinden %7 koyun kanı ilave edilmiş kanlı agar, MacConkey agar ve Sabouraud's dextrose agara ekimler yapıldı. Anket çalışması sonunda; 16 işletmenin 10'unda tek kullanımlık enjektörlerin 2 veya 6 kez kullanıldığı ve bu enjektörlerin çoğunlukla işletme içinde, muhtelif yerlerde saklandığı ve siğirlerin enjeksiyon bölgelerinde apse oluşumuna rastlandığı saptandı. Mikrobiyolojik muayenelerde, toplam 74 örneğin 58'inden bakteri ve/veya mantar izolasyonu yapılırken, 16'sından izolasyon yapılamadı. Örneklerden *Staphylococcus aureus*, *Streptococcus* sp., koagülaz negatif stafilokok gibi apseye neden olabilen bakteriler izole edildi. Bu çalışma sonunda; enjeksiyon iğnelerinin birden fazla kullanımının apselere neden olabileceği, bu nedenle de enjektör iğnelerinin bir kez kulanıldıktan sonra tekrar kullanılmaması konusunda hayvan sahiplerinin bilgilendirilmesi gerektiği kanaatine varıldı.

THE PRESENCE OF AEROBIC BACTERIA AND FUNGI AT SYRINGE NEEDLES USED IN CATTLE ENTERPRISES

Egemen ERÇETİN¹, Kadir DİNÇ¹, Alper KARACAOVA¹, Dilek ÖZTÜRK²

¹Mehmet Akif Ersoy University, Veterinary Medicine, 3. Year, Burdur

²Mehmet Akif Ersoy University, Veterinary Medicine, Department of Microbiology, Burdur

In this study, the presence of bacteria and fungi on the needles of syringes that are used more than ones in cattle enterprises in Burdur Province was investigated. For this purpose, 16 cattle enterprises were visited and a questionnaire was performed to collect information about the syringes types and the number of times used, storage conditions of the syringes, and the existence of abscess problems. In the enterprises, the places that the syringes were found were photographed and total 74 needles were collected into steril tubes. After incubation of the needles in Tryptic Soy Broth for a overnight, the passages were done on 7% sheep blood agar, MacConkey agar, and Sabourraud's dextrose agar plates. In 10 out of 16 enterprises, it was determined that single-use syringes were used mostly 2 or 6 times, stored in different inappropriate places and abscess formations were encountered in infection sites of the cattle in questionnaire study. While bacterial and fungal agents were isolated in 58 out of 74 samples, at the microbiological examinations, it was not determined in 16 samples. The agents that are able to cause abscesses as *Staphylococcus aureus*, *Streptococcus* sp., Coagulase-Negative Staphylococci were isolated from samples. At the end of this study, we can state that the use of the needles more than ones may cause abscess formation at the injection sites, and thus the animal owners should be warned about this potential risk.

YAĞ ORANI YÜKSEK YEMLE BESLENEN FARELERİN İNCE BAĞIRSAKLARINDA *Enterobacteriaceae* VE *Lactobacillus* spp. DÜZEYLER

Buse Esra ERKUŞÖZ¹, Rojda POLAT¹, Aykut Göktürk Üner², Hümeysra ÜNSAL²

¹Adnan Menderes Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Aydın

²Adnan Menderes Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı, Aydın

Mikrobiyota kompozisyonu, konak organizmanın genotipi, fenotipi, immün sistemi ve diyet değişimlerden etkilenmektedir. Mikrobiyota kompozisyonunun şekillenmesinde yem değişiklikleri dominant rol oynamakta, popülasyonda önemli değişimlere neden olabilmekte ve sağlıklı mikrobiyotayı hastalık nedeni haline dönüştürebilmektedir. Yem değişikliklerinin bağırsak mikrobiyotasında oluşturduğu değişimler konak organizmanın metabolik profiliyle de etkileşebilmektedir. Mikrobiyal ürünler sinyal molekülleri olarak direkt bağırsağın fonksiyonlarını değiştirebildiği gibi karaciğer, beyin kas ve yağ doku gibi diğer dokuların da metabolik yanıtlarını etkileyebilmektedir. Buna ilişkin olarak obezite-bağırsak mikrobiyotası ilişkisi son yılların yoğun çalışılan konularından birini oluşturmaktadır. Bu konudaki değerlendirmeler daha çok, mikrobiyota yoğunluğunun ince bağırsaklardan daha fazla olduğu sekum ve kolon gibi kalın bağırsak bölümlerinde ya da dışkıda yapılmıştır. Bu çalışmada; yağ oranı yüksek diyetle beslenen farelerde ince bağırsağın proksimalinden (duodenum ve jejunum) alınan bağırsak içeriklerinde *Enterobacteriaceae* ve laktobasil sayıları belirlenmiştir. Araştırmada, 6 haftalık yaşta, erkek 24 adet Swiss albino fare kullanıldı. Fareler 18 hafta boyunca standart fare yemi ile beslenen kontrol grubu (n=11) ve %30 (gr/100gr) yüksek yağlı yem ile beslenen deney grubu (n=13) olmak üzere ikiye ayrıldı. 18 haftanın sonunda farelere servikal dislokasyonla ötenazi uygulandı ve karın boşlukları steril şartlarda açıldı. Duodenum ve jejunum içerikleri L-sistein hidroklorid içeren tamponlanmış peptonlu su ile 1/10 oranında sulandırıldıktan sonra 10⁻²-10⁻⁵ seri dilüsyonları L-sistein hidroklorid içeren indirgenmiş fizyolojik peptonlu su ile yapıldı. Her bir dilüsyondan 0,05 ml *Enterobacteriaceae* için Violet Red Bile Glucose Agara, laktobasiller için Rogosa Agara ekimler yapıldı. Violet Red Bile Glucose Agar 37 °C'de, 1 gün, aerobik, Rogosa agar ise 37 °C'de mikro-aerofilik ortamda 2 gün inkübe edildi. İnkübasyon sonunda bakteri sayıları log₁₀cfu/gr bağırsak içeriği olarak belirlendi. Verilerin dağılım analizleri Shapiro-Wilk testiyle yapıldı. Normal dağılan verilerde gruplar arasındaki farklılık bağımsız gruplar için t testiyle saptandı.

Yağ oranı yüksek yemle beslenen farelerde laktobasilli sayısının kontrol grubuna göre daha düşük olduğu belirlendi (P<0.01). *Enterobacteriaceae* düzeylerinde gruplar arasında herhangi bir farklılık görülmedi. Konak organizma için faydalı bakteriler grubunda yer alan laktobasiller koloni rezistansı ve intestinal bariyer fonksiyonu açısından önemli etkilere sahiptir. Bu nedenle yüksek yağlı yemle beslenen farelerde laktobasillerin sayıca azalışının fonksiyonel öneminin ortaya konması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yüksek yağlı yem, mikrobiyota, bağırsak, fare

ENTEROBACTERIACEAE AND LACTOBACILLUS SPP. NUMBERS IN SMALL INTESTINE OF MICE FED WITH HIGH FAT DIET

Buse Esra ERKUŞÖZ¹, Rojda POLAT¹, Aykut Göktürk ÜNER², Hümeyra ÜNSAL²

¹Adnan Menderes University, Faculty of Veterinary Medicine, Aydın

²Adnan Menderes University, Faculty of Veterinary Medicine, Department of Physiology, Aydın

Microbiota composition is influenced by genotype, phenotype, immune system of the host and dietary changes. Dietary changes play dominant role in shaping of microbiota composition, cause considerable changes in the bacterial population and may transform healthy microbiota to reason of disease. Alterations of microbiota induced by dietary changes may interact with metabolic profile of host organism. Microbial products acting as signal molecules may directly change intestinal functions as well as metabolic response of other tissues such as liver, brain, muscle and adipose tissue. Thus, relationship between obesity-gut microbiota is one of the issues, is widely studied in recent years. However, evaluations in this regard are more performed in cecum and colon or in stool which are harbored more bacteria than the small intestine. In this study, *Enterobacteriaceae* and lactobacilli numbers were determined in contents collected from proximal part of small intestine (duodenum and jejunum).

Twenty four, six weeks-old male Swiss albino mice were used in this study. Mice were separated into two groups which one fed with standard mice diet through 18 weeks as control group and the second one fed with high fat diet 30% (gr/100gr) as experiment group. At the end of 18th weeks, mice were euthanized with cervical dislocation and their abdominal cavities were opened in sterile conditions. After duodenal and jejunal contents were diluted by 1/10 with buffered peptone water containing L-cysteine hydrochloride, 10⁻²-10⁻⁵ serial dilutions were made with reduced physiological peptone water containing L-cysteine hydrochloride. It was plated from each of the dilutions 0,05 ml onto Violet Red Bile Glucose Agar for *Enterobacteriaceae* and Rogosa Agar for lactobacilli. Violet Red Bile Glucose Agar was incubated aerobically, at 37° C for one day, and the Rogosa agar was incubated micro-aerobically at 37 °C for two days. At the end of incubation, bacterial numbers were determined as log₁₀cfu/gr intestinal content. The distributions of data were controlled by Shapiro-Wilk test. Differences between the groups were determined by independent samples-t test in normal distributed data. Lactobacilli numbers were lower in mice feeding with high fat diet than those of group control (P<0.01). There were no differences for *Enterobacteriaceae* numbers between the groups. Lactobacilli are known as beneficial bacteria for host organism and have important effects for colony resistance and intestinal barrier function. Therefore, functional consequences of reduction of lactobacilli numbers in fed high fat diet mice should be exhibited.

Key-Words: High fat diet, intestine, microbiota, mice.

BAL, PROPOLİS VE POLEN'İN ANTİMİKROBİYAL ETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

N ERTAŞ¹, A EROL², İ PAKYÜZ³, F KARADAL³

¹Erciyes Üniversitesi Veteriner Fakültesi Gıda Hijyeni ve Teknolojisi ABD
Kayseri

²Erciyes Üniversitesi Veteriner Fakültesi Kayseri

³Niğde Üniversitesi Ulukışla Meslek Yüksek Okulu- Niğde

Bu çalışmada, bal, polen ve propolise göre antimikrobiyal etkinlikleri karşılaştırıldı. Bal, polen ve propolis'in antimikrobiyal etkinliği ile Gram negatif (*Salmonella*, *E. coli* O157:H7) ve Gram pozitif (*S. aureus*, *L. monocytogenes*) bakteriler ile test edildi. Bu çalışma sonucunda Gram negatif ve Gram pozitif bakteriler üzerinde balın antimikrobiyal etkinlikleri propolisten daha fazla olduğu, polenin antimikrobiyal etkinliğinin olmadığı belirlendi.

COMPARİSON OF THE EFFECTS OF ANTİMİCROBİAL OF HONEY, PROPOLİS AND POLEN

N ERTAŞ¹, A EROL², İ PAKYÜZ³, F KARADAL³

¹Department of Food Hygiene and Technology, Faculty of Veterinary Medicine,
University of Erciyes Kayseri

²Faculty of Veterinary Medicine, University of Erciyes Kayseri

³Ulukısla Vocational School, University of Nigde Nigde

In this study, antimicrobial effects of honey propolis and polen were compared. Antimicrobial activity of honey, propolis and polen were tested with Gram negative (*Salmonella*, *E. coli* O157:H7) and Gram positive(*S. aureus*, *L. monocytogenes*) bacteria. As a result, it has been observed that honey more had antibacterial effect on all of the Gram(+) and Gram(-) bacteria than propolis and polen has not antimicrobial effect.

Poster Sunumları
&
Poster Presentations

KUŞLARIN ESHERICHIA COLI HASTALIĞI HAKKINDA BİLGİLER

Aysems AGAMALIYEVA

Azərbaycan Dövlət Təbii Resursları Universiteti Və Həvvan Bilimləri Fakültəsi,
Azərbaycan

Escherichia coli kuşların və başqa həvvanların xəstəliyidir. Kuşlar bütün yaş dövrlərində eyni zamanda embrıo dövrlərində bu xəstəliyə bulaşabilir. İlk dövrlərdən 120 günlüyə qədər olan kuşlarda rastlanıyır. Xəstəlik cıvcıvlar da həlsizlik, iştahsızlıq, qarın ağrısı kimi kəndini bildirir. Yaşlı kuşlarda kronik hal da keçir. Bu kuşlarda yumurtlama oranı düşüklü olur. Cıvcıvlar bulaşmanın ilk saatlarından 7-10 günə qədər dəyişiklik gözlenir. Yürek kasında, bağırsaqta, karaciğər da fibrin pərdə olur. Posterin amacı *Escherichia coli* xəstəliyiylə bağlı bilgi vermektir.

ABOUT DISEASE ESCHERICHIA COLI OF THE BIRDS

Ayshems AGAMALIYEVA

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine And Zoo Engineering
Faculty, Azerbaijan

Escherichia coli disease of birds and other animals. Bird disease transmission of all ages during the same time period of embryo knows. The earliest times up to the 120-day birds are found. Sick chicks wean loss of appetite abdominal pain self report says. The old birds undergoing chronic state. These birds are laying low. Contamination is expected to change in the first hours of chicks 7-10 days. Heart muscle intestines liver contain consists of fibrin.

The purpose of the poster is to provide information related to Escherichia coli disease.

MISIRDA MANDALARDA (*BUBALUS BUBALIS*) İLK İZOLE EDİLEN *S. CRUZI* SARKOKİST ENFEKSİYONU ÜZERİNE YAPILAN MİKROSKOBİK VE SEROLOJİK ÇALIŞMALARIN RAPORU

Asmaa M. METWALLY¹, Mahmoud R. ABD-ELLAH², Amira A. AL-HOSARY², Mosaab, A. OMAR

¹.Güney Valley Üniversitesi, Veteriner Fakültesi Parazitoloji Bölümü, QENA83523, Mısır ².Assut Üniversitesi, Veteriner Fakültesi Hayvan Sağlığı Bölümü, ASSUİT 71526, Mısır

Bu çalışmada Mısırdaki Assuit ilinde mandalarda yapılan çalışmalarda, mandalarda *Sarkokist spp.* Çeşitliliği ve prevalansın belirlenmesi amaçlanmıştır. Makroskobik olarak mandalarda gözlenen SARKOKİST enfeksiyonlarında (*Sarcocystis fusiformis*) belirlenmiş olup, mikroskobik olarak morfolojik görünüm ve histopatolojik çalışmalar ve elektron mikroskopundaki görüntülere göre tanımlanmış ve ayrılmış 3 tür kist belirlenmiştir. (*Sarcocystis cruzi*, *Sarcocystis levinei* and *Sarcocystis hominis*). Assuit ilinde mandalar arasında SARKOKİST enfeksiyonunun prevalansı incelendiğinde, 90 mandanın özefagusunun incelenmesi sonucunda 23 tanesinin (%25.5) infekte olduğu tespit edilmiştir. Yapılan mikroskobik çalışmalar sonucunda ise 90 mandadan 25 tanesinin (%27,7) infekte olduğu tespit edilmiştir. Serolojik olarak ELISA kullanımıyla 90 örnekten 85 tanesi (%94,4) pozitif olarak saptanmış, prevalans %94,4 olarak belirlenmiştir. Yaptığımız bu çalışma ile Mısırdaki mezbahalarda klasikleşmiş et muayene yöntemlerinin yetersiz olduğunu belirledik. Etlerde gizli veya mikroskobik kist varlığı nedeniyle, insanlar için zoonoz olan bu hastalığı kontrol etmek ve önlemek için, SARKOKİST tanısında mikroskobik ve serolojik muayenenin beraber kullanılmasını öneririz. Buna ilave olarak Mısırdaki *S. cruzi* raporunda belirtildiği gibi, yapmış olduğumuz çalışmada bu rapordaki hipotezi doğrulamıştır.

**MICROSCOPICAL AND SEROLOGICAL STUDIES ON SARCOCYSTIS
INFECTION WITH FIRST REPORT OF *S. CRUZI* IN BUFFALOES
(*BUBALUS BUBALIS*) IN ASSIUT, EGYPT**

Asmaa M. METWALLY¹, Mahmoud R. ABD-ELLAH², Amira A. AL-HOSARY², Mosaab A. OMAR¹

¹Dept. of Parasitology, Faculty of Veterinary Medicine, South Valley University, Qena 83523, Egypt ²Dept. of Animal Medicine, Faculty of Veterinary Medicine, Assiut University, Assiut 71526, Egypt

This study was performed for the purpose of investigating the prevalence and the species composition of *Sarcocystis* spp. in buffaloes in Assiut province, Egypt. Macroscopically we reported the infection of buffaloes with (*Sarcocystis fusiformis*) while Microscopically 3 *Sarcocystis* species (*Sarcocystis cruzi*, *Sarcocystis levinei* and *Sarcocystis hominis*) cysts were recognized, and were differentiated by their morphological features using both histopathological sections and electron microscope scanning. Regarding the prevalence of *Sarcocystis* species among buffaloes in Assiut province, we reported that, using gross examination of 90 buffaloes' esophagus, only 23 samples out of 90 (25.5%) were found to be infected; on the other hand, by using microscopical examination, the prevalence was 27.7% (25 samples out of 90 samples were found to be infected).. Using ELISA, 85 samples out of 90 (94.4%) were found positive, an overall prevalence of 94.4%. In this work we conclude that customary meat inspection methods in abattoirs in Egypt are insufficient for detecting *Sarcocystis* infection. Due to the presence of hidden or microscopic cysts, we strongly recommend the use of combined microscopical examination and ELISA for *Sarcocystis* diagnosis, to avoid human infection of such zoonotic parasite and to control the consequent disease. In addition we introduce the first report of *S. cruzi* in buffaloes in Egypt; our findings prove the hypothesis that *S. cruzi* is able to use animals such as water buffalo as intermediate hosts.

Keywords: Buffaloes; *Sarcocystis*; ELISA, Assiut, *S.cruzi*.

KAZEÖZ LENFADENİTİS ENFEKSİYONLU KOYUNLARDA SERUM A VİTAMİNİ DÜZEYLERİ

Onur BAŞBUĞ¹, Nevin TUZCU², Atilla DULKADİR³,

¹Cumhuriyet Üniversitesi Veteriner Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı, Sivas

²Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Merkezi, Sivas

³Cumhuriyet Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğrenci, Sivas

Bu çalışmada Kazeöz Lenfadenitis'li koyunlarda serum A vitamini düzeylerinin araştırılması amaçlanmıştır. Çalışmada 10 adet sağlıklı (kontrol grubu) ve 10 Kazeöz Lenfadenitis'li (hasta grubu) olmak üzere toplam 20 koyun araştırma materyalini oluşturdu. Vücut sıcaklığı, kalp ve solunum frekansının gruplar arasındaki farklılığın önemsiz olduğu, vitamin A düzeylerinin ise gruplar arasında farklılıklarının önemli olduğu tespit edildi.

Sonuç olarak, kazeöz Lenfadenitis'li koyunlarda serum A vitamini düzeylerinin azaldığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kazeöz Lenfadenitis, *Corynebacterium pseudotuberculosis*, A vitamini

LEVELS SERUM VITAMIN A IN SHEEP WITH CASEOUS LYMPHADENITIS INFECTION

Onur BAŞBUĞ¹, Nevin TUZCU², Atila DULKADİR³,

¹Department of Internal Medicine, Faculty of Veterinary Medicine, Cumhuriyet University, Sivas ²Center Research, Faculty of Medicine, Cumhuriyet University, Sivas ³Faculty of Veterinary Medicine of Students, Cumhuriyet University, Sivas

In this study, It was aimed to determine vitamin A levels in sheeps with Caseous lymphadenitis Infection. A total of 20 sheep including on cilinically healthy sheep (control group) and 10 sheep with Caseous lymphadenitis Infection (patient group) were used as materials.No statiscally significant difference was found for body temparature, heart rate and respitation frequency at between group. Significant difference were found between group at levels Vitamin A.

As a result, sheeps with Caseous lymphadenitis Infection was determined to reduces in levesl serum Vitamin A.

Keywords: Caseous Lymphadenitis, Corynebacterium pseudotuberculosis, Vitamin A

GÜVERCİNLERDE ÇİÇEK HASTALIĞI

Feride CEFEROVA

Azərbaycan Dövlət Təbii Resurslar Universiteti Veterinar və Hayvan Bilimleri Fakültesi,
Azərbaycan

Güvercinlerde meydana gelen çiçek hastalığı viral kökenlidir, (kuşcular arasında çiçek tabiri ile bilinen, mantarlardan kaynaklanan hastalıkla karıştırılmamalıdır) genelde posta kuşlarında diğer kuşlara nazaran daha yaygındır. Deri üzerinde oluşan bu tipik sivilce şeklindeki kabarcıklar, bu hastalığa Çiçek isminin verilmesinin sebebidir. Boğazda, ağız içinde, gagada, göz kenarlarında ve diğer deri üstü bölgelerinde meydana gelebilir. Çiçek kuru ve nemli ortama kolaylıkla uyum sağladığı için, deri üzerini yüksek derecede tahriş eder. Çiçek virusu vücuttan, göz akıntısı, tükürük ve burun akıntısı olarak atılır. Bu akıntılar yere damlar ve kurur. Kuruduktan sonra uçan kuşlar tarafından toz ile birleşmiş olarak ortalığa yayılır. Tabiki Çiçek Virusunun kana ulaşabilmesi için deride oluşabilecek en ufak sıyrık , yırtık veya yaralar yeterlidir.

THE PIGEONS VARIOLA DISEASE

Farida CAFAROVA

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine And Zoo Engineering
Faculty, Azerbaijan

Birds occurring smallpox, viral origin, (Trought flower fanciers known by the term, not to be confused with the disease caused by fungi) are usually more common than in other birds birds mail. This is typically in the form of blisters on the skin of acne, providing the name of the disease. At trochat Flower in the mouth, beak, over the region around the eyes and skin may occur. Flower dry and moist adapt easily to the environment, because it provides a high degree of skin irritation eder. Poxe viride on the virus from the body, eye discharge, saliva and is excreted as a runny nose. These currents drips and dries the floor. After drying, blowing dust, and united by the birds appeared when the virus into the bloodstream to reach the skin may occur yayılır.Poxe viride the slightest scratches, cracks or sores sufficient. At the moment in Azerbaijan use from AS 27 vaccina

BOSNA-HERSEK’İN GÜNEY-DOĞU BÖLGESİNDE ATLARDA KOLİK SIKLIĞI

Dino BAJRIĆ, Mehmed MUSLİMOVIĆ

Veterinary Faculty in Sarajevo, Bosna-Hersek

Gastrointestinal sistem hastalıkları atlarda en yaygın karşılaşılan hastalıklardır. Kolik karın boşluğunda gelişen, ana bulgusu ağrı olan; mide, bağırsak ve mezenterin patolojik ve fonksiyonel bozuklukları sonucu şekillenen; farklı hastalıkların bir sendromdur. Kolik genellikle uygunsuz bakım ve kötü beslenme sonucu ortaya çıkar ve genellikle at sahibi yeterli zootečni ve profilaktik önlemlerin alınmaması ve uygun tedavi için uzman çağırmasından sorumludur. Bu çalışma Kladanj’da kolik görülme sıklığını göstermektedir. Kalesija ve Celic bölgesinde en sık görülen kolik tipi ve Kladanj’dan da en endişe verici durum olarak arazi koşullarında klinik muayene dayalı tanı ve tedavinin var olduğu tespit edilmiştir. Üç yüz çalışma atı incelenmiş ve bunların üçte biri (% 7-10 ölümcül vakalar olan) kolik bozukluğu saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: kolik, at, tedavi

FREQUENCY OF COLIC DISORDER IN HORSES IN SOUTH-EAST AREA OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Dino BAJRIĆ, Mehmed MUSLIMOVIĆ

Veterinary Faculty in Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Gastrointestinal tract disease is the most common interventionist disease that occur in horses. Colic is a syndrome of different diseases in the abdominal cavity, which is the main feature of the pain caused by a variety of pathological and functional disorders of the stomach, intestines and mesentery.

Colic disease usually occur as a result of bad nutrition, keeping and taking care of horses, often the owner's inappropriate caring who is responsible for not taking adequate zootechnical and prophylactic measures and calling for experts for adequate treatment.

The project shows how the frequency of occurrence of the Kladanj, Kalesija and Čelić area, that have the most common type of colic and the most alarming situation is in Kladanj where diagnosis and therapy in the cross-country conditions, based on the clinical examination, has been determined. About three hundred working horses have been examined and one third of them, has had colic disorder, between 7% and 10% of them had fatal outcome.

Keywords: colic disease, horse, therapy

YUMURTA SARISI İÇERİKLİ TRİS SULANDIRISINDA GENİŞLETİCİ ETKİYE SAHİP YÜKSEK TREHALOZ KONSANTRASYONUN ÇÖZÜLME SONRASI BOĞA SPERMASI ÜZERİNE OLUMSUZ ETKİSİ

Ahmad EJAZ^{1,2}, Zahid NASEER^{1,2}, Nasim AHMAD¹

¹Veteriner ve Hayvan Bilimleri Üniversitesi, Therioloji Bölümü, Lahore, Pakistan

²Adnan Menderes Üniversitesi, Suni Tohumlama Bölümü, Aydın, Türkiye

Çalışmada, Nili-Ravi boğasında, yumurta sarısı içerikli TRİS sulandırıcısında yüksek konsantrasyonda genişletici etkiye sahip yüksek TREHALOZun boğa spermasında çözünme sonrası yaptığı etkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. İki olgun boğadan toplanan spermalar, her biri %20 oranında yumurta sarısı içeren üç genişleticiye aktarılmıştır. Bu genişleticiler; E1(%7 oranında gliserol ile TRİSİTRİKASİDFRUKTOZ=TCF), E2(TCF ve 0,236 M TREHALOZ) ve E3 (E2 ve %7 oranında gliserol) içermektedir. Dilusyondan sonra örnekler 4 derecede soğutulup, iki saat boyunca 4 derecede dengelenmiştir. Örnekler, 0,5 ml.'lik payetlere doldurularak, likid nitrojen içinde dondurularak saklandı. Daha sonra dondurulmuş payetler 37 derecede 20 saniyede çözündürüldü. Yapılan seyreltme, dengeleme ve çözümleme sonrası, motilite gözlenmiştir. Sırasıyla, hiposmatik şişme testi ve eozin-nigrosin boyama uygulamaları yapılarak, plazma membran bütünlüğü ve canlı sperma yüzdesi belirlenmiştir. Yapılan seyreltme, dengeleme ve çözünme sonrası sonuçlar şunu gösteriyorki, E2 ve E3 sulandırıcılarında E1'e göre ($P<0,05$) önemli derecede azalma olmuştur. Aynı şekilde sperma membran bütünlüğü ve canlı sperma oranları E2 ve E3 sulandırıcılarında daha az gözlenmiştir. Yumurta sarısı içeren TRİS sulandırıcısında yüksek TREHALOZ konsantrasyonun çözünme sonrası boğa sperması üzerine olumsuz etkisi olduğu gözlenmiştir.

HIGH TREHALOSE CONCENTRATION IN TRIS-BASED EGG YOLK EXTENDER HAS DETRIMENTAL EFFECT ON POST-THAWING SEMEN QUALITY IN BUFFALO BULL

Ahmad EJAZ^{1,2}, Zahid NASEER^{1,2}, Nasim AHMAD¹

¹Department of Theriogenology University of Veterinary and Animal Sciences, Lahore, Pakistan ²Department of Reproduction and AI, Adnan Menderes University Aydin, Turkey

The aim of present was to determine the effect of high trehalose concentration in tris-based egg yolk extender on post-thawing semen quality in Nili-Ravi buffalo bull. Semen ejaculates (n=4) collected from two mature buffalo bulls were extended with E1 (Tris-citric acid-fructose (TCF) with 7% glycerol), E2 (TCF plus trehalose; 0.236 M) or E3 (E2 plus glycerol 7%). All three extenders contained egg yolk (20%, v/v). After dilution, samples were cooled to 4°C and equilibrated for 2 hrs at 4°C. Samples were packed in 0.5 ml straws, frozen and stored in liquid nitrogen. Frozen straws were thawed at 37°C for 20 sec. Motility was observed after dilution, equilibration and thawing. Plasma membrane integrity and percent live sperms were determined by using hypo-osmotic swelling assay and eosin-nigrosin staining, respectively. The results showed that motility after dilution, equilibration and post-thaw was significantly decreased ($P<0.05$) in E2 and E3 compared to E1 extender. Similarly, significant lower number of live with intact membrane sperms was observed in extenders E2 and E3. It is concluded that high concentration of trehalose in tris-based egg yolk extender has detrimental effect on post-thaw semen quality in buffalo bulls.

Key words: Buffalo semen, Trehalose, Glycerol

KUŞ GRİBİ HASTALIĞI

DÜNYA KUŞ GRİBİ SALGININA HAZIR DEĞİL

Nermin GASIMOVA

Azerbaycan Devlet Tarım Üniversitesi Veteriner ve Hayvan Bilimleri Fakültesi,
Azerbaycan

Kuş gribi sıradan bir hastalık değildir. Milyonlarca hayvan ve insanın ölümüne sebep olan ve en çok kanatlı kuşların hastalığı olan kuş gribi Orthomyxoviridae ailesinden İnfluenza grubuna ait olan 15 ayrı çeşidi vardır. Kuş gribine neden olan influenza virüsü A,B,C olarak sınıflanır.Kuşlarda A tipi daha çok yayılmıştır. İnflunza virüsleri serin ve nemli koşullarda çok uzun süre canlılıklarını koruyabiliyorlar.Fakat 70°C isida ölüyorlar.Göçmen kuşlar influenza virüsünü taşımalarda kendileri bu hastalığa bulaşmıyorlar.Bu virüsün kuşlar için en bulaşıcı ve öldürücü olanı H7 ve H5 tipleridir.H5N1 kuşlarda tükürük,burun salgıları,kan iletir.Bu virüs insanlara en çok kümes hayvanları tarafından bulaşır ve 2-4 gün sonra hastalık ortaya çıkar.Belirti olarak ateş,öksürek,gözde yanma,kızarıklık,boğaz ve kas ağrısı gibi görülür.Hayvanlar aşılanır.İnsanlara karşı bilinen bir tedavi ve aşı yoktur.Virüsün görüldüğü yerde tam olarak kanatlı hayvanlar telef edilmelidir. Dünyanı salgılayacak güce sahip olan kuş gribine karşı önlemler yapılmalıdır.

BİRD FLU

THE WORLD IS NOT READY TO BİRD FLU

Narmin GASIMOVA

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine and Zoo Engineering
Faculty, Azerbaijan

Bird flu isn't a simple disease. This disease causes death the millions of people, animals and mostly birds, H5N1 is a subtype of the species Influenza A virus of the Influenza virus A genus of the Orthomyxoviridae family. The Influenza group the family of Orthomyxoviridae has 15 different types. Influenza virus causes to bird flu and it forms in A, B, C categories. A type mostly spread among the birds. Influenza types can live for a long time in a cool and wet condition. Although they died in 70 degree C. Migratory birds are only carriers of this disease. The most dangerous type of this virus for birds are H7 and H5 types. It observes in birds with saliva, nose discharge and with blood. This virus influence to people by domestic birds and in 2 and 4 days it observes in people's health. Clinical signs are those: high temperature, cough, redness in the eyes, throat and muscle pains. Vaccination are done to animals. But there is not exactly treatment for people. Virus carrier birds must be killed. People must take prophylactic measures against the dangerous power of bird flu.

NEKROBAKTERİÖZ

Resad GERAYLI

Azerbaycan Devlet Tarım Üniversitesi Veteriner ve Hayvan Bilimleri Fakültesi,
Azerbaycan

Fusobacterium necrophorum, Gram-negatif, çubuk şeklinde ve bir aerotolerant anaerob olup, sığırların işkembesinin normal bir sakinidir. Organizma rumen içeriği ve rumen duvarına yapışık halde olur. Rumen fermentasyonunda mikroorganizmaların rolü laktik asit ve degrade yem ve epitel proteinlerini metabolize etmektir. Organizmalar yeşillikle beslenen sığırlarda patojen olup ilk önce karaciğerde abselere sebep oluyor. Karaciğer absesi genellikle tahıl ile beslenen sığırlarda rumen asidozu ve rumenitise yol açıyor.

NECROBACTERIOSIS

Reshad GERAYLI

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine and Zoo Engineering
Faculty, Azerbaijan

Fusobacterium necrophorum, a Gram-negative, rod-shaped, and an aerotolerant anaerobe, is a normal inhabitant of the rumen of cattle. The organism is in ruminal contents and adherent to the ruminal wall. Its role in ruminal fermentation is to metabolize lactic acid and degrade feed and epithelial proteins. The ruminal concentration is higher in grain-fed than forage-fed cattle. From the rumen, the organism gains entry into the portal circulation and is trapped in the liver to cause abscesses.

TÜBERKÜLÖZ SIRASINDA TARIMDA DEZENFEKTE MADDELERİN ETKİSİ

İlaha İSMAYILOVA

Azerbaycan Devlet Tarım Üniversitesi Veteriner ve Hayvan Bilimleri Fakültesi,
Azerbaycan

Yılın farklı mevsimlerinde ikincil bulaşma kaynağı çeşitli tür tehlike oluşturuyor. Hayvanlar en çok enfekte binada sonbaharda hastalığa bulaşıyorlar . Öyle bir zamanda ki, toprak hala karla kaplanmayıp ve hayvan dışkıları donmayıp . Kışın ulaşması ile ilgili olarak enfeksiyon kaynağının (rezervuarı) etkisi azalıyor. Yazın havaların ısınması ile ilgili olarak buzu erimiş toprakda hayvan dışkısı yeniden enfeksiyon kaynağı oluyor ve bununla ilgili olarak hastalık halleri çoğalıyor . Sonbaharda enfekte hayvanların yaşadığı binaların yetersiz dezenfekte edilmesi , kışın binada tutulan hayvanların hastalığa bulaşmasına ve hastalanmasına neden olabilir.

THE EFFECT OF DISINFECTANT SUBSTANCES IN HAUSEHOLDS AT THE TIME OF TUBERCULOSIS

Ilaha İSMAYILOVA

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine and Zoo Engineering
Faculty, Azerbaijan

Secondary infection in different seasons of the year is a source of danger in different ways. Most of the infected animals with the beginning of the winter. At a time when there is no snow on the ground manure is not frozen. In connection with the end of winter the effect is reduced source of infection (reservoir). As a result of warm weather in summer the melbed manure in land becomes the source of infection again and that is why the incidences of the disease increase. Bad disinfection of the building with infected animals in fall, causes infection and illness of the animals in this building.

SIĞIRLARDA ŞAP HASTALIĞI

Fexrim KAZIMOV

Azerbaycan Devlet Tarım Üniversitesi Veteriner ve Hayvan Bilimleri Fakültesi,
Azerbaycan

Halk arasında tabak hastalığı olarak tanınan şap hastalığı bütün çift tırnaklı hayvanlara kolayca bulaşabilen bir hastalıktır. Virus adı verilen çok küçük bir mikrop tarafından meydana getirilir. Çok bulaşıcı ve hızla yayılan bir hastalıktır. Hastalık her yıl Dünyanın bir çok ülkesinde salgınlar yapmaktadır. Hastalığın etkeni olan virusun 7 tipi ve bir çok alt tipi olduğundan hastalıkla mücadeleyi zorlaştırmaktadır. Bulaşma direkt ve indirekt yolla olmaktadır. Direkt yolla bulaşmada sağlam hayvanların hasta hayvanlarla bir arada bulundurulması, indirekt yolla bulaşmada; bulaşık yem, su, altlık, çoban, bakıcılar ve nakil vasıtaları ile olmaktadır.

FOOT-AND-MOUTH DISEASE

Fexrim KAZIMOV

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine and Zoo Engineering
Faculty, Azerbaijan

Popularly known as foot and mouth disease is a disease that can be transmitted easily all double-quoted animals. Virus is formed by a germ-called very small. A disease that is very contagious and can spread quickly. Disease outbreaks in many countries around the world each year is. The causative agent of the disease and type of virus 7 are many subtypes of the disease makes it difficult to fight. Contamination is of direct and indirect ways. Direct means a combination of contamination with infected animals kept intact animals, indirect way, contamination, contaminated feed, water, litter, shepherds, with carers and transport vehicles are.

VETERİNER HEKİMLİKTE L – KARNİTİN

Kübra GÜÇLÜ

Ankara Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Ankara

Karnitin uzun zincirli yağ asitlerinin beta oksidasyonu için mitokondri matriksine taşınmasına aracılık ederek yağ metabolizmasında önemli bir rol oynamaktadır. Organizmada var olan yağların enerjiye dönüşümünü sağlayan bir maddedir. Karaciğer ve böbrekte sentezlenmekte, iskelet kasları, kalp, beyin gibi dokularda da depolanmaktadır. Canlı organizmalar genel olarak kendi ihtiyacını karşılayacak oranda karnitini sentezleyebilmektedir. Ancak bazı organizmalarda eksiklikler sekillenebilmektedir. Karnitin, oksidatif stresi azaltan bir faktör olarak değişik şartlarda tedavi edici bir faktör olarak etinken, tedavide ilave ajanlar olarak da kullanılabilmektedir. Beşeri hekimlikte; yorgunluk, fiziksel performansın artırılması, kalp - damar sisteminin korunması gibi farklı amaçlarla karnitin kullanımı güvenli ve pozitif etkilere sahiptir. Veteriner hekimlikte karnitin kullanımı ise; spermatogenezisin teşviki, soğuğa karşı direncin artırılması, larva yetiştiriciliğinde mortalitenin düşürülmesi ve yaşama gücünün artırılması, canlı ağırlık kazancının artırılması, canlının amonyağın toksisitesinden korunması, yumurta kalitesinin artırılması, yemden yararlanmanın sağlanması, besi performansının artırılması ve beslenmedeki yağ içeriğinin etkili kullanılmasını gibi bir çok amacı kapsamaktadır.

L-CARNITINE IN VETERINARY MEDICINE

Kübra GÜÇLÜ

Ankara University, Faculty of Veterinary Medicine, Ankara

Carnitine is playing a relevant role on the fat metabolism by acting as a intermediate by transferring the longchained-oil-acids via beta-oxidisation to mithocondrial matrix. Its a substance, which provides to turn the in-organism-fat into energy. Its been sentenced in liver and kidney and been stored in the structuresike skeleton muscles, heart and brain. Living organisms can synthes carnitine generally in its own-required ratio. By some organisms can be deficiencies shaped. Carnitine, while active as a decreasing factor on oxidative-stress and a healing factor under different conditions, can be used as additive agents in therapy. The usage of carnitine have in humanely medicine safe and positive effects in an effort to different purposes like; exhaustion, enhancement of phsycal performance and protection of the heard-bloodvessel-system.

However the usage of the substance is containing multi-purposes in the veterinary medicine like; supportment to spermatogenesis, enhancing resisstance to coldness, decreasing morality at larve-raiment, keeping the living save against amoniac toxicity, enhancing the nutritive performance and effective using the fat content by nutritions.

SIĞIRLARDA SEZARYAN

Rahim MAMMADOV

Azərbaycan Dövlət Tədarım Ünİversİtesİ Veterİnerlik ve Hayvan Bilimleri
Faköltesi, Azərbaycan

İneklerde doğumla ilgili sancı belirtilerinin başlamasından 3 saat sonra yavru zarları veya yavrunun görölmemesi doğumun anormal olarak geciktiğini gösterir. Bu durumun nedenleri olarak ise 2 grupta incelenir. Anaya ve yavruya bağılı nedenler olarak sıralayabileceğimiz bu faktörler, inekte güç doğum ve sezeryana neden olur.

Sezaryan, yavruyu kurtarma girişimlerinin yetersiz kaldığı durumlarda bazen de ilk planda doğrudan ilk seçenek olarak ön görölüp uygulanmalıdır.

CESAREAN SECTION

Rahim MAMMADOV

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine and Zoo Engineering
Faculty, Azerbaijan

3 hours after the start of symptoms related to childbirth pains cows puppies puppy absence of membranes or labor, shows abnormally delayed. The two groups as the causes of this situation are analyzed. Depending on these factors would outline the causes of maternal and offspring, cow causes power delivery and cesarean section.

Cesarean section, Puppy rescue attempts in the first place, sometimes directly to the first option in case of failure should be seen as a front.

ARKADAŞ KÖPEK IRKLARINDA SOSYALLEŞME ÖLÇÜSÜNDE MİZAÇ ETKİSİ

Nikola NIZAMOV¹, Laska KOSTADINOVA¹, Vanya DIMOVA²

¹Faculty of Veterinary Medicine, ²Faculty of Agriculture, Trakia University, 6000 Stara Zagora, Bulgaristan

Dachshund, Pinscher ve Poodle ırkları 27 köpeğin sosyalleşme ölçüsünde mizaç etkisi araştırıldı. Vurgulama köpek yavrularının cinsiyetinde değil, ırklarındadır. Sonrasında davranışlar belirlendi; amaçlılık ve bir yere alışma, korku, güven, saldırma, merak ve ilgisizlik. Test, yavruların bireysel mizaç tiplerini, bunların yavruların sosyalleşmelerine etkisi ve gelecek davranışları oluşturulmasını değerlendirmek için kullanıldı. Sonuç olarak, Dachshund ‘ lar en yüksek sosyalleşme ölçüsünü gösterdi, ardından Pinscher ve poodle ırkları

Anahtar kelimeler: köpek yavruları, arkadaş ırklar, sinir sistemi tipi, sosyalleşme, testler

INFLUENCE OF TEMPERAMENT ON THE EXTENT OF SOCIALIZATION IN COMPANION DOG BREEDS

Nikola NIZAMOV¹, Laska KOSTADINOVA¹, Vanya DIMOVA²

¹Faculty of Veterinary Medicine, ²Faculty of Agriculture, Trakia University, 6000 Stara Zagora, Bulgaria

The influence of the temperament on the extent of socialization of 27 dogs from the Dachshund, Pinscher and Poodle breeds was investigated. The emphasis was placed on the breed, not on the sex of puppies. The following behaviors were determined: purposefulness and orientation; fear; confidence; aggression; curiosity and indifference. The statuette test was employed to evaluate the individual temperament types of puppies and its effect on their socialization and future behaviour build up. It was concluded that Dachshunds exhibited the highest extent of socialization, followed by Pinschers and Poodles.

Key words: puppies, companion breeds, nervous system type, socialization, tests

DENEYSEL *STAPHYLOCOCCUS AUREUS* ENFEKSİYONU OLAN KÖPEKLERDE TOTAL ALKALEN FOSFATAZ AKTİVİTESİ ÇALIŞMASI

Onur BERBER, Neşet CAN ÖZDEMİR, Dimitrinka ZAPRYANOVA, Nina
RUSENOVA, Teodora MİRCEVA

Faculty of Veterinary Medicine, Trakia University, 6014 Stara Zagora,
Bulgaristan

İnsanlarda ve hayvanlarda deri mikroflorasının üyesi olan *Staphylococcus aureus* (*S. aureus*) genellikle supuratif enfeksiyonlarla ve çok sayıda hastalıkla ilişkilendirilen bir mikroorganizmadır. *Staphylococcus aureus* enfeksiyonlarının patogenezi ile ilişkilendirilen yüzey adezyon molekülleri, eksoenzimler, ekzotoksinler ve kapsül polisakkarit gibi bakteriyel komponentler ve salgısal ürünler çeşitlidir.

Bu çalışmada total ALP aktivitesi köpeklerdeki *Staphylococcus aureus* enfeksiyonlarının tanısı amacıyla potansiyel değerinin saptanması için belirlendi. Bu amaçla, 2 yaşlı ve 12-15 kg ağırlıkta; 9 erkek sokak köpeği (deney grubu) ve 6 erkek sokak köpeği (kontrol grubu) ne ait kan plazmalarında ALP konsantrasyonları belirlendi. *Staphylococcus aureus* suşunun $3,1 \times 10^9$ kob/ml yoğunluğundaki 24 saatlik sıvı kültüründen 5 ml deney grubundaki hayvanların bel bölgesine inokule edildi. Aynı miktarda serum fizyolojik kontrol grubuna inokule edildi. Kan örnekleri inokulasyonun ardından 6, 24, 48, 72. Saatlerde ve 7, 14 ve 21 günlerde heparinli tüplere alındı. Total ALP konsantrasyonu ticari kitle (Human-GmbH, Germany) otomatik kan analiz cihazında (BS-3000 P, Sinnova, LTD Nanjing Çin) belirlendi. İnokulasyonun bir gün ardından köpeklerdeki deneysel staphylococ enfeksiyonları şişme, ağrı ve enjeksiyon bölgesinde ısı artışı ile gözlemlendi. Ayrıca iştah azalması, ateş, motor aktivitelere koordinasyonsuzluk, inguinal lenf nodüllerinde büyüme enjeksiyonun bir gün ardından gözlemlendi. ALP aktivitesi 72.saatte kadar çok az artan konsantrasyonlarda değişmeden kaldı 80, $07 \pm 4,79$ U/L. 6., 24., ve 48.saatlerdeki konsantrasyonlar sırasıyla $75,32 \pm 4,77$, $76,17 \pm 4,82$ ve $72 \pm 4,72$ U/L. Enfeksiyonun 7.gününde en yüksek değerler kaydedildi 81, $52 \pm 5,12$ U/L. Ardından ALP aktivitesi düşmeye başladı; 14.günde $80,27 \pm 5,29$ olarak belirlendi ve 21.günde değerler ilk değerlere yaklaştı $77,22 \pm 5,25$ U/L. Gruplar arasında ve içinde istatistiksel olarak anlamlı değerler belirlenmedi. Sonuç olarak, ALP total aktivitesinin *Staphylococcus aureus* ile deneysel olarak infekte edilen köpeklerde anlamlı olmadığı belirlendi.

Anahtar kelimeler: alkalın fosfataz aktivitesi, enfeksiyon, *Staphylococcus aureus*, köpek

A STUDY OF TOTAL ALKALINE PHOSPHATASE ACTIVITY IN DOGS WITH EXPERIMENTALLY INDUCED *STAPHYLOCOCCUS AUREUS* INFECTION

Onur BERBER, Neşet CAN ÖZDEMİR, Dimitrinka ZAPRYANOVA, Nina RUSENOVA, Teodora MIRCHEVA

Faculty of Veterinary Medicine, Trakia University, 6014 Stara Zagora, Bulgaria

Staphylococcus aureus (*S. aureus*) is oft associated with suppurative infections and is recognized as an inherent member of the micro flora of the skin of humans and dogs and is responsible for a diverse spectrum of diseases. The bacterial components and secreted products that affect the pathogenesis of *S. aureus* infections are numerous and include surface-associated adhesions, exoenzymes, exotoxins, and capsular polysaccharide. In this study total ALP activity were determined in dogs with *S. aureus* infection in order to determine their potential value in the diagnosis. For that, ALP concentrations were determined in plasmas from 9 mongrel male dogs (in experimental group) and 6 mongrel male dogs (in control group) at the age of 2 years and body weight 12-15 kg. The infection was reproduced by inoculation of 5 ml 24h broth culture of *S. aureus* strain with density of $3,1 \times 10^9$ c.f.u./ml in the lumbar region of experimental animals and same quantity saline in control dogs. Blood samples were collected into heparinized tubes before inoculation then at hours 6, 24, 48, 72 and on days 7, 14, 21. The total ALP concentrations were determined with commercial kits (Human-GmbH, Germany) on an automatic biochemical analyzer (BS-3000 P, Sinnowa, LTD Nanjing China).

The experimental staphylococcal infection in dogs was accompanied with swelling, painfulness and high temperature of the tissues at the site of the injection since the 1st day post-inoculation. A reduced appetite, fever, impaired motor activity and enlargement of the inguinal lymphatic nodes in the limp which was injected was also noted the 1st day post staphylococcal inoculation. ALP activity remained unchanged until 72 hours, when a slight increase in the concentrations-80, 07±4,79 U/L. At the 6th, 24th and 48th hours concentrations were 75,32 ± 4,77, 76,17 ± 4,82 and 76,72±4,72 U/L, respectively. On the 7th day of infection recorded the highest value-81, 52±5,12 U/L. Then, the levels of AP activity starts to fall, 14 days- 80,27±5,29, and 21-day it has values close to baseline- 77,22±5,25 U/L. Statistically significant difference was not found between the groups as well as within them.

In conclusion we can say that the total activity of ALP was not significantly affected in dogs with experimentally induced infection with *Staphylococcus aureus*.

Key words: alkaline phosphatase activity, infection, *Staphylococcus aureus*, dogs

BİR RESİRKÜLASYON SİSTEMİNDE SUYUN HİDROKİMYASAL PARAMETRELERİ ÜZERİNE DESTEKLEYİCİ PROBİYOTİK İLAVENİN ETKİSİ

Rabiş Erol RECEP¹, Emine Kübra BİLİR², Alex ATANASOFF¹, Anton
RUSENOV¹, Galin NİKOLOV

¹Trakia University, Faculty of Veterinary medicine, Stara Zagora – Bulgaristan

²Ankara University, Faculty of Veterinary medicine, Ankara – Türkiye

Doğal su kaynakları, özellikle tatlı su kaynakları her yetiştiricilik çiftliğinin balık popülasyonu için belirgin öneme sahiptir. Suyun durumu ile ilgili araştırmaların asıl problemlerinden biri ekipman, gıda gibi farklı faktörlerin su kalitesine etkisini belirlemedir. Çalışmada organizma olarak sazan balığının 40 türü kullanıldı. (cyprinus carpio) Çalışmanın amacı, bir resirkülasyon sisteminde suyun hidrokimyasal parametrelerini desteklemede probiyotik (Lacta Fibres) ilavenin etkisini belirlemektir. Deney, sekiz beton tankta yürütüldü. Balıklar %0.25 ek katkı ilaveli ticari ekstrude yem ile beslendi. Günlük gıda oranı, vücut ağırlığının %3'ü kadardır. Besleme bir günde beş kere, elle yapılmaktaydı. Suyun kalite ve içerik parametreleri (D0, C02, T, PH, Fc, Tc) özel tekniklerle belirlendi ve günlük olarak kaydedildi. Sonuç olarak, deneysel çalışma probiyotiklerin suyun hidrokimyasal parametrelerine hiçbir etkisinin olmadığını gösterdi.

Anahtar kelimeler: sazan balığı, probiyotik, hidrokimyasal parametreler

EFFECT OF ADDITION OF PROBIOTIC IN FEED ON HYDROCHEMICAL PARAMETERS OF WATER IN A RECIRCULATION SYSTEM

Rabiş Erol RECEP¹, Emine Kübra BİLİR², Alex ATANASOFF¹, Anton
RUSENOV¹, Galin NIKOLOV

¹Trakia University, Faculty of Veterinary medicine, Stara Zagora – Bulgaria

²Ankara University, Faculty of Veterinary medicine, Ankara – Turkey

Natural sources of water, especially fresh water resources, are of significant importance for the fish population of each aquaculture farm. One of the major problems of the research of water state is the determination of influence of different factors on water quality as equipment, food and etc.

Organisms are 40 species of common carp (*Cyprinus carpio*).

The aim of study was to determine the effect of addition of probiotic (Lacta Fibres®) in feed on the hydro chemical parameters of water in a recirculation system. The experiment was conducted in eight concrete tanks. The fish fed with commercial extruded diet with 0,25% non-feed additive supplementation. The food ratio was 3% of its body weight per day. The feeding was manual, five times a day. The quality and content of water parameters (DO, CO₂, T, pH, FC and TC) were determined with special technics and recorded on a daily basis.

This experimental trial demonstrated no effect of probiotic on the hydro chemical parameters of water.

Key words: Carp, Probiotic, Hydro chemical parameters

ÇEŞİTLİ İÇEREN ÖKSÜRÜK ALEYHİ YİĞİNTILARIN TEKNOLOJİSİ

Ramin ABBASOV

Azərbaycan Dövlət Təbiiat Universiteti Veterinarlik və Hayvan Bilimleri
Fakultesi, Azərbaycan

Yığıntılar ilaç bitkilerinden hazırlanan en eski ilaç biçimi olmakla, hem de hazırlanma teknolojisine göre en basit ilaç biçimidir. Aynı zamanda, bunlar eczane profilli ilaç formlarının en eski temsilcilerindendir. Yığıntıların teknolojik altyapısını bitki ilaç hammaddesi oluşturmaktadır ki, sonuncuların da alınma kaynağı sanayide [1,2,3, 4,5]. Halihazırda yığıntılar, esas itibariyle eczacılık işletmelerinde hazırlanan ilaç formları gibi göz tutulsada, eczane teknolojisinde da belli oranlardadır. Tedavi tayınatına göre bunlar arasında çeşitli yığıntı türlerini ayırt ederler: işlemci, dqvucu, sidiko-vcoda, trqvucu vb. Bunların içinde en çok pratik öneme sahip olanlardan biri de şartı olarak "balgam getirici" veya "ksrk aleyhi" adlandırılan yığıntılardır.

AGAINST COUGH WITH VARIOUS TECHNOLOGY DRIFT

Ramin ABBASOV

Azerbaijan State Agrarian University Veterinary Medicine and Zoo Engineering
Faculty, Azerbaijan

Is the oldest form of drug aggregates pharmaceutical plants, as well as the simplest form of pharmaceutical preparation technology. At the same time, these pharmaceutical forms pharmacy profile belongs to the former.

Aggregates that constitute the technological infrastructure of pharmaceutical raw material, plant, and the last source of the offense in the industry [1,2,3, 4,5]. Currently, aggregates, mainly in the pharmaceutical enterprises are mentioned in the eye, such as pharmaceutical forms, pharmacy technology, a certain amount. By treatment, they distinguish between the various types of dump: processor, bile repellent, repellent urine, sweat repellent and others.

Also one of the most practical importance of these requirements in the "phlegm-generating" or "cough procession referred to as" like masses.

ATLARDAN HİPERİMMUN SERUM ELDE EDİLMESİ

Reyhan DURMUŞ

Ankara Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Ankara

İmmünizasyon işleminde; bakım kolaylığı, immün sisteminin daha etkin olması ve daha fazla plazma sunma avantajlarından dolayı at tercih edilmiştir. Üretilecek her serum için özel toksinler, toksoidler, venom, veya bakteri kültürleri hazırlanıyor. Bunlar belirli bir programa göre atlara enjekte edilerek, atların bu etkenlere bağışık hale getirilmeleri sağlanıyor. Yani atın vücudunda söz konusu toksine veya bakteriye karşı antikor üretilmesi sağlanıyor. Daha sonra, atların kanları alınarak gerekli kontroller yapıldıktan sonra, bağışık (hiperimmün) serumlar saflaştırılıyor. LD50 dozu belirlenmiş venom, immünizasyon planı çerçevesinde belirtilen periyot ve miktarlarda subkutan olarak enjekte edilir. İmmünizasyon sürecinden sonra yapılan potens testleri ile immün sistem cevapları sorgulanan ve titresi uygun bulunan atlardan, plazmaferéz cihazı vasıtasıyla tamamıyla kapalı bir sistemde plazma alınır ve pürifiye edilmek üzere muhafaza edilir.

GETTING HIPERIMMUN SERUM FROM HORSES

Reyhan DURMUS

Ankara University, Faculty of Veterinary Medicine, Ankara

Easy care, more effectivity and advantage of getting more plasma are the reason of choosing immunisation process. Special toxins, toxoids, venom or bacterial culture are preparing for producing every serum. These are injecting to horses according to standart program and make them immune to these factors is provided. Meanly in horses body anticors are producing towards these toxins or bacteria. And than horses bloods are taken after has made neccesary controls and hiperimmun serums are puruficated. Specified LD50 dose of venom is injected subcutaneously by immunization period and amounts specified under the plan. After immunisation from horses which has examined immun system results and have appropriate titrated, plasma are taken by plasmaferes machine had completely closed system and it's preserved for purification.

MINIATURE SCHNAUZER IRKLARINDA AYRILIK KAYGISI

Saira GILIC

Veterinary faculty Sarajevo, Bosna-Hersek

Bu makalede, miniature schnauzer' larda ayrılık kaygısı durumunu açıkladık. Bir hastada ayrılık kaygısı olgusunun klinik tanısı konuldu, bu makalede hastalığın gelişimi ve terapi uygulaması sunuldu. Ayrılık kaygısı veya ayrılma korkusu evcil hayvanları etkileyen en yaygın psikolojik bozukluklardan biridir. Bu bozukluktan muzdarip olan hayvanlarda sahiplerin yokluğunun aşırı korkusu gözle görülür şekilde mevcuttur. Köpeklerde ayrılık kaygısı, sahibi evde olduğunda bile ilgiyi üzerine çekmek için meydana gelebilir. Bu bozukluğun nedenleri hala tamamen keşfedilmemiştir, fakat bu bozukluğun köpeklerde, melez cins köpeklerden daha yaygın olduğuna ve cinsiyet ve ırkın bu konu ile hiçbir bağlantısının olmadığına inanılmaktadır. Ayrılık kaygısına en çok bir barınaktan sahiplenilen ve on yaşından büyük köpekler yatkındır.

SEPARATION ANXIETY IN MINIATURE SHNAUCER

Saira GILIC

Veterinary faculty Sarajevo, Bosna-Hersek

In this paper we reported the a case of Separation anxiety in Miniature Schnauzer. Clinical diagnosis was established phenomenon of separation anxiety in a patient, and in this paper it has been presented disease developing and course of therapy. Separation anxiety or fear of leaving is one of the most common psychological disorders affecting pets. In animals suffering from this disorder is a noticeable presence of an excessive fear in absence of the owners or occupants. Separation anxiety in dogs can occur even when the owner is present in the house in order to attract attention to himself. Some of the scientific studies give us the information that 14% of dogs are suffering from a behavioral disorder .

The reasons of this disorder is still not fully explored, but it is believed that this disorder is more common in dogs than in mongrel pedigree dogs, and that gender and race have no connection with this issue. Separation anxiety is the most susceptible in dogs adopted from a shelter and dogs older than ten years.

SIĞIR SÜT ÇİFTLİKLERİNDE BETON ZEMİNE YAPIŞMA KATSAYISININ DEĞİŞİKLİKLERİ

Sevdegül MÜMÜN, Toncho PENEV, Chonka MİTEVA, Yuri MİTEV, Gergana
GEORGİEVA, Vania DİMİTROVA

Trakia University, Faculty of Agriculture, Stara Zagora – Bulgaristan

Kullanımı sırasında özellikleri incelenmesi gereken sığır süt çiftlikleri için bir inşaat malzemesi olarak beton kullanımı yaygındır. Ineklerin sağlık ve güvenli hareketi için özellikle önemli olan kavrama beton zeminler sağlamak olduğunu ve kullanım sırasında ne gibi değişiklikler oluşabilir. Bu çalışmada farklı kullanım süresi (7 ve 5 yıl) ile ve farklı çevresel koşullar altında iki çiftliğin beton zeminlerinin yapışma katsayısının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu yapılan çalışmada, kuru zemin yüzeyinde statik yapışma katsayısının açısından anlamlı bir farklılık görülmemiş, iki çiftliğin karşılaştırılmasında dinamik sürtünme katsayısının değerleri aynı olduğu saptanmıştır (0.44). Beton zeminlerin ıslanması halinde her ikisinde kavrama statik değerleri anlamlı farklılıklar göstermektedir -1.çiftlik için zemin 0.43 ve 2. Çiftlik için 0.49 ($P < 0,05$). İki çiftliğin arasında yapılan dinamik zemin katsayısı ve yapışması kıyaslamasında belirgin farklılıklar elde edildi – 1.çiftlik için 0,39 ve 2. İçin 0,45 ($P < 0,05$). Bu eğilimin sırasında zemin üzerinde gübre varlığı tespit edildi. Statik kavrama katsayısı 0.40 ve 0.44, dinamik kavrama katsayısı ise 0.36 ve 0.40 sırası ile 1. ve 2. Çiftlikler için ($P < 0,05$). Verilerin göstergesine göre zeminin kullanım süresi yanı sıra kapsama çekim gücü de etki gösterebilir. Zemin üzerinde bulunan gübre bu parametre açısından en önemli faktörlerden biridir.

Key Words: yapışma, beton döşeme, aşınma.

CHANGES OF SURFACE ADHESION COEFFICIENT CONCRETE IN CATTLE DAIRY FARMS

Sevdegül MÜMÜN, Toncho PENEV, Chonka MITEVA, Yuri MITEV, Gergana GEORGIEVA, Vania DIMITROVA

Trakia University, Faculty of Agriculture, Stara Zagora – Bulgaria

During the use of concrete in the usage of dairy farms, as a construction material that have to be examined characteristics, are common. Cows that are particularly important for the movement of health and safety is to ensure that the clutch concrete floors and what changes may occur during usage. In this study, different usage time (7 and 5 years) and two farms under different environmental conditions and compare the coefficient of adhesion of concrete floors. In this study, no significant differences were found in the coefficient of static cling rate seen on the surface of the ground but the comparison of the two farms were found to be the same values for the dynamic coefficient of friction (0,44). Grip on wet concrete floors in both setting static values were shown a significant differences in for farm 1. ground is 0.43 and for farm 2 is 0.49 ($P < 0,05$). In the comparison of the two farm was obtained between the adhesion coefficient and significant differences of the dynamic soil for the farm 1 is 0,39 ve for farm 2 is 0,45 ($P < 0,05$). During the examination, fertilizer were detected on the ground. Static coupling coefficient is 0.40, and 0.44, the dynamic coupling coefficient 0.36, and 0.40, respectively, farm 1 and 2 ($P < 0.05$). Coverage of the data, as well as the display of the force of gravity in the lifetime of the ground by the impact. One of the most important factor is fertilizer located on the ground.

Keywords: adhesion, concrete flooring, wear.

KÖRFARE BÖBREKLERİNDE İNTRARENAL VASKÜLARİZASYONUN MAKRO-ANATOMİKAL OLARAK İNCELENMESİ

Atilla YOLDAŞ¹, Ramazan İLGÜN², Yunus Emre DİKMEER³

¹ Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü, Adana

² Cumhuriyet Üniversitesi Veteriner Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı, Sivas

³ Cumhuriyet Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğrencisi, Sivas

Bu çalışmada erişkin körfarelerde böbrek arterlerinin başlangıç noktaları, kolları ve dağılımının incelenmesi amaçlandı. Çalışmada 10 adet cinsiyet farkı gözetmeksizin körfare kullanıldı. Standart anestesi ve korozyon yöntemleriyle intrarenal arterlerin dağılımları incelendi.

Çalışmada renal arter incelendi. Renal arterler dorsal ve ventral dallara ayrılmaktaydı. Dorsal ve ventral dallar ayrıca iki segmental dala ayrılmaktaydı. Renal arterlerin yan dalları arasında alt anastomozlara ayrılma makroskopik olarak saptanmadı.

Körfarelerde renal arterlerin dağılımı, başlangıç noktası, diğer genel olarak diğer rodentlere benzemekteydi. Fakat incelenen körfarelerde renal arterler memeliler ve diğer rodentlerle çok azda olsa anatomical varyasyon göstermekteydi.

Anahtar Kelimeler: Körfare (*Spalax leucodon*), macro-anatomi, renal arterler.

MACRO-ANATOMICAL OF EXAMINATION ON KIDNEY OF INTRARENAL VASCULARIZATION IN MOLE-RATS (*Spalax leucodon*)

Atila YOLDAŞ¹, Ramazan İLGÜN², Yunus Emre DİKMEER³

¹Veterinary Control and Research Institute, Adana

²Department of Anatomy, Faculty of Veterinary Medicine, Cumhuriyet University, Sivas

³Faculty of Veterinary Medicine of Students, Cumhuriyet University, Sivas

This study was carried out to describe the origin, course and ramifications of the renal arteries in adult mole-rat. For this purpose, a total of ten adult mole-rat of both sexes were used. Totally 20 three-dimensional endocasts of the intrarenal arteries of kidney that were prepared using standard injection-corrosion techniques and were examined. A single renal artery was observed in %100 of the cases. The renal arteries divided into a dorsal and a ventral branch. The dorsal and ventral branches divided into two segmental branches, the cranial and caudal branches. The anastomosis was not found macroscopically between any of the subbranches of the renal arteries.

The origin, course and distribution of renal arteries in *Spalax leucodon* was found to be fundamentally similar to that in rodents. But, the renal arteries had less anatomical variations than some rodents and other mammal which were investigated.

Key words: Macro-Anatomy; renal arteries; mole rat (*Spalax leucodon*).

TİCARİ MAMA VE EV YAPIMI GIDA İLE BESLENEN LABRADOR RETRİEVERLARIN KAN BİYOKİMYASININ KARŞILAŞTIRMASI

Ajdin CRNKIĆ

Veterinary faculty Sarajevo, Bosna-Hersek

İnsanın en iyi arkadaşı olan köpek, binlerce yıldır insanlarla yaşıyor ve bu süre içinde köpeklerin yemekleri de değişiyor. Günümüzde birçok diyet türü vardır. Bu araştırmada iki grup Labrador Retriever'in kanında biyokimyasal parametrelerin sonuçları karşılaştırıldı. Birinci grup sadece ticari gıda beslenirken, ikinci grup ev yapımı yemekler beslendi. Test edilen parametreler: ALB, ALKP, ALT, AMYL, BUN, Ca, CHOL, CREA, GLOB, GLUC, PHOS, TRIB, TP idi. Biyokimyasal parametrelerde ortaya çıkan farklılıklar beslenme ve bu özel cins özellikleri açısından değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: köpek, Labrador Retriever, beslenme, biyokimyasal parametreler

COMPARISON OF BIOCHEMICAL PARAMETERS IN THE BLOOD OF LABRADOR RETRIEVERS FED ON COMMERCIAL FOOD AND THOSE FED ON HOMEMADE MEALS

Ajdin CRNKIĆ

Veterinary faculty Sarajevo, Bosna and Herzegovina

Dog, man's best friend, has been living with people for thousands of years and during that period of time dog meals have been changing. Today there are various dog diets. In this research we have compared the results of biochemical parameters in the blood of two groups of Labrador Retrievers. The first group was fed solely on commercial food while the second group was fed on homemade meals. The parameters tested were: ALB, ALKP, ALT, AMYL, BUN, Ca, CHOL, CREA, GLOB, GLUC, PHOS, TRIB, TP. The resulting differences in biochemical parameters have been considered in terms of nutrition and characteristics of this specific breed.

Key words: Dogs, Labrador Retriever, Nutrition, Biochemical parameters

KIRMIZI – YANAKLI SU KAPLUMBAĞALARININ (TRACHEMYS SCRIPTA ELEGANS) KANINIDA ERİTROSİT VE LÖKOSİT SAYISI ÜZERİNE DEPOLAMA SÜRESİNİN ETKİLERİ

Nejla KATİCA, Nejra HADŽİMUSIĆ

Veterinary faculty Sarajevo, Bosna-Hersek

Kan örneği oksipital sinüsten, 4 ml hacimli lityum heparinli vakumlu tüpe alınmıştır. Kan örneği hemen örnekleme ardından kırmızı kan hücresi (RBC) ve beyaz kan hücresi (WBC) sayılarını belirlemek amacıyla analiz edilmiştir. Daha sonra, kan 4 ° C de muhafaza edilmiş ve tam hematolojik analiz, sırasıyla, 24 saat, 48 saat ve 72 saat'lerde tekrarlanmıştır. Reptillerin kan sayımı için otomatik hücre sayacıları olmadığı gibi, elde edilen örnekleri manuel sayım için özel laboratuvarlara gönderilmesi gerekmektedir. Bu araştırmaların amacı, depolama süresinin sürünen kan örneği üzerine etkilerini saptamaktır. Sonuçlar test edilen hematolojik parametrelerin değerlerinde belirli farklar göstermiştir, ancak istatistiksel anlamlılık saptanmamıştır. Bu nedenle, en fazla 72 saat içinde, buzdolabı sıcaklığında tutulan kan örneklerinde RBC ve WBC sayılarının etkilenmediği bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: hematolojik analiz, hematolojik parametreler, kan örneği, saklama süresi

EFFECTS OF STORAGE TIME ON THE NUMBER OF ERYTHROCYTES AND LEUCOCYTES IN THE BLOOD OF THE RED- EARED SLIDER – *TRACHEMYS SCRIPTA ELEGANS*

Nejla KATICA

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Blood sample was obtained from the occipital sinus into vacutainer á 4 mL with lithium heparin. Blood sample was analyzed immediately after sampling to obtain the baseline value of red blood cells (RBC) count and white blood cell (WBC) count. Afterwards, the blood was stored at +4°C and the exact hematological analysis were performed after 24h, 48h and 72h, respectively. As there are no automatic cell counters for the blood of these species, samples obtained must be sent to special laboratories for manual procedures. The aim of this research was to determine whether the time of storage affects the reptile blood specimen and to what extent. Results have shown certain differences in the values of the hematological parameters tested, but there was no statistical significance. Therefore, storing blood samples at refrigerator temperature, up to 72h will not effect the RBC and WBC.

Key words: hematological analysis, hematological parameters, blood sample, storage time

2012 YILINDA BİHAC'DA BİR MEZBAHADA PARAZİT VARLIĞI VE GELİŞİM EVRELERİNİN SAPTANMASI

Edis CRVČANIN, Sabahudin DIZDAREVIĆ

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Hayvanların sağlığı çok sayıda faktör tarafından etkilenir ve biz veterinerler için en önemli faktörlerden biri de evcil hayvanlarda özellikle insan tüketimine sunulanlarda parazitlerin varlığı ve teşhis edilebilmeleridir. Bosna-Hersek gibi gelişmekte olan ülkelerde, parazit kontrol önlemlerinin sistematik bir şekilde uygulanmadığı gerçeği göz önüne alınarak, geviş getiren hayvanların parazitlerin çeşitli tipleri ile enfekte olma olasılığı vardır. Parazitoloji alanında araştırmacı olarak bizim işimiz 2012 yılı içinde Bihac'da bir mezbahada kayıtlı sığırlarda bulunan parazitleri ve gelişim aşamalarını tespit etmektir. Tipi (akciğer, karaciğer, iskelet kasları) ve el konulan organların miktarı ile ilgili bilgilere göre, uğradıkları zararları Konvertibil Mark (KM) veya Euro olarak hesaplamak mümkün olacak, bu sayede yıllık olarak mali zarar ortaya konabilecektir. Bu yazıda, organların canlılığını, hayvanların kendileri hayvan sağlığı ve dolayısıyla insan sağlığını geliştirmek için en önemli faktörlerden biri olarak koruyucu tedbir öneriyoruz.

Anahtar kelimeler: parazit, el koymak, sağlık koruma

FINDING PARASITES AND PARASITE DEVELOPMENTAL STAGES IN A SLAUGHTERHOUSE IN BIHAC IN 2012. YEAR

Edis CRVČANIN, Sabahudin DIZDAREVIĆ

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

The health of the animals is influenced by numerous factors, and one very significant for us vets is the presence of parasites that can be diagnosed in domestic animals, especially those that are used for human consumption. Taking into account the fact that in developing countries, such as Bosnia and Herzegovina, parasite control measures are not applied systematically and thoroughly, there is a noticeable possibility of infection of domestic ruminants with various types of parasites. Our job as researchers in the area of parasitology is to identify parasites and their development stages in cattle which are as confiscates diagnosed and registered in a slaughterhouse in Bihac during the 2012th year. Based on information on the type (lung, liver, skeletal muscles) and the quantity of discarded confiscates, we will get an insight into the losses incurred by the dismissal of these organs, and by calculating these losses in convertible marks (KM) or Euros (EUR), we will be able to show financial losses annually. In this paper, we propose a prophylactic measure as one of the key factors to improve animal health, vitality of their organs and animals themselves and consequently human health.

Key words: parasites, confiscates, protection health

SÜT VERİMİNDE DUBSKA PRAMENKA HİPOFİZİNİN HİSTOLOJİK ÖZELLİKLERİ

Slavic DENİS

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Hipofiz bezi diensefalonun bir ventral yüzeyinde bulunan bir endokrin bezdir. – Bu bez, hipotalamus, hipotalamik kök ve infundibulum ile ilgilidir. Bu iki bölümden oluşur glandüler - adenohipofiz ve sinir – nörohipofiz. gebelik sırasında ve emzirme sırasında bu hücrelerin sayısı artan ön distal kısmının hücreleri olan mamotropik hücreler (cellula mamotropica) veya epsilon hücreleri, prolaktin hormonunu salgılar, bu hormon süt salgılaması için meme bezini uyarır. Bu çalışmada Orta Bosna topraklarında yapılan Dubska Pramenka'ya ait hipofizin pars distalisinde bulunan polygonal görüntüslü, büyük merkezi yada eksantrik çekirdekli kromofob glandular hücreler ve asidofilik yada bazofilik (kromofilik) hücreler mikroskopik olarak ayrıldı.

Anahtar kelimeler: Dubska Pramenka, hipofiz, histolojik karakteristikler, süt verimi

HISTOLOGICAL CHARACTERISTICS OF HYPOPHYSIS DUBSKA PRAMENKA AT THE STAGE OF LACTATION

Slavic DENIŠ

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

The pituitary gland is an endocrine gland located on the ventral surface of the diencephalic. It is related to the hypothalamus, hypothalamic stem - infundibulum. It is formed of two parts: the glandular - adenohypophysis and nervous – neurohypophysis. Mamotrophic cells (cellula mamotropica) or epsilon cells, cells of the distal part of the anterior hypophysis secrete hormone prolactin, which stimulates the mammary gland to secrete milk, and the number of these cells increases during pregnancy and during lactation.

In our research hypophysis Dubska Pramenka, made in the territory of Central Bosnia in hypophysis pars distalis are microscopically differentiated acidophilus and basophilic cells (chromophilic cells) and chromophobe glandular cells with polygonal appearance, large spherical nuclei centrally or eccentrically placed.

Key words : Dubska Pramenka, hypophysis, histological characteristics, lactation

LEPTOSPIRA SEROVARLARININ PROTEİN KARAKTERİSTİKLERİ: İN VİTRO EKİMİN ARDINDAN GRİPPOTYPHOSA

Aida ČUSTOVIĆ

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Leptospirosis dünya genelinde görülen zoonotik bir hastalıktır. Leptospirozisin direkt teşhisi için mevcut yöntemler ya yavaş ya da güvenliği düşük yöntemlerdir bu nedenle seroloji genellikle en uygun tanı yöntemidir. Canlı bakteri kullanılarak yapılan mikroskobik aglütinasyon testi (MAT) referans serolojik testtir. Leptospiraların uzun süreli saklanması için taze besiyerine periyodik pasajlar yapılmaktadır, geleneksel yöntemlerden olan liyofilizasyon leptospiralar için çelişkili sonuçlar vermiştir. Bu teknik oldukça basit olsa da leptospiral dış membran proteinleri ve majör antijenlere etkisi sorgulanmaktadır. Bu çalışmanın amacı üzerindeki etkisi hakkında bir soru Sodyum dodesil sülfat poliakrilamid jel elektroforezi (SDS) kullanılarak, yüz pasajın ardından serovar Grippotyphosa'nın nihai protein varyasyonları saptamaktır. SDS-PAGE ile leptospiral proteinlerin genel analizi, protein ekspresyonunda değişiklikleri göstermezken, bazı bantların yoğunluklarında küçük farklılıklar göstermiştir.

Anahtar kelimeler: leptospira, pasaj, SDS-PAGE, protein varyasyonları

PROTEIN CHARACTERISTICS OF LEPTOSPIRAS SEROVAR: GRIPPOTYPHOSA AFTER IN VITRO SUBCULTIVATION

Aida ČUSTOVIĆ

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Leptospirosis is a zoonosis of worldwide distribution. Current methods for the direct detection of leptospires are either slow or of limited reliability so that serology is often the most appropriate diagnostic method. The microscopic agglutination test (MAT) using live bacteria is the reference serological test. For long-term preservation leptospires are usually maintained by periodic subculture into fresh media, because conventional methodologies as freeze-drying have reported inconsistent results for storing leptospires. Although this technique is very simple there is a question about its effect on leptospiral outer membrane proteins and the major antigens. The aim of this study was to identify eventual protein variations of serovar Grippityphosa after hundred consecutive subcultivations, using Sodium Dodecyl Sulfate Polyacrylamide Gel Electrophoresis (SDS). The overall analysis of the leptospiral proteins by SDS-PAGE demonstrated minor differences in the intensities of some bands, while changes in protein expression were not detected.

Key words : leptospira, subcultivation, SDS-PAGE, protein variations

YETİŞTİRME ÇİFTLİKLERİNDE BUZAĞILARDA BAZI HEMATOLOJİK PARAMETRELER

Emir MAHMUTBEGOVIC

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Bu çalışmanın amacı, buzağuların kan plazmalarının hematolojik parametre değerlerinin laboratuvar analiz sonuçlarının hayvanların metabolik durumunu yorumlamak ve değerlendirmek için nasıl kullanılabileceğini açıklamaktır. Bojnik'de bir süt çiftliğinden kışın yoğun bakım koşullarında diyetleri süt ve başlangıç yemi dayanan bir ay yaşta test etmek 20 buzağı (10 erkek ve 10 dişi) seçildi. İncelenen hayvanların plazma hematolojik parametrelerinden: eritrosit, lenfosit, hematokrit değeri, hemoglobin ve eritrosit endeksleri MCH, MCHC, MCV belirlenmiş ve hesaplanmıştır. Çeşitli kan parametrelerinin referans değerleri yetişkin danalar (düve) için belirlenmiştir, ancak buzağı ve daha genç hayvanlar için fazla bilgi mevcut değildir. Bu durum doğumdan tek mideli hayvanlar olan ve daha sonra kendi türlerinin karakteristik olan çok mideli hayvanlar haline dönen sığırlar için de geçerlidir. Test sonuçları dişi ve erkek buzağular ile ilgili olarak eritrosit sayısı ve hemoglobin miktarının diğer yazarların belirttiğinden daha düşük olduğunu ancak dişilerde erkeklere kıyasla daha yüksek olduğunu göstermektedir. Hematokrit değeri diğer yazarların bildirdiği değerler içinde bulundu. Buzağuların lökosit sayısı yetişkin hayvanlardan daha yüksekti ve diğer kan değerleri ile karşılaştırıldığında daha fazla farklı değerler sergiledi. Lökosit sayısı daha fazla veya daha az dalgalıydı, bu nedenle sonuçlar diğer yazarlar tarafından elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermemektedir. Erkek danalarda lökosit sayısı dişilere göre daha yüksek bulundu. Diğer genç hayvanlarda kısa eritrositlerin ömrü ve fetal hemoglobin konsantrasyonunu azaltmak gibi çeşitli kan parametrelerinin değerleri doğumdan sonra kolostrum alımı nedeniyle değişir. Üç aylık buzağuların hemogram değerleri yetişkin sığırların değerleri ile örtüşmektedir. Kan parametreleri analizi hayvanların farklı fizyolojik ve çevresel yetiştirme koşullarında besleme, barınma özelliklerini anlamada yardımcı olabilir. Geviş getiren hayvanlar için yeterli rasyon hayatın tüm evreleri için hazırlanmalıdır. Hayvanların fizyolojik dengesini korumak için ihtiyaçlarını karşılamak gerekir.

Anahtar kelimeler: buzağı, diyet, kan parametresi, hayvanın sağlık durumu

SOME HEMATOLOGICAL PARAMETERS IN CALVES ON FARMS REARING

Emir MAHMUTBEGOVIC

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

The aim of this present study is to explain how knowledge of the values of hematological parameters in the blood plasma of calves can be used for a proper interpretation of the results of laboratory analysis and to assess the metabolic status of the animals. On a dairy farm "Bojnik" in the winter to test the selected 20 calves (10 male and 10 female) aged one month in intensive keeping conditions, whose diet is based on milk and starter mixture for calves. In the plasma of the examined animals were determined following hematological parameters: the number of red blood cells, white cell count, hematocrit value, hemoglobin concentration, and erythrocyte indices MCH, MCHC, MCV were calculated. Reference values of various blood parameters are well established for adult calves (heifers), but for calves and other young animals there is not much information available. Many reference values very depending on the age of the animals. This is especially true for cattle, which function as the birth monogastric animals, and later became polygastric, which is characteristic of their species. Test results show that the number of red blood cells and hemoglobin content of male and female calves was lower than the values quoted by other authors, with the female calves revealed higher values of these parameters in relation to the male calves. Hematocrit value of tested animals ranged within the values quoted by other authors in their research. The number of leukocytes in the blood of calves was higher than in adult animals and more different values compared to other hematological values. Leukocyte count fluctuated more or less, so our results do not agree with those obtained by other authors. When male calves we found a higher number of leukocytes than female calves. Values of various blood parameters with other young animals are changing after birth due to intake of colostrum, the short lifespan of erythrocytes and decrease the concentration of fetal hemoglobin. At three months of age baseline hemogram calves coincide with the values for adult cattle. Analysis of blood parameters may help in understanding the characteristics of animals in different physiological and environmental rearing conditions to housing, feeding systems to the needs of animals. Rations for ruminants must be adequately prepared in all life cycles. Must satisfy animal needs to maintain physiological balance of animals.

Key words: calves, diet, blood parameters, the health status of the animals

ÇALIŞMA ATLARIN KANINDA HEMATOLOJİK PARAMETRELER ÜZERİNDEKİ GELENEKSEL KIŞ GIDA REJİMİ MİNERAL VE VİTAMİN TAKVİYELERİ ETKİSİ

Tarik AVDIBEGOVIĆ, Haris ĆUTUK, Eva JUHAS-PASIĆ

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

İnsanlık tarihinde atlar binme ve iş hayvanları olarak önemli roller almıştır. Tarımsal ve endüstriyel büyüme hem Avrupa'da hem de Bosna Hersek'te 20. yüzyılda aşılmış ve bu hayvanların önemini önemli ölçüde azaltmıştır. Günümüzde rekreatif amaçlı ve spor amaçlı binicilik yavaş bir şekilde de olsa modern insan için daha fazla ilgi kazanıp gelişmektedir. Ne yazık ki, çalışma atları Bosna Hersek'te en ağır tarım ve ormancılık işlerinde kullanılırsalar da hala ihmal edilmektedir.

Araştırmamızda 10 ormancılık iş atının Geleneksel gıda rejiminde -, mineral ve vitamin katkısının (REDIN, LEK Veterina'yı VITA) varlığında ve yokluğunda hematolojik parametrelerinde değişiklikleri belirlemeye karar verildi. Hayvanlar 2 gruba ayrıldı. Birinci grup (kontrol grubu, n = 5) normal gıda ile beslenirken, ikinci grup (deney grubu, n = 5) VITA - REDIN ilavesi ile beslendi. Katkı maddeleri üreticinin önerdiği dozda kullanıldı. Mineral ve vitamin katkıları (14.01.2013) eklenmesinden önce ve deney süresince tüm hayvanların kan örneklerinde 21 gün süre ile alındı. Otomatik hücre sayıcı kullanarak, hematocrit değeri (Ht / PCV), hemoglobin konsantrasyonu (Hb), MCHC (eritrosit hemoglobin konsantrasyonu ortalama) belirlendi. Sonuçlar istatistiksel EXCEL (açıklayıcı istatistik, T-testi) tarafından işlendi.

Biz kontrol ve deney grubu arasında hematolojik parametrelerde istatistiksel olarak anlamlı fark bekliyoruz, çalışan hayvanlar, spor atlarının yanı sıra emziren kısıraklarda, enerji ve protein ihtiyaçlarını bulku kullanımı ve konsantre yemler ile örtülebilir, mineraller ve vitaminler için artan ihtiyacı sadece özel takviyeleri ve ek gıdalar ekleyerek karşılanabilir.

Anahtar kelimeler: iş atı, vitamin ve mineral gıda katkısı, hematolojik değerler

THE INFLUENCE OF MINERAL AND VITAMIN SUPPLEMENTS IN THE TRADITIONAL WINTER FOOD REGIME ON THE HEMATOLOGICAL PARAMETERS IN THE BLOOD OF WORKING HORSES

Tarik AVDIBEGOVIĆ, Haris ĆUTUK, Eva JUHAS-PASIĆ

Faculty of Veterinary medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

In human's history, horses have taken important roles as riding and hard working animals. As agricultural and industrial growth exceeded during the 20th century in Europe as well in Bosnia and Herzegovina, the importance of these animals significantly decreased. Nowadays, recreative and sport riding are developing at fast pace slowly but safely becoming of more interest to modern humans. Unfortunately, working horses are ultimately neglected even though they are still being used in BiH for the most effort taking jobs in agriculture and forestry.

In our research, we decided to determine the changes in the hematological parameters of 10 hard working forestry horses, regarding the absence or presence of mineral and vitamin additives (VITA – REDIN, LEK VETERINA) in the traditional food regime. Animals are divided into 2 groups.

The first group (control group, n=5) is fed with the regular feeds, whilst the second group (experimental group, n=5) is fed with the addition of VITA – REDIN. In doses recommended by the manufacturer. Prior to addition of mineral and vitamin additives (14.01.2013) and after the completion of 21 days lasting experimental period the blood samples of all animals are taken. Using automatic cell counter, we will determine the hematocrit value (Ht/PCV), hemoglobin concentration (Hb), MCHC (Mean Corpuscular Hemoglobin Concentration). The result will be statistically processed by EXCEL (Descriptive statistic, T-test)

We expect to find statistically significant differences in hematologic parameters between control and experimental group, regarding the fact that in hard working animals, sport horses as well as lactating mares, all of the energetic and protein needs can be covered with usage of bulk and concentrated feeds, whilst the increased need for minerals and vitamins can only be covered by adding special supplements and additional nutrients.

Key words: working horses. mineral and vitamin feed supplements, hematological values.

SÜTÇÜ İNEKLERDE MEME BAŞI UCU HIPERKERATOZUNUN SÜTLERDE SOMATİK HÜCRE SAYISI ÜZERİNE ETKİSİ

Edin SINANOVIĆ, Amel ĆUTUK

University of Sarajevo faculty of veterinary medicine, Bosna and Herzegovina

Meme başı kanalında bulunan meme başı ucu mastit oluşumunu önlemede memenin doğmasal savunma mekanizmalarındandır. Meme bezi hastalıkları karmaşık bir yapıya sahiptir ve inek yetiştiriciliğinin en pahalı hastalıkları arasında yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı, ne ölçüde bir meme başı ucu hiperkeratozunun sütteki somatik hücre sayısında bir artışa neden olup olmadığını ve subklinik mastitis oluşumunun varlığını belirlemektir.

Çalışma Bojnik'de bir sütçü inek çiftliğinde altı aylık bir süre içinde 20 ayrı meme başı (n1 = 10 kontrol, n2 = 10 yaralı olanlar, orta meme başı ucunda şiddetli patolojik değişiklikler) toplam test edildi. Meme başındaki hasar 0 ile 4 arasında değerlendirildi. Test edilen meme başlarının toplam sayısının, 45% kategorisi 0 (en fazla 300.000 somatik hücre), % 10 (300.000 ve 400.000 arasında) kategori 1 oldu, kategori 2% 30 (400.000 ve 500.000 arasında) ve % 15 kategori 4 (800.000 üzerinde) olarak belirlendi.

Elde edilen sonuçlar, uç meme başı ucu hiperkeratozunun sütdde somatik hücre sayısında orantılı bir artışa neden olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: meme başı ucu hiperkeratozu, sütçü sığır, somatik hücre

TIP PAPILLA HYPERKERATOSIS IMPACT OF DIARY COWS ON THE NUMBER OF SOMATIC CELLS IN MILK

Edin SINANOVIĆ, Amel ĆUTUK

University of Sarajevo faculty of veterinary medicine, Bosna and Herzegovina

A tip papilla is an important innate defensive mechanism of the udder in preventing of mammary gland infection occurrence, that occurs in the teat cannal. Mammary gland diseases are complex in nature and are among the most expensive illnesses of intensive cows breeding. The aim of this study was to determine whether and to what extent a tip papilla hyperkeratosis causes an increase in the number of somatic cells in milk, and the occurrence of subclinical mastitis.

The study was conducted on a diary cows farm "Bojnik", in a period of six months, during which a total of 20 individual mammary papilla were tested ($n_1=10$ control ones, $n_2=10$ injured ones, with moderate to severe pathological changes on the papilla tip). Damages on the papilla were categorized by numbers from 0 to 4. Of the total number of the tested papilla, 45% was of category 0 (up to 300.000 somatic cells), 10% was of category 1 (between 300.000 and 400.000), 30% of category 2 (between 400.000 and 500.000) and 15% of category 4 (over 800.000).

The obtained results show that tip papilla *hyperkeratosis* affects the proportional increase in the number of somatic cells in milk.

Key words: tip papilla hyperkeratosis, diary cows, somatic cells

KEDİLERDE DIFFENBACHIA SPP. (KAYNANA DILI) ZEHİRLENMESİ : BİR VAKA RAPORU

Filip TROJACANEC ¹, Romel VELEV ², Ksenija ILIEVSKA ²

¹Skopje Üniversitesi Veteriner Fakültesi Makedonya

²Skopje Üniversitesi Veteriner Fakültesi Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı Makedonya

Pet hayvanları herhangi bir bitkiyi (evde ya da bahçede) yiyerek kolayca zehirlenebilir. 700’den fazla bitkinin fizyolojik olarak aktif olduğu veya yeterli miktarda alındığında pet hayvanlarında zararlı etkilere sebep olacak kadar toksik özellikle olabileceği tanımlanmıştır.

Toksik bileşenler barındıran zehirli bitkilerin bulantıdan ölüme kadar varan etkilere sebep olabildikleri gözlenmiştir.

Diffenbachia spp. (bilinen adıyla kaynana dili) Aracea ailesinden olduğu saptanan tropikal bir bitkidir. Bu ailenin türleri gölgeye olan toleransları dolayısıyla bir çok ev bitkisi kadar popülerdir. Ne var ki bu türler müköz membranlarda irritasyondan aşınmaya varan zararlı etkilere sebep olurlar. Bitki özü de dahil olmak üzere bu ailenin tüm türleri kedi ve köpekler için toksiktir.

Bu güne kadar Diffenbachia spp.’den zehirlendiği saptanan sadece bir vaka vardır. (4 yaşında dişi bir kedi) Klinik bulgular; aşırı salya akıntısı, başı sürekli hareket ettirme, mukozalarda ödem, ağızda yangı ve nefes alma güçlüğüdür. Fiziksel muayeneler yapıldığında taşikardi dışında bir anormallığe rastlanmamıştır. Yapılan klinik muayene ve hasta sahibinden alınan anemnez sonucunda ilk olarak böcek ısırmasına karşı allerjik bir reaksiyon şekillendiğinden şüphelenilmiştir. Hayvan sahibi kedisinin klinik belirti göstermeye başlamadan birkaç saat önce sakı içind eki kaynana çiçeği bitkisinin gövdesinden ısırıldığını gördüğünü söylemiştir. Kusmanın olmayışı ve ağız bölgesinde mukozayı da kapsayan bir erozyonun var oluşu bitki zehirlenmesinden şüphelenilmesine sebep olmuştur. Diğer korroziv etkili zehirlenmelerle aynı tedaviye sahiptir. Ağızdaki yanma hissinin engellemek ve bitkinin ağızdan uzaklaştırılmasını sağlamak için kedinin ağızı sütle yıkanmalıdır ama boğulmamasına dikkat edilmelidir. Su yanma hissinin daha da arttıracığından tavsiye edilmemektedir. Kediye 0.5 ml Duplocilline LA inj. susp. (150.000 i.u. procaine and benzathine benzylpenicilline) s/c, 0.25 ml Dexafort inj. susp. (0.75 mg dexamethasone) i/m and 2 g calcium borogluconate i/v. enjeksiyonları yapılmıştır. Oral mukozayı düzeltmek amacıyla topikal olarak %1’lik fufafungine çözeltisi tedavide kullanılabilir. Ağız boşluğundaki semptomlar ortadan kalktıktan sonra %20’lik glikoz çözeltisi verilebilir. Ağız boşluğundaki yangısal alan, ödematöz değişiklikler nekroze olana ve sonra da iyileşene kadar koruyucu tedaviye devam edilmelidir. Bu vakaya bakarak bu bitkiyle zehirlenmenin yerinde bir tedavi sonucu sorunsuz bir şekilde önüne geçildiği görülmüştür.

Ne kadar güzel gözükürse gözüksün, bir çok ev bitkisi kediler, köpekler ve hatta bazen insanlar için toksiktir. Bir çok ev bitkisinin birden fazla ismi vardır, bu yüzden bu bitkilerin hayvanlar için toksik olup olmadığını dikkatle araştırmak gerekmektedir.

DUMB CANE (DIEFFENBACHIA SPP.) POISONING IN CAT: A CASE REPORT

Filip TROJACANEC¹, Romel VELEV², Ksenija ILIEVSKA²

¹Faculty of veterinary medicine, Skopje, Macedonia

²Department of pharmacology and toxicology, Faculty of veterinary medicine - University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, Macedonia

The habit of pet animals to consume whatsoever plants (house or garden) can easily cause their poisoning. More than 700 plants have been identified as producing physiologically active or toxic substances in sufficient amounts to cause harmful effects in pet animals. Poisonous plants produce a variety of toxic substances and cause reactions ranging from mild nausea to death.

Dieffenbachia (common name: dumb cane) is a genus of tropical flowering plants in the family Araceae noted for their patterned leaves. Species in this genus are popular as houseplants because of their tolerance of shade. However, plants from this family contain volatile compounds that are highly irritative or corrosive especially for mucous membranes. All parts of this plant are toxic to cats and dogs, including the sap.

A single case of poisoning by Dieffenbachia in 4 year old female cat is described. Clinical signs include excessive drooling, vigorous head shaking, mucosal edema and inflammation of the mouth and throat accompanied by shortness of breath. Physical examination did not reveal any abnormalities except for tachycardia. After clinical examination and history taken from the owners, at first allergic reaction due to the insect bite was suspected. According to the owner, a few hours before admission the cat had access to a potted dumb cane plant and chewed the thick stem of the plant. The absence of vomiting and the presence of specific extensive erosion on the oral cavity mucosa implied to intoxication due to the plant poisoning. Treatment was similar to that for poisoning with corrosives. In order to reverse some of the burning sensation and eliminate the remains of the plant, the mouth were rinsed with milk, taking care not to cause the cat to choke on the milk. Water is not recommended, because will make the burning spread more. The cat received 0.5 ml Duplocilline LA inj. susp. (150.000 i.u. procaine and benzathine benzylpenicilline) s/c, 0.25 ml Dexafort inj. susp. (0.75 mg dexamethasone) i/m and 2 g calcium borogluconate i/v. Topical anti-inflammatory treatment with Locabiot spray (fusafungine 1% w/v) was applied to the oral mucosa. Until the symptoms of the oral cavity receded, iv infusions of 20% glucose were performed. This conservative therapy was continued for few days when the inflammatory and edematous changes in the oral cavity became necrotic and then receded. A comparison of this single case with other reports of dumb cane poisoning suggests that cats poisoned by Dieffenbachia species usually recover uneventfully with conservative management.

Many house plants, though beautiful to look at, are poisonous to cats, dogs, and even people. Most houseplants have multiple names, so it's important to research them carefully to confirm that they are not toxic for pet animals.

AZALMIŞ GLUTATHİON SEVİYESİNİN VE FARKLI SPERM KATKI MADDELERİNİN ÇÖZÜNMÜŞ KOÇ SPERMASINA ETKİLERİ

MANAVSKI K., NIKOLOVSKI M.², DOVENSKI T.¹

¹University “Ss. Cyril and Methodius” - Skopje, Faculty of Veterinary Medicine
Department of Reproduction, Skopje, Macedonia

²University “Ss. Cyril and Methodius” - Skopje, Faculty of Veterinary Medicine
Department of Functional morphology, Skopje, Macedonia

Dondurarak saklama işlemi spermatozoaların fertilitasını etkiler, hareketliliğini azaltır, plazma ve akrozom membranının bütünlüğünü sağlar. Daha önce yapılan araştırmalarda görülmüştür ki, glutathion (GSH) gibi sperma dondurucuları olarak kullanılan antioksidanlar spermaların yaşama kabiliyetini ve hareketini arttırmada yardımcı olur. Bu çalışmanın amacı gerekli özelliklere sahip GSH'nın etkisi ile daha önceden kullanılan diğer sperma dondurucularını kıyaslamaktır. Farklı soylardaki koçlardan suni vajen ve elektro ejakulasyon yöntemiyle alınan spermalar iki gruba ayrıldı. Her grup dakendi içinde iki alt gruba ayrıldı. A grubuna soya fasulyesi katkısı konuldu. (A₁, n=22; A₂, n=17 and B₁, n=5; B₂, n=13) Bu gruplarda da yer yer GSH katkısı yer aldı. 0,5 ml'lik kısımlara ayrılır spermalar 5 derecede 2 saat boyunca tutuldu ve sıvı azot tankında -120 derecede donduruldu. Daha sonra bu payetler 37 derece 30 saniye su banyosunda bekletildi. Çözündürülen spermalarda total motilite, progresif motilite, akrozom membran bütünlüğü özellikleri incelendi. Sonuçlarının hepsinin oldukça yüksek çıktığı gözlemlendi. Sonuçlar sırasıyla A₁ vs A₂; 24.36±0.17 vs. 49.11±0.19, 6.85±0.07 vs. 16.56±0.08, 19.8±16.92 vs 41.97±20.66 (p<0,001), 9.3±0.02 vs 11.75±0.1 (p<0,001), 27.29±7.95 vs 26.81±16.02. Soya fasulyesi katılan grubun daha yüksek progresif motiliteye ve daha yüksek akrozomal membran bütünlüğüne sahip olduğu görüldü. GSH kullanımının aynı zamanda total motilite üzerine de artırıcı etki yaptığı görüldü.

Anahtar kelimeler: koç, sperma, dondurarak saklama, antioksidanlar, *Ovchepolian Pramenka*.

THE INFLUENCE OF REDUCED GLUTATHION AND DIFFERENT SEMEN EXTENDERS ON POST-THAW QUALITY OF RAM SEMEN

MANAVSKI K., NIKOLOVSKI M.², DOVENSKI T.¹

¹University "Ss. Cyril and Methodius" - Skopje, Faculty of Veterinary Medicine
Department of Reproduction, Skopje, Macedonia

²University "Ss. Cyril and Methodius" - Skopje, Faculty of Veterinary Medicine
Department of Functional morphology, Skopje, Macedonia

The cryopreservation process affects the spermatozoa fertility characteristics, decreasing their vitality and biological integrity due to their sensitive plasma and acrosome membranes (Salamon and Maxwell, 2000). Previous investigations report use of antioxidants in the semen extenders, such as reduced glutathione (GSH), in attempt to increase the number of life and progressively motile spermatozoa in the post-thawing process (Bucak et al. 2009). The aim was to investigate the influence of GSH on the quality parameters of the post-thawed semen samples and to compare them according to the used extender. Semen samples have been obtained from indigenous Ovchepolian Pramenka breed rams, using two methods of collection: artificial vagina (A.V.) and electro-ejaculation (E.E.). Collected semen samples (n=57) were separated in two groups: Group A: Soybean based extender group (n=39), and Group B: Tris-Glucose-Egg Yolk extender group (n=18). Both groups have been subdivided in two subgroups: 1 and 2 (A₁, n=22; A₂, n=17 and B₁, n=5; B₂, n=13), which were with or without supplementation of GSH, respectively. The semen was packed in 0.5 ml French straws, equilibrated at 5°C for 2 hours and frozen in liquid nitrogen vapor (-120°C) in programmable freezing machine. Frozen straws were thawed at 37°C for 30 seconds in a water bath (Nikolovski M. et al., 2012). Post-thawed semen samples were evaluated with Computer Assisted Sperm Analysis (CASA) and Flow Cytometry for the following characteristics: total motility (%), progressive motility (%) and acrosome membrane integrity (%). The results presented in the previous respective order of quality parameters for group A₁ vs A₂, were: 24.36±0.17 vs. 49.11±0.19, 6.85±0.07 vs 16.56±0.08, 19.8±16.92 vs 41.97±20.66, all having very high statistical significance (p<0,001). The values of quality parameters for group B₁ vs B₂ were: 48.28±0.1 vs 38.76±0.22 (p<0,001), 9.3±0.02 vs 11.75±0.1 (p<0,001), 27.29±7.95 vs 26.81±16.02, respectively. These results lead us to conclusion that the use of soybean based extender has higher results for progressive motility and acrosome integrity of the spermatozoa, but Tris-based extender proves to be more favorable for the total motility values. The use of GSH in soybean based extender has decreasing effect on all quality parameters, whereas in Tris based extender, it increases only the total motility parameter of the semen.

Keywords: ram, semen, cryopreservation, antioxidants, Ovchepolian Pramenka.

PLASTİNASYON,VETERİNER ÖĞRENCİLERİNE ANATOMİYİ ÖĞRETİCİ BİR ARAÇ

Viktor RISTOV ¹, Vlatko ILIESKI ², Lazo PENDOVSKI ²

¹Student at the Faculty of Veterinary Medicine; University "Ss. Cyril and Methodius" – Skopje ²Department of Functional Morphology, Faculty of Veterinary Medicine; University "Ss. Cyril and Methodius" - Skopje

Veteriner anatomide yüksek öğrenim, her yıl ya ölü ölü hayvan yada kolayca bozulmaya yüz tutmuş kadavra ve organ gerektirir. Günümüzde, veteriner anatomide kadvraların tespiti ve korunması amacıyla *formalin* kullanımı en yaygın yöntemdir. Ancak formalin, çok zehirli ve toksik etkiye sahip olup, insanlarda burunda, sinüslerde kanser oluşturabildiği gibi, ciltte alerjik reaksiyonlara yol açıp nefes almada zorluk yaşatabilir. ayrıca uzun süreli *formaldehite* maruz kalma sonucunda, insanlarda göğüs ağrısı, nefes darlığı, göz, burun, ağız, akciğerlerde ağrı, lösemi ve lenfoma türlerine yol açabilir. Bu nedenle anatomi için yüksek öğrenimde hayvanların yerine kullanılabilecek alternatif yöntemler bulunmaktadır.

Plastinasyon, *polimer empenye* tarafından oluşturulan doku korumasıyla, kalıcı eğitim materyali üretmek için ideal çözüm sunan bir yöntemdir. Bu yöntem, anatomi öğretimi için yeni araçların tanıtımına olanak sağlar. Kullanılan *plastine* örnekleri; kuru, kokusuz, dayanıklı ve toksik değildir. Üsküp Veteriner Fakültesinde, *Plastinasyon* yöntemi 10 yıl önce kullanılan ve günümüzde eğitim ve öğretim için anatomik örnek üretmek amacıyla sürekli kullanılan verimli bir yöntemdir.

Bu çalışmada, veteriner öğrencilerine yüksek anatomi eğitiminde, *plastine* örneklerinin kullanımını ve bunların sağladığı değerin gösterilmesi amaçlanmıştır.

A TOOL FOR TEACHING THE STUDENTS VETERINARY ANATOMY

Viktor RISTOV¹, Vlatko ILIESKI², Lazo PENDOVSKI²

¹Student at the Faculty of Veterinary Medicine; University "Ss. Cyril and Methodius" – Skopje ²Department of Functional Morphology, Faculty of Veterinary Medicine; University "Ss. Cyril and Methodius" - Skopje

Teaching veterinary anatomy in high education require animals that are usually harmed or killed each year for their cadavers or organs which are prepared freshly with a disadvantage that such specimens are rapidly deteriorate. Today, the formalin fixed cadavers is one of the most utilized method in veterinary anatomy for preservation of tissues. But the formalin vapours are very toxic and can cause irritation of eyes, nose, throat and lungs, causing chest pain and shortness of breath, skin allergic reaction or even long formaldehyde exposure can cause cancer of the nose and sinuses in humans, as well as some types of leukaemia and lymphoma. Therefore there are many attempts to find new and alternative methods which will be used in replacement of animals in higher education teaching.

Plastination is a method for tissue preservation by polymer impregnation that offers an ideal solution for producing educational material in a permanent way. This method allows introduction of novel tools into anatomy teaching. The plastinated specimens are dry, odourless, durable and non-toxic.

At the Faculty of veterinary medicine in Skopje, the plastination process is introduced 10 years ago and today is a efficient tool for producing a many anatomical specimen that are permanently used for teaching and research purposes.

In this study we present the results of the evaluation the value of plastinated specimens on the students in the teaching of veterinary anatomy with aim to investigate whether the use of plastinated specimens improves the quality higher education.

Key words: plastination, teaching, veterinary anatomy, students

DOMUZ ÜRETİMİ VE YÖNETİMİ

Tasha FELCE, Lara TAMAGNINI, Serena ALESSANDRINI, Rita FAGIOLO

Camarino Üniversitesi, İtalya

İtalyada yetiştirilen başlıca domuz ırkları şunlardır: Large White(Yorkshire orijinli),Landrace(Danimarka orijinli),Duroc(Kuzey Amerika orijinli),Calebrese ve Casertana(Italya kökenli).Belirtilen bu ırkların her biri kendi içinde morfolojik, verim ve üretkenlik yönünde farklı özelliklere sahiptir.İtalyada yapılan domuz yetiştiriciliği başlıca üç tiptir;yoğun üretim sistemi,yarı yabani ve yabani.Yabani sistem ,rustik ırklara ve çevrede bulunan bazı ırklara uygulandı.Yoğun yetiştirme sisteminde domuzlar açık tutulurken,yüksek verim elde edilirken,yarı yabani sistemde ise sınırlı besleme vardır.Yabani üreme,kafes veya hospitalizasyon kullanılmadan yapılır.Hayvanlar,onların kullanabileceği alanlarda serbesttir.Yarı yabani yetiştirmede ise hayvanlar,hayvan barınağı,soğutma,suluk ve yemliklerin varlığı nedeniyle sınırlı bir alanda tutulur.Yoğun üretim sisteminde ise,kapalı bir alanda,döleme.gebelik,laktasyon,sütten kesim gibi bölümlere ayrılmıştır.Domuz yetiştiriciliği için herbişey,hayvan refahı ve hijyenine uygun olmalıdır.Çiftleşme,uygulanen tarım çeşidine göre değişir.Yabani üreme doğal gerçekleşebilir.Yoğun üretim veya yarı yabani üretimde çiftleşme doğal yada yardım ile gerçekleşir.Domuz yavrularına yapılan kastrasyon işlemi,tüketiciler tarafından uygun görülmesede,güçlü ve karakteristik kokuyu azaltmaya yönelik yapılan bir işlemdir.Bu uygulama 7 günlük domuzlara sedasyon olmadan yapılmakta,aynı şekilde hayvan refahı açısından tartışılmaktadır.Domuz etinden,duyusal özellikleri,işleme özellikleri ve kesim özelliklerinin farklılığına göre sosisler elde edilir.Bunlar ya but olarak(pişmiş,çiğ,füme olarak)yada sosis olarak(pişmiş,çiğ,fermente veya değil,füme veya değil olarak) üretilirler.

PRODUCTION AND MANAGEMENT OF THE PIG

Tasha FELCE, Lara TAMAGNINI, Serena ALESSANDRINI, Rita FAGIOLO

University of Camerino, Italy

Most used breeds of the pig in Italy are: Large Whyte (originated from Yorkshire), the Landrace (originated from Danish), Duroc (originated from North America), Calabrese and Casertana (originated from Italy). All of these differ from each other in morphological characteristics, in yields and productivity. There are three different types of pig farming in Italy as wild, semi wild and intensive production systems respectively. The system wild practiced with some rustic breeds and in some environments. Pigs are kept outdoors and feed limited in semi-wild breeding system while intensive rearing which is the most widespread and gives high yields. The wild breeding is done without the use of cages and/or hospitalizations. The animals are free in the territory available to them. The semi-wild breeding where pigs are kept outdoors but also to a limited extent due to the presence of fences and sectors within which the animals have access to shelter, water troughs, feeding and cooling zones. The intensive husbandry is done entirely in closed structures and is divided into sections: fertilization, gestation-parturition, lactation, weaning, growth and fattening. For the construction of pigsties, for each sector, must comply with regulations on hygiene and animal welfare. The mating differs according to the type of farming. This may be natural, with free mounts, breeding in the wild. With mounts free or assisted in intensive or semi-wild. Castration of piglets is a practice carried out in order to mitigate the strong characteristic odor of pork, not appreciated by consumers. This practice is carried out on non-sedated piglets, only up to the seventh day of life and is in fact a matter of debate because of the respect of animal welfare. The products obtained from the processing of pork sausages are called, are varied and differ in organoleptic characteristics, cuts and processing methods. These are the Hams (raw, cooked, smoked or not) and sausages (raw, cooked, fermented or not, smoked or not).

Key Words: Pig, breed, production systems, Italy

NOTLAR: